

dicit qd ante pmiserat. Ab antore vbi dicit q factus e ei. Ab auditoribz vbi dicit in quibz estis et vos vo. zc. Assignatis rationibz opibz numeri et ordinis epistolaru. Explicato deniqz vnde et quare apostolus romanis scripserit sup de materia et intentione et mo tractandi exequi. Generalis oim epistolaru materia e doctrina euangelij. Intentio monet ad obediendum euangelice doctrine. Prter hec autem in singulis pprias intentiones et materias requirimus. Prima itaqz epistola materiam habet romanoz vicia atqz gratie dei dona ad q eos hortat. In tentio eoz vicia increpare et ad vera pacez fraternaqz concordia sub manu gratie bu militari. Modus tractandi. Dicit scribentium epistolas salutacionem premitit. In qua psonam sua negocium et antore negocij comendat i que bus cogru caprat be nivolentia. Haimo post salutacione vtriusqz pns uicia arguit ostendens gentiles a naturali ratione et iudicio a lege exorbitasse. Deinde pluribus modis ostendit inficiam et salute eque vtriqz esse no p legem sed p fide chri sti. vt a lege eos tollat et in sola fide chri sti eos pstituat. Circa finem vero moralis subdit instructio atqz in actione gratiaru fine tenet epistola.

Argumentu in Epistolam ad Romanos.

Romani sunt partis italie: hi pueniunt a falsis apostolis: et sub nomine domini nostri ihesu christi in legem et prophetas erant inducti. Vos reuocat apostolus ad veram et euangelicam fidem. Scribens eis a corintho.

Inter omnes epistolaru scriptores in tribus paulus singulariter excellit in opibz pfunditate. quia ceteris plurius et ad intelligendum difficilius. In fidei assertionem. quia ad fidei catholice assertionem congrua autoritatu legis et pphecie inducunt testimonia. In gratie commendatione. quia contra arrogantes et supbos de suis opibus pfumentes. p commendanda dei gratia prudenter et fortiter dimicauit. Qui nimirum et in illo euidentior clariorqz apparuit quia inter alia veuementer ecclesia dei psecutus pro quo summo dignus fuit supplicio. p maledictione psecutus e gratiam. p damnatione suscepit misericordiam. in quo et spes nostra plurimum subleuat.

Romani. Interpretantur sublimes siue tonantes. quia illo tempore quo apostolus hanc epistolam ad eos misit cunctis dominabantur gentibus. Ideo qz sublimes erant omnibus populis et in tonabant pcepta publica et priuata eozqz fama omnium hominum resonabat in ore.

Corintho. Origo. Hanc eum de corintho scripsisse euidenter monstratur ex eo qd dicit. Comendo vobis phebete sororem nostram ministram ecclesie que e benensis. Benensis enim locus dicitur corintho vicin. immo portus ipsius corinthi. Et ex eo qd dicit. Salutat vos Caius hospes meus. de quo scribens corinthijs commemorat dicens. Gratias ago deo meo. quod neminem vestrum baptizauit nisi Crispum et Caium. Haimo autem ab athenis apostolum scripsisse romanis dicit in his verbis. Ab athenis ciuitate grecorum scripsit apostolus romanis hanc epistolam. Quos non ipse non petrus vel alius duodecim apostolorum primus instruxit sed quidam iudeorum credentium. qui fide christi ab apostolis pcepta venientes roma vbi princeps orbis residebat cui erant ipsi subiecti q apud hierosolimam didicerant romanis euangelizauerunt. In ecclesiastica tamen historia sic legitur. Claudij tempore de mentia diuine puidencie petrus ad urbem romanam deducit. Iste adueniens primus in urbe roma euangelij sui clauibus ianuam regni celestis aperuit. Hinc super presentem epistolam ad romanos vbi scriptum est vt aliqd impetret vobis gaudij spiritualis ait sic. Romanos petri pdicatione fidem tenentes. confirmare se velle paulus dicit. Non quod minus accepissent a petro. sed vt duobus apostolis attestantibus atqz doctoribus eoz corroboraretur fides. Datum igitur autoritatu pfictum dirimetes dicemus. petrum primum pdicasse romanis quantum ad alios apostolos. sed non primum quantum ad omnes credentes. Item dicemus athenis epistolam ptem scripsisse. corinthi vero pfecte atqz inderomanis eam destinasse.

Pro altercatione scribit romanis. pfutans modo iudeos. modo gentiles docens eos humiliari. vt omnia attribuatur gratie dei.

Judei salutem generi suo. Gentem vero ingenio et nature attribuebant.

Prima hec ponit quod primum gradum erroris destruit.

Commendat personam et negocium. et autorem negocii. in quibus congrue caprat benivolentiam.

Paulus. Bona super actus apostolicos paulum anno passionis et resurrectionis christi ad fidem venisse dicit. Tercio vero decimo anno post christi passionem apostolatus gentium cum barnaba et pauli. vocabulum accepisse prius enim saulus a saule psecutore vocabatur. quia sicut ille dauid hic ecclesiam psecutus est. Quartodecimo autem anno iuxta predictum apostolorum ad magisterium gentium est pfectus.

Aug. Non ob aliud hoc sibi nomen elegit. nisi vt se primum ostenderet tantum quod minimum apostolorum. Non iactantia aliqua. sed ex saulo factus est paulus. i. ex supbo modicus. paulus enim modicus et quietus. Saulus inquietudo et tentatio interpretatur.

Ambro. Porro ex more sancto et apostolorum illud fecisse probetur. qui virtutibus pfectus mutato nomine sunt vocati vt et ipso nomine essent non ui. vt cephas et filij tonitrui.

Chiero. Paulus a primo spolio quod ecclesie tulit scilicet a sergio paulo procofulo quem apud caprum conuertit hoc sibi nomen assumpsit.

Origo. In scripturis alios binomios. alios trinomios inuenimus. Sicut salomon qui ecclesiastes et ydida. Matheus qui et leui. Secundum hanc ergo consuetudinem videtur nobis et paulus du

plici vocatus vocabulo. sicut in actibus vbi scribit. Saulus qui et paulus euidenter ostendit.

Chiero. Paulus mirabilis siue electus. Que et dominus ipse vas electionis vocauit. et tam vita quam doctrina mirabile fecit.

Seruus. Et seruo et humili. fecit deus apostolum. et sublimem ita et vos humiles sitis. Qui enim se humiliat exaltabit.

Haimo Origo. Seruus amore filiationis et humilitatis non timoris. Non enim accepistis spiritum seruitutis. Item itaqz iam non est seruus sed liber. Et iterum iam non dicam vos seruos sed amicos.

Ihesu christi. Ambro. Christus grece. Messias hebraice latine vnctus. Christus quidem vnctus rex et sacerdos inuisibili oleo plenitudine gratie spiritualis. vnde vnxit te deus deus tuus. Aug. haimo vtriusqz ponendo vna dei et hominis personam esse testatur.

Alterum. p iudicis alterum p gentibus ponit. Christus enim hoc nomen iudicis est cognitum quo nomine dei filij designatur videtur et audiunt in lege. pmissum. quibus et si alium pdicaret non crederet. gentibus vero quod in aliquo non legerrant pmitit saluatore. i. biesum.

Christus. Quamuis non sit proprium sed nomen sacramenti sicut ppheta et sacerdos. Iudicis tamen cognitum recte pponit. Esti pluribus indita hec nomina tamen sola figura. hic enim solus verus rex et sacerdos.

Apostolus. Ecce de humili altus. Vocatus. Non a se sed a deo. Vel vocatus ab hominibus dictus privilegio nominis. Segregatus a doctrina scribarum et pharisorum. hoc contra iudeos. Vel ab alijs apostolis corpe et non mente. vnde segregate mihi. b. et p. in opu. ad quod as. e.

Euangelium. Haimo. Bona annuatio est que ad salutem. Ea vero est de his que ad fidem et mores. Dei. non ab homine inuentum. Quod ante. ppletionem non venit vt subitum. sed longe ante. pmissum. vnde in hoc verbum verum est. quia alius est qui seminat et alius qui metit.

Per prophetas. Haimo. Vnde Hieremias. Ecce dies veniunt. et consummabo testamentum nouum. super domum israel et super domum iuda. Et item feriam vobiscum pactum sempiternum. Idem et alij.

Sanctis. Non ethnicis. Sancte quia vicia damnant et sacramentis vnius dei et incarnationem filij dei continent. Suo proprio sibi consubstantia li coeterno coequali. factus tantum secundum carnem. Aug. Et si infectus secundum diuinam. tanta est vnio vtriusque nature. vt totum dicatur deus totum homo et vicius homo deus deus homo. quod non est substantijs hominis

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Hebraice. quiet? grece. modic? latine. **Sul? ser** **u? ihesu** **x pi** **vocatus apo**

saluatoris cui merito omnes serui cui seruire regnare regis et sacerdotis **u? ihesu** **x pi** **vocatus apo**

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

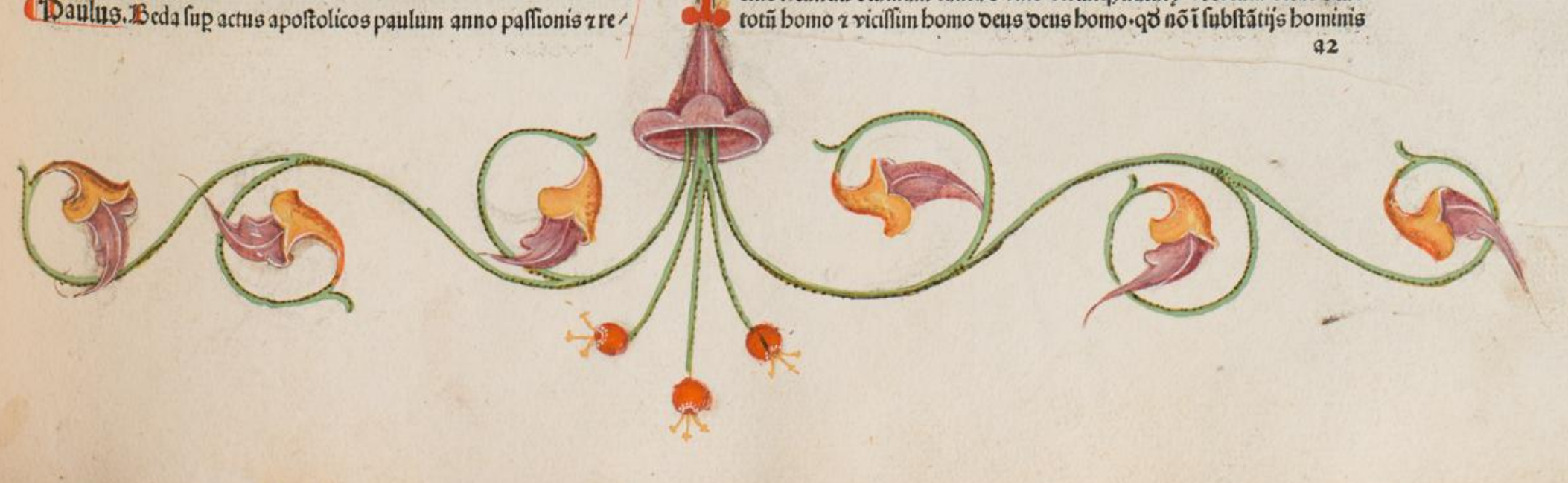
Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Tab vtero sinagoge in qua quasi mortuus fuit. **Stolus** segregatus in euangelium. **Dei** quod ante pmiserat p pphe. **ras** suos in scripturis sanctis de

Qui factus est ei. Qui factus secundum carnem ope sancti spiritus de virgine natus. Impietati hereticorum occurrit qui obtuso corde capitulum hoc intelligentes christum tantum hominem accipiunt addendo enim secundum carnem divinitati suae dignitatem referunt in qua christus dei verbum est per quem facta sunt omnia.

Orige. Factus est secundum carnem humanatus deus qui etiam in assumptione carnis deus esse non destitit inconvertibilis manens assumpto convertibili homine naturam suam non minuens hominis assumpta natura.

Aug. Qui erat factus est. verbum erat. filius dei erat. filius hominis factus est. suscepit humanitatem non amisit divinitatem. Natus secundum veritatem naturae ex deo dei filius et secundum veritatem naturae ex homine hominis filius. ut non ad optionem vel appellationem sed vere in utraque natiuitate filij nominem nascendo haberet.

Idem. Est ergo dei filius deo patri in natura equalis. habitum minor in forma dei verbum ex deo genitum. In forma serui factus est ex muliere. In forma dei hominem fecit. In forma serui factus est homo in utroque utrumque deus. utrumque homo.

Idem. Verbum caro factum est. non tamen in hoc quod factum est puerusque atque mutatum. sed carne ut carnalibus congruenter appareret indutum.

Johannes Damasc. Utraque in christo forma. quia utraque vera et plena est in christo substantia. inconnexae enim et inalterabiliter unitae sunt ad invicem naturae. neque divina distincta a propria simplicitate. neque humana aut coarsuta in deitatis naturam aut in non existentiam. neque ex duobus una facta est composita natura.

Aug. Christus ergo una persona est generis substantiae. nec tamen deus et homo per huius personae dici potest. alioquin filius dei antequam formam serui susciperet non erat totus. et crevit cum homo divinitati eius accessit.

Ambro. Non semper factus esse ad creationem refertur. sicut ibi domine refugium factus es nobis. Non enim creationis diffinitio vel editio hic declaratur. sed nobis refugium esse dicitur quod prius non erat.

Aug. Qui factus est. Aliqui id significat hoc dicitur. Quia enim non humano semine creata est caro domini in utero virginis et corporis effecta. sed effecta est virtute spiritus sancti. ideo apostolus dicit factum non natum.

Idem. Est non intercessit semel hominis in conceptione virginis. Quia tamen ex ea carne christus formatus est quem postquam ex semine. recte dicitur factus ex semine. Neque tamen ideo creatura. Unde et omnia per ipsum facta sunt. nisi quae facta sunt. id est omnia creatura. unde liquet apparet ipsum factum non esse per quem facta sunt omnia.

Vilarius. Hic enim verum et proprium est filii. origine non adoptione. veritate non nuncupatione. natiuitate non creatione.

Ex semine dauid. Aug. Haemo. Quia maria de dauid. Facta est promissio abrahae et dauid sed maluit hic dicere dauid. qui et criminofus. non abrahae iusti. ut non per merito. sed gratia natus de eo putetur. et ut ex rege secundum carnem natus ostendat sicut rex ex deo ante secula natus est.

Qui predestinatus est. Predestinatio est gratiae preparatio. quae ab aeterno deus homini christo et cunctis quos praesciuit conformes fieri imaginis filij sui bona sine meritis preparavit.

Predestinatio de bonis et de malis. Predestinatio est solummodo de iustis. Predestinatio est non praescientia quae equaliter ad bonos et ad malos pertinet. Sed ordinatio et preparatio adiuvandi illos quos prauidetia divina dignos iuenit de bonis tantum proprie dicitur.

Ambro. Qui predestinatus. qui latebat in carne quod esset predestinatus est. id est praesciuit ab aeterno manifestari filius dei in virtute resurgendi scilicet cum resurgunt nec dicitur ex resurrectione christi. sed mortuorum quod maior virtus est quae sua resurrectione generaliter facit resurrectionem. unde videtur mortem destruxisse. ut nos redimeret: quare et dominum nostrum vocat. qui tale et gratiam dedit et

192 oēs ad filiū dicitur. Propterea Comen. euang. a materia. ad honorem eius. Comendatio autem a quatuor. primo ab origine filio suo. quod factus est ei ex semine factus ne putetur homo tamen. et non secundum divinitatem quia verbum caro factum est. secundum quod homo gratia sola precelestis ut sit filius dei in eadem potentia et virtute divinitatis cum patre per unum nomen verbi. Comen. a virtute. **Qui predestinatus est.** Probatur etiam quod potest videri ex hoc quod ex spiritu sancto preceptus natus est filius dei in virtute secundum spiritum sanctificationis ex quo mortuos secum fecit resurgere qui fuerunt. id est ab eo suscitandi. In multa corpora eorum quae dormierant surrexerunt cum eo. resurrectione mortuorum hiesu christi. Tece quid auctor est. Comen. a liberalitate. **sti domini nostri: per quem accepimus gratiam et apostolatū ad obedi-**

poterat apostolatū sua vice.

Aug. Predestinata est ista humanae naturae tanta et tam excelsa et summa subiectio ut quo attolleret ulterius non haberet sicut per nobis ipsa divinitas quousque se deponeret humilior non habuit quam suscepta natura hominis cum infirmitate carnis usque ad mortem crucis.

Idem. Non de verbo loquitur hic apostolus. sed de homine qui non erat antequam factus esset. Humanitas enim quae non erat antea. illa predestinata est.

In dei cohabitatione sunt in gentibus diendum fidei in omnibus gentibus. Trice eius. vel per nomen eius dilatando. In re familiaris admonet puerum se ad eos. In inter quas gentes. **bus pro nomine eius. in quibus** Troman. In gratia ab eo per interiorē vocationem vel ut sitis eius per exteriorē vocationem.

estis et vos vocati hiesu christi. In alius. **Omnibus qui sunt romae dilecti.** In illis quos dilexit. ut vocaret ad sanctitatem. In remissione peccatorum. Spiritus salutatis.

etis dei vocatis sanctis. Gratia vobis et pax a deo patre et domino nostro hiesu christo. In prius. In quae mecum facio quod non vos. **mus quidem gratias ago deo meo**

tomagis. quātomagis peccare non poterat.

Idem. Recte quippe dicitur filius dei predestinatus. Non secundum illud quod est verbum dei deus apud deum. ut quid enim predestinaret cum iam esset. qui iam erat sine initio et sine termino sempiternus. Illud autem predestinandum erat. quod nondum erat. ut sic suo tempore fieret. quaedam modum ante tempus predestinatum erat ut fieret. Quisquis igitur filium dei predestinatum negat. hunc eundem filium hominis negat. Predestinatus est ergo hiesus. ut qui futurus erat secundum carnem filius dauid. esset in virtute filius dei.

Secundum spiritum sancti. In gratia. **Qui factus est ei ex semine dauid secundum carnem.** Factus quidem secundum spiritum sanctificationis. id est secundum operationem spiritus sancti. qui sanctificat homines et qui sanctificavit christum hominem in utero virginali.

Aug. Vel probatur filius dei. quod spiritus sanctus dedit sanctificationis inceptum a resurrectione ante. id est remissione peccatorum mortuorum christi in peccatis scilicet quos nullus alius curare poterat. Est enim duplex resurrectio. anime et corporis de resurrectione anime in sequenti ait apostolus. Surge qui dormis et exurge a mortuis et illuminabit tibi christus.

Mortuorum christi. Christi per eius vel suorum proprium nomen. per pronomen posuit more hebraico quae locutio in scripturis praecipue veteribus est usitata. ma. ut fecit moyses sicut praecipit dominus moysi.

In omnibus. Gentibus non solum iudeis in quibus. quia sine lege vocati. non debet sub lege agere.

Pro nomine eius. Pro eius gloria. non nostra sicut vos facitis.

Vocati hiesu christi. Id est. ab eo scilicet hiesu christo. genitum per ablativum more graeco.

Dilectis dei. Prior enim dilexit nos ante omnia merita. ut et nos eum dilecti diligeremus.

Vocatis sanctis. Non ideo vocati quod sancti sed ideo sancti effecti. quia vocati. et ideo vocati. quia dilecti.

Gratia vobis et pax. Aug. In ista salutatioe ipsa trinitas patet incommutabilis unitas cognoscitur. unitas per hoc quod ait a deo.

Idem. Spiritus sancti nomen non posuit. quoniam in donis suis eum comprehendit. id est in gratia et pietate.

Gratias ago. Gratias agere est sentire omnia a deo data esse. et pro eo laudare corde. voce. et opere.

Deo meo. Non otiose. Non enim vox ista esse potest nisi sancto. quorum deus dicitur sicut deus abrahae ysaac et iacob. Cum enim omnium unus sit deus per naturam. eorum tamen proprie per gratiam esse dicitur. qui merito fidei et iustitiae eius cultores esse. probantur.

Aug. Preclarissimum enim lumen predestinationis et gratiae est ipse mediator dei et hominum homo christus hiesus. ille enim homo ut a verbo patri coeterno in unitate personae assumptus filius dei unigenitus esset. unde hoc meruit. quod eius bonum quaecumque praestitit. ut ad hanc effectibilem excellentiam perveniret. faciente ac suscipiente dei verbo. Ipse homo ex quo est conceptus filius dei unicus esse coepit. **Femina illa gratia plena precepit de spiritu sancto. ex virgine maria deus unicus natus est. non carnis cupidine. sed solo dei munere. Libera in illo homine noluit erat et tamen**

Ad Roma. Cum pro aliquo... Consideret de bono... Cum pro aliquo... Consideret de bono... Cum pro aliquo... Consideret de bono...

Pro omnibus vobis. Cum pro alijs primū p vobis de quibus magna utilitas venit p christum mediatorē p quem vobis deus dedit bona omnia.

Quia fides. Ambro. Congaudet de bono incepto eoz p qd charitatem erga illos ostēdit: et hortat ad pfectum. hęc ante omnia se agere dicit: quia multis pficit fides eorum.

Testis qd habetis fides domino ipso. Nam habēda oro ab eo. Vel exponit quando gratias agat i orationibz scz et quomodo sine i terminatione.

Testis iuramentuz ē faciendum in necessarijs cum pigri sunt homines credere qd eis ē vtile non ē iuratio in se bona non mī mala cuz ē necessaria licet a malo infirmitas eoz quibus aliqd dicitur pcedat.

Memoria uestri. Sup hie remiam in scdo anim aduertendū qd iusu randuz hos habet commites veritate iudicium et iusticiam sed si ista defecerint nequa quā erit iuramentum sed pinrium.

Memoria uestri. Hoc dicit vt eum amēt et desiderēt audire.

In orationibus. Ob. Ratio p bonis habendis. Oblatio p necessitate di stricta oratio et ē per sacra ad deum adiuratio vt p passionem per mortem vel natiuitate et similia.

Desidero enim. Ut qd verbis suadeat remon poterat. p̄sens suaderet virtute miraculorum.

Consolari. Do do ego sum desolat? sic et vos. et si non sentitis sed sic consolamur.

Fratres. Quia renati et aliq recti vñ supra vocatis factis.

Grecis ac bar. De iudeis tacet. qd magister gentium.

Grecis. Grecos p̄ponit quia ab eis oīs philosophia mundana et ordiū habuit.

Barbaris. Barbaros dicit qui sunt quasi extleges qui scz nec hebrei nec greci nec latini sunt.

Nulli specialius debetur hęc p̄dicatio. Debitor quia missus ad omnes.

Non enim erui. Sicut illi qui falsa p̄dicant. Vel qui crucē christi putāt ignominia. ideo nō erubescō euangeliū quia virtus ē. i. qd virtutem dei annunciat nō infirmitatē sapientia non insipientia. Qd enim infirmū dei ē fortius ē hominibus et qd stultum dei ē sapientius ē hominibus. Vel virtus ē credenti p quā peccatū dimittit et cū res exigūt sunt miracula q bus p̄mendatur doctrina.

Virtus enim dei. Quia signis firmat̄ incredibilis p̄dicatio qd non est in falsis p̄conibus.

mediatorē dei et hominū s̄nō p legem non per prophetiam. i. quia ipse ē minister beneficiōz dei i qd et vos ipsi faciatis

phibitum christū pro omnibus. Inō laudat fidē illorū tanq̄ p̄fectaz sed facilitatem et votū erga christum s̄z si nō p̄fecta vobis: quia fides vestra annūcia

tur i vniuerso mūdo. Testis enim. i. voluntate vel spiritualibus fide saluet et charitate s̄nō in carne. i. carnalibus obferuantis

mibi est deus: cui seruiō in spiri. In quo sp̄dicādo nō in lege. nō in circūcisio ne nō in eo qd mo yfēs seruus tradidit sed i qd filius tradidit nō scribēdo sed i sp̄rādo mē

tu meo in euangelio filij eius. qd. i. vestri. Ambro. deus memor ē cū dat. oblitus eum celsat

sine iuramentum memoria vestri. i. habitus horū cōstitutis ad orandū i que pro me et alijs

facio semper in orationibus me. Inō solum oro sed etiā obsecro s̄ntans i pro spero. vel aduerso s̄ quacūq̄ ex causa facili vel difficile i post lōga desideria

is. obsecras i siquo modo tandē. i. hinc vel estate. i. quod esse nō reputo nisi pueniam ad uos

aliquādo prosperum iter habebit. non vt inā in suo malo s̄ quia tunc vtilis ad uentus

am in voluntate dei veniendi ad. i. deo obsecro i quia que scribit et p̄ferē possūt accipi vt virtute suadere

vos. Desidero enim i vos videre. i. i. vos p̄cipue faciam

re: vt aliquid i impartiar vobis. i. gratia beneficii dei s̄ doctrine i quia iam aliquid habetis

gratē spiritalis ad cōfirmādos. i. qd p̄firmatio adeo ē grata quasi s̄ scilicet vos p̄firmari i quasi mea cōsolatio fiet i quia dolet de non recta fide

vos. Id ē. i. simul i consolari i uo. i. nō nouam sed meā et vestrā qd est inuicem communis. i. si vnus et eiusdē fidei sumus in christo vel que p dilectionē opatur.

bis p eam que inuicem est fidem

Iudeo primū. Eicius. Q. maxime et p omnibus iudeo. Iudeum p̄ponit causa patrū tamē et hic indiget euāgelio. Quid ergo opus est lege.

Iusticia enim dei. Daimo. Ambro. Est qua gratis iustificat impium p fidem sine opibus legis vt alibi inueniar in illo nō habēs iusticiāz meam q̄ ex lege ē sed illam q̄ ex fide quā reuelat euāgelium dum dat fides homini p quā iustificat qui credit deū iustum et veracem in p̄missis. Hoc

cōtra iudeos qui negant hūc esse christū quē p̄misit deus.

Reuelatur Aug. Aggredit̄ gētes secū dum priorez statum. qz iactabāt bonaz naturaz et excusabāt turpitudines p ignorātiā contra autē apostolū dicit et prius habuisse noticiā et p̄disse per culpam et bonā naturam sibi ipsi a deo relictiā in omnia mala p̄cipitatā. Commen data pietate fidei q̄ iustificati deo grati esse debemus cōtrariū detestādo subinfert: qd in flati p se in ydo la ceciderunt.

Ex fide. Dei pro mittentis in fidem hominis: qd credit ei. Et ex fide in fides. p̄pter omnes ptes fidei ex fide veteris testa. vbi vnus deus in fidē noui vbi pater et filius et spiritus sanctus. Ex fide primi aduentus in fidem secūdi. Ex fide de prime resurrectōis in fidē secūde. Ex fide de p̄missionis in fidē redditionis. Ex fide p̄dicatoz in fidē pulpōz. Ex fide seminantium in fidē metētinz. Et ē iusticia qui transit de fide in fidē vt transeat iudeoz et quicūq̄ alius de fide veteris in fidē noui. et de fide verboz et spei in fidē rerum et speciei.

Aug. Fides ē qua credunt̄ ea q̄ nō vidētur. etiam ē fides quā do non verbis sed re

b̄ p̄sentibz credit̄ qd erit cū de se vidēdū dederit. dicit q̄ ex fide verboz quibus credimus qd nō videmus in fidē rerū qua credita obtinebimus.

Sicut scriptum est. In abacuc. Ita est. Iustus autē ex sua fide viuet. Sed hoc et alia plura testimonia q̄ ponit ab hebraicę veritatis trāslatōne qua nūc vtimur videtur discordare: qz aliq̄ sumit a. lxx. interpre. aliquid sicut loquēs eodē spiritu quo p̄phetę sensum sumit tantūmodo suis vtens verbis suaz dispositione.

Reuelatur et. Ex fide est iusticia et inde salus quia ex impietate iniusticia et inde ira. i. p̄na. et hoc idem reuelat̄ in euāgelio. Vel reuelat̄ de celo qd accusat eos quia indicant̄ creatorē eis: vel saluatorē. Ex ipsa enim celi fabrica irat̄ illis de ostendit̄ qui ideo tam pulcra astra p̄didit vt ex eis quāt̄ et q̄ admirabilis creator eoz sit possit agnosci: et sic solū adorari.

Super omnē impie. Impietas ē in deum peccasse. Iniquitas in homines. Vel impius infidelis sicut idolatra. Iniq̄ qui prauitate opis

prum est. et vobis qui romę estis in me p̄mptum s̄ tangit eos qui non recta tradiderant euāgelizare. Non enim erubescō vobis nō alijs s̄ innotat ad fidē dat salutem omni credenti peccata remittit iustificat a scda morte p̄feruat

sco euangeliū. Virtus enim dei ē in salutem omni credenti i iudeo i gentilibz omnibus i credenti ē in salutē quia ē ei in iusticiā qd clare ostendit̄ in ipso euāgelio

primuz et greco. Iusticia enim dei reuelatur ex fide in fidē sicut scriptum ē: Iustus ex fide viuūt. Reuelat̄ enim ira dei de celo super omnem impietatem et iniusticiāz

Aug. iustus est ex fide et ita viuūt eterna vita qd ē merces fidei

Aug. iustus est ex fide et ita viuūt eterna vita qd ē merces fidei

Aug. iustus est ex fide et ita viuūt eterna vita qd ē merces fidei

Aug. iustus est ex fide et ita viuūt eterna vita qd ē merces fidei

Aug. iustus est ex fide et ita viuūt eterna vita qd ē merces fidei

Aug. iustus est ex fide et ita viuūt eterna vita qd ē merces fidei

Aug. iustus est ex fide et ita viuūt eterna vita qd ē merces fidei

Aug. iustus est ex fide et ita viuūt eterna vita qd ē merces fidei

Aug. iustus est ex fide et ita viuūt eterna vita qd ē merces fidei

Aug. iustus est ex fide et ita viuūt eterna vita qd ē merces fidei

ab equitate discordat.

Forum qui uerita. Quasi cur eis ira de impietate: cum non cognouerit deum: ad quod poterant quidem cognoscere: sed sibi tollunt. malentes morari in iuste in sua voluptate.

Veritate dei detinet. Quia hoc dicit quod deo noscibile est in illis. quod si in se habent unde noscant. s. naturalis rationem.

In iusticia deti. Bonum est quod tenet. s. malum est ubi tenet. veritatem enim tenet. s. iniquitate. In ueritate dei. inuenisti ueritatem et ipsum detinet in iniusticia. et quod per dei opera cognouisti. per hominis opera perdidisti.

Aug. Totum considerasti rei ordinem. et non uis attendere quod mundus operis dei idolum opus fabri. Si faber idolo sicut dedit figuram daret et cor: ab ipso idolo faber adora retur. quis ergo deus tuus: nunquid qui te fecit.

Notum dei. Greg. Est quod ex huius mundi dispositione et naturali ordine assequi possumus. Ignoratum uero dei quod omnem laet creaturam. ut ratio substantie eius uel nature et mysterium humane liberationis.

Manifestum est illis. Aug. Quia non solum ratio naturalis ad hoc profuit. sed et deus quotidie adiunxit. ne sola natura sufficere uideret.

Inuisibilia. Ba. imo. Ostendit quod de deo scire potuerit. pluraliter dicit. quia pluribus modis cognoscit scilicet quod eternus omnipotens et huiusmodi. Intellecta ipsa inuisibilia per facta. quia per celum et terram et alias creaturas que inmensas et preptuas esse intellexerunt. ipsum conditorum. incommensurabilem inmensum eternam mente aspexerunt.

Ab creatura. Ab homine per excellentiam quia excellit inter alias creaturas. uel propter uenientiam quam habet cum omnibus creaturis. Est enim loca liter in loco cum corpibus. Sentit cum animalibus. Intellegit cum angelis. unde predicat eam. omni creatura.

Cum cognouissent etc. Aug. Viderunt quo uenientiam esset. sed in gratia ei qui illis prestitit ut uideret. sibi uoluerunt tribuere quod uidebant. et facti superbi amiserunt etiam quod uidebant. Quod enim curiositate inueniunt. per superbiam perdidit. Quod enim deus dederat gratis tulit ingratis.

Obscuratum. Ambro. Nebula enim erroris preterit cor illoz. quia cum creatorum et creaturis cognouissent. nec sicut deum glorificassent. amplius ob tuli sunt.

Stulti facti sunt. Ecce quomodo obscuratum est cor. quod est uindicta. scilicet / pientes in naturis rerum. stulti in deo.

Et mutauerunt etc. Aug. Dic damnat simulacra impiorum. alij terram alij solem. et huiusmodi uenerabant.

In simili. una. Exaggerat stulticia ad camelum bebentis ostendendum

Dominis et uolucrum et qua. Dos fuit ab antiquo romanis ad otare simulacra hominum. ut romuli iouis. et aliorum maxime ab aduentu enee in italiam. uolucrum autem et quadrupedum. et serpentum ex quo alexandria ab

que ex culpa eorum. ueram de deo cognitionem habent

hominum. eorum qui ueritatem dei in iusticia detinent: quia quod multa enim sunt que de deo per naturam sciri non possunt ut de mysterio redemptionis et incarnationis s. i. deo noscibile. ductu rationis

notum est dei manifestum est in illis. quod opus suum non per doctrinam uel inspirationem. quod notum est dei manifestum est in illis. quia spater.

Deus enim reuelauit illis. In ueritate hominem non solum ab angelis. sed uel a constitutoe mundi

libilia enim ipsius a creatura mundi. quod ea et si non per legem. non corporea uel imaginaria uisione sed intellectu

di per ea que facta sunt intellecta conspiciuntur: sempiterna quoque. scilicet scilicet spiritus sanctus. s. bonitas que omnia replet

uirtus eius et diuinitas. ita ut per naturalem rationem et creature reuelationem

sint inexcusabiles: Quia cum in corde uel in ueritate principium omnium gnouissent deum. non sicut deus

glorificauerunt. aut gratias egerunt: sed euauerunt in cogitatione. que a se non a deo. uideo. paulatim usque ad insipientiam eorum eorum deductum est. fumoze supbie ob

umbrante. nibus suis: et obscuratum est in se. i. ratio quia ab eis credita est esse. ore uel cor de. ecce quomodo euauerunt

piens cor eorum. Dicentes enim se esse sapientes. stulti facti sunt. Et non solum sensu peccauerunt sed etiam opere. quia tum ad se. scilicet deum in corruptibili debent.

mutauerunt gloriam incorrupti.

augusto uicta est. et rome subiugata.

Tradidit. Quia nihil absque eius permissione fit. Prius in desideria cordis. quod eorum erat a deo sibi relicta. post in immundicia actu. tanta ut cor pora naturaliter repugnancia quadam ui applicarent. et uicio aptiora facerent

Aug. Manifestus est deum operari in cordibus hominum ad inclinandas eorum uoluntates siue ad bona. per misericordiam suam: siue ad mala. per meritis eorum. iudicio utique suo aliquando occulto. aliquando apertissimo autem iusto.

Afficiant. Greg. Peccatum quippe quod penitentia non diluit. mor suo pondere ad aliud trahit. unde fit ut non solum peccatum sit. sed et causa peccati

Ex illo quippe culpa subsequens oritur. peccatum uero quod et peccatum oritur non solum peccatum sed et pena peccati est. quia iusto iudicio deus cor peccatis obnubilat ut precedentis peccati merito etiam in alia cadat.

Quia cotam nauerunt. Exequuntur latius per partes culpam et penam. ut compet.

Qui mutauerunt. ostendit per partes mutasse gloriam dei. scilicet quod deum putauerunt qui non erat. et coluerunt et seruierunt creature potius quam creatori.

Et exequuntur. quod quod creatori. Et exequuntur partes immundicie quod fame in. s. masculi in masculos. in quibus parat penam culpam. ut sicut contra naturam creaturam peccauerunt ita in natura propria punirent. unde concludit et mercedem e.

Commutauerunt ueritatem in mentem. Ambro. Dux nomine dei qui est uerus dederunt his qui non sunt dii.

Aug. Veritas creature a deo est sed non deus quia illi in mendacium. et coluerunt et seruierunt creature potius quam creatori.

Qui est benedictus in secula amen. quia ita peccauerunt in natura creaturam sicut ante culpa tradidit

Propterea tradidit illos deus in passiones ignominie. Nam femine eorum inmutauerunt naturam usum in eum usum qui est contra naturam. Similiter autem et masculi

sculi relicto naturali usu femine. ecce peccatum uoluntatis uel desiderii. que a se non a deo

exarserunt in desiderijs suis in dactum puerterunt creaturas tanquam creatorum colentes.

Et coluerunt. Sed ne dicat. non colo simulacra sed res eorum: ut sole ad dit. et coluerunt etc.

Seruierunt creature. Dic damnat qui in simulacris intelligebant.

Amen. hoc uerum est quod deo uero benedictio est in secula. dijs autem gentium ad tempus impietas dat honorem. Ideo quod illi dicitur est falsitas.

Passiones. Id est uoluptates. que et si delectentur sunt passiones tamen nature non nominande.

Ignominia. Baimo dicitur quasi sine nomine dignitatis. Ignominiosus qui definit habere dignitatis nomen. dum in aliquo crimine deprehenditur.

Naturalis usum. Putas Iuliane apostolum et hoc laudasse libidinem. quia usum femine dixit esse naturalem. Omne profecto usum femine laudare propter hoc et ea que committuntur cum feminis supra laudabis. quia et illic utique usus naturalis est. quousdam damnandus. quia legitimus non est. unde et filij non legitimi sed naturales uocantur qui inde nascuntur. Non ergo occupent carnem in illo uerbo laudauit apostolus sed naturalem usum appellauit. illum usum unde natura humana potest nascendo subsistere. Nec dixit usum coniugalem sed naturalem eum intelligi uolens. qui fit in membris ad hoc creatis. ut per ea possit ad generandum sexus uterque misceri.

Ad Roma. C. I. ... ab equitate discordat. ... Forum qui uerita. ... Veritate dei detinet. ... In iusticia deti. ... Notum dei. Greg. ... Manifestum est illis. Aug. ... Inuisibilia. Ba. imo. ... Ab creatura. ... Cum cognouissent etc. Aug. ... Obscuratum. Ambro. ... Stulti facti sunt. ... Et mutauerunt etc. Aug. ... In simili. una. ... Dominis et uolucrum et qua. ... augusto uicta est. et rome subiugata. ... Tradidit. ... Aug. Manifestus est deum operari in cordibus hominum ad inclinandas eorum uoluntates siue ad bona. per misericordiam suam: siue ad mala. per meritis eorum. iudicio utique suo aliquando occulto. aliquando apertissimo autem iusto. ... Afficiant. Greg. ... Peccatum quippe quod penitentia non diluit. mor suo pondere ad aliud trahit. unde fit ut non solum peccatum sit. sed et causa peccati ... Ex illo quippe culpa subsequens oritur. peccatum uero quod et peccatum oritur non solum peccatum sed et pena peccati est. quia iusto iudicio deus cor peccatis obnubilat ut precedentis peccati merito etiam in alia cadat. ... Quia cotam nauerunt. ... Exequuntur latius per partes culpam et penam. ut compet. ... Qui mutauerunt. ... ostendit per partes mutasse gloriam dei. scilicet quod deum putauerunt qui non erat. et coluerunt et seruierunt creature potius quam creatori. ... Et exequuntur. ... quod quod creatori. Et exequuntur partes immundicie quod fame in. s. masculi in masculos. in quibus parat penam culpam. ut sicut contra naturam creaturam peccauerunt ita in natura propria punirent. unde concludit et mercedem e. ... Commutauerunt ueritatem in mentem. ... Ambro. Dux nomine dei qui est uerus dederunt his qui non sunt dii. ... Aug. Veritas creature a deo est sed non deus quia illi in mendacium. et coluerunt et seruierunt creature potius quam creatori. ... Qui est benedictus in secula amen. ... quia ita peccauerunt in natura creaturam sicut ante culpa tradidit ... Propterea tradidit illos deus in passiones ignominie. ... Nam femine eorum inmutauerunt naturam usum in eum usum qui est contra naturam. Similiter autem et masculi sculi relicto naturali usu femine. ecce peccatum uoluntatis uel desiderii. que a se non a deo exarserunt in desiderijs suis in dactum puerterunt creaturas tanquam creatorum colentes. ... Et coluerunt. ... Sed ne dicat. non colo simulacra sed res eorum: ut sole ad dit. et coluerunt etc. ... Seruierunt creature. ... Dic damnat qui in simulacris intelligebant. ... Amen. ... hoc uerum est quod deo uero benedictio est in secula. dijs autem gentium ad tempus impietas dat honorem. Ideo quod illi dicitur est falsitas. ... Passiones. ... Id est uoluptates. que et si delectentur sunt passiones tamen nature non nominande. ... Ignominia. ... Baimo dicitur quasi sine nomine dignitatis. Ignominiosus qui definit habere dignitatis nomen. dum in aliquo crimine deprehenditur. ... Naturalis usum. ... Putas Iuliane apostolum et hoc laudasse libidinem. quia usum femine dixit esse naturalem. Omne profecto usum femine laudare propter hoc et ea que committuntur cum feminis supra laudabis. quia et illic utique usus naturalis est. quousdam damnandus. quia legitimus non est. unde et filij non legitimi sed naturales uocantur qui inde nascuntur. Non ergo occupent carnem in illo uerbo laudauit apostolus sed naturalem usum appellauit. illum usum unde natura humana potest nascendo subsistere. Nec dixit usum coniugalem sed naturalem eum intelligi uolens. qui fit in membris ad hoc creatis. ut per ea possit ad generandum sexus uterque misceri.

Ambro. Ac per hoc cum eisdem membris et meretricis aliquis miscetur naturalis est usus non tamen laudabilis sed culpabilis ab ea enim parte corporis que ad generandum non est instituta si etiam coniuge quisque utatur contra naturam et flagitiosum est.

Masculi imma. Aug. Iudicio enim iustissimi dei traditi sunt sine deservendo sine alio modo explicabili vel inexplicabili in passionem ignominie et in crimina criminibus vindicarent. Et supplicia peccatorum non tamen sunt tormenta sed et vicio incrementa.

Et mercedem qua etc. Aug. Sed istas penas pauci vident propterea eas maxime memorat apostolus et multa enumerat que peccata sunt et peccata. Inter ipsa enim peccata apostasie et ultimas penas ignis eterni media que sunt peccata sunt et pene.

Opportuit. Hic causa propter quam traditi sunt sine ulla ambiguitate monstrat.

Et sicut. Item quod non dicit respiciunt in alia cadunt pro eadem culpa propter quod peccata assimilantur: ut si eum peccaverunt in sensu dei: sic puniti sunt in proprio sensu.

Et quia non pro. Quia non dicitur deus habere in quo non probat. vel quod putaverunt deum nescire et negligere mala: tradidit etc.

Omni iniqui. Enumerat partes ut a prius accuset. Valida quoad quis dicitur in malis alicui. Requiritur et temeritas quoniam audet quod nequit vel in temeraria sui. Conventio est impugnatio veritatis prophantia clamoris. Maliginitas est mala voluntas cum ultra non potest vel de beneficiis gratiam non referre.

Detractores. Qui aliorum bona negant vel inveniunt.

Deo odibiles. De levis putet susurratio vel detractio quia in verbis sunt addit de eis deo odibiles ut intellegant se pro sola susurratione et detractioe eterna incurrere posse damnationem.

Elati. Sunt qui nolunt pati priorum vel parem.

Incompositos. Incompositio corporis indicat qualitate mentis.

Digni sunt morte. Ne putent bis tantum penis affligi quibus delectantur addit ultimam mortem eternam.

Qui consentiunt. Consentire est tacere cum possis arguere. Vel errorem fovere.

Propter quod inexcusa. Hic communiter de gentibus et iudeis. In deus indicabat gentilem propter priorem statum. Gentilis iudicium uterque homo non spiritus. Si iudicium indicat gentilem de idolatria: et ipsi idolatras. Si gentilis iudicium de legis pernicione: et ipse pernicator naturalis legis.

Inexcusabilis. Quia tu ipse testis es damnationis tue dum alium iudicas quare hoc quod eadem agis.

Qui iudicas. In quo ostendit se esse quod non est. i. iustum.

Qui iudicas. Propter iudeos hoc et si non dicitur eos nominatim exprimit. quod lege gloriatur et agit que damnant et quia non dicitur nominatim eos exprimit ideo dicitur ira in omnem animam hominis operantis malum iudei et greci. Et gloria omni operanti bonum iudeo et greco.

Eadem enim agis. Inane excusationem gentium et iudeorum sua autoritate destruit apostolus. posset enim excusationem peccati sui dicere iudeus. Et si eadem me iudicium defendit genus et lex me gentile ignorantia contra apostolus.

Qui talia agunt. Daimo. Qui talia faciunt que in aliis reprehendunt. Qui in iudicio attendunt pro se nas potentium divinum propter quorum.

Existimas autem. Communiter legitur hoc capitulum contra iudeos et gentes. potest tamen et specialiter legi contra superstitiosum quem libet ecclesie placitum.

Quia tu effugi. Peccas dum tibi impunitatem permittis. gravius quod contemnis bonum dei et ignoras te continere. et an hoc facis. Increpatio quasi mirum.

An divitias boni. Ambro. Copiosa est bonitas que multa vel multis peccantibus multa bona ministrat. blandis ut ad penitentiam atrahat. Copiosa patientia que tot et tanta peccata sustinet. nec cito punit et hoc est longanimitatis quod non ad horam est sed longa pro multa expectata temporis. Hec contemnit qui non sic utitur ad penitentiam ut deus intendit. sed ad impunitatem dicitur.

Dati et lo. Aug. Patientia est que per superbiam et peccati mente peccantes non statim punit. Longanimitas est qua pro infirmitate et non deliberati animi malicia peccantes diu portat expectans ad penitentiam.

Ignoras. Tres peccatorum gradus in his tribus versibus annotant. primus dum impunitatem permittis ibi. Existimas. Secundus et gravior quia contemnis bonum dei ibi an divitias. Tercius et gravissimus quod ignoras te contemere ibi Ignoras etc.

Secundum dicitur autem. Sunt enim quidam quibus mala que agunt displicent et ducti penitentia cordis quatenus eis datur ex eis eire laborant. de quibus hic non loquitur.

Sunt alij quibus placet mala et de misericordia dei nimis presumunt in eis pertinaciter perdurant in quo illius ostendunt patientiam et suam cumulant sarcinam deterius peccando. Sunt et alij quibus displicet quidem mala sed quoniam graviora esse intelligunt putant sibi iam non posse ignosci sicut ille qui dixit maior est iniquitas mea etc.

Illi ergo nimia spe deum non iustum autumant. Isti vero desperationem non bonum estimant. Ex utroque ergo periclitantur et sperando et desperando contrariis rebus et contrariis affectionibus laborantes peribunt.

Inuicem masculi in masculos turpitudinem operantes et mercedem

quod oportuit erroris sui in semet ipsis recipientes. Et sicut non probauerunt deus habere in noticia

tradidit illos deus in reprobum sensum: ut faciant ea que non conueniunt: repletos omni iniquitate.

Malicia. fornicatione. auaricia nequitia. plenos inuidia. hominidij. prentione. dolo. malignitate. susurriones. detractores deo

odibiles. turbos elatos. inuentores malorum. impatientibus non obediens. insipientes. incopositos. sine affectio

ne absque sedere. sine misericordiam. Qui cum iusticiam dei cognouissent: non intellexerunt: quoniam qui talia agunt digni sunt morte. non solum qui faciunt ea:

sed etiam qui consentiunt faciendis.

Propter quod inexcusabilis es o homo omnis qui iudicas. In quo enim iudicas alterum: te ipsum condemnas. Eadem enim agis que iudicas. Sci-

mus enim quoniam iudicium dei est secundum veritatem in eos qui talia agunt. Existimas autem o homo omnis qui iudicas eos qui talia agunt et facis ea quia tu effugies iudicium dei. An divitias bonitatis eius et patientie et longanimitatis contemnis. Ignoras quoniam benignitas dei te adducit ad patientiam. Secundum duritiam autem tuam et cor impugnitens.

Qui iudicas. In quo ostendit se esse quod non est. i. iustum.

Thesaurizas. Accumulas tibi vindictam. detentius peccando. hec impenitentia e blasfemia in spiritu sanctum.

Ista duo occidunt animas de spatio et pueria spes. his duobus fit blasfemia in spiritu sanctu. vñ in euāgelio. Qui peccaverit vel verbu blasfemie dixerit in spiritu sanctum nō remittet ei hic vel in futuro. de quo iohānes i epistola cano. Est peccatū ad mortē. non p eo dico vt quis oret.

Peccatū in spiritu sanctum fit duobus modis scz p obstinationē. vel de sperationē. **Obstinatio** e induratiō in malicia mentis p̄tinacia. p quā fit homo impenitēs. **Et hec impenitentia e blasfemia in spiritu sanctum.** Desperatio est qua quis penitē diffidit de dei bonitate. vtrūq; dicitur peccatū in spiritu sanctu. **Ambro.** vere in spiritu sanctu deliquit qui suā maliciā dei bonitatē excedere putat.

Quidam. Non tibi videat deus sic misericos. ut n̄ videatur iustus. nec ita iust? vt misereri nō velit.

Aug. illd p̄ctm aliq̄ irremissibile dicit iō quia taliter peccātes penitere non possunt habentes corda indurata velut lapides de quo Job induratus e cor eius velut lapis. Alij dicunt irremissibile. q̄a taliter peccātes nunq; penitēt. cū tamen possunt. et ideo nunq; eis remittit. unde supra Matheum dicit. Tanta e labes illius peccati. vt depcandi utilitatē humilitate subire nō possit etiā si peccatum mala cōscientia cognoscere et enunciare cogatur.

Sup marcū dicit q̄ talis peccās dignē penitere n̄ possit. Sed breuiter intelligendū videt. Nō posse nisi vix et difficulter et raro. vñ Aug. q̄i iustus i reos vindicat dñs. qui i vitā nō in mortē a p̄ncipio p̄stituit hoies. Idē ista impenitentia vel cor ip̄nitens q̄d̄iu quisq; in hac carne viuit non potest iudicari. de nullo enī desperandum ē. q̄d̄iu paciētia dei ad penitentiā adducit.

Qui reddet unicuiq; Qui modo illis quos liberat nō reddit. cur? etiam erga iniquos mō larga e bonitas. In futuro autē reddet mala p malis quoniā iustus. Bona p malis quoniā bonus et iustus. Tantū mala p bonis nō reddet quoniā iniustus nō est.

Ad iusticiā p̄inet vt nunq; supplicio careat quoz mens in hac vita nunq; voluit carere peccato. et vt nullus iniquo detur terminus vltionis. qui q̄d̄iu valuit habere noluit terminū criminis quare nō obstat p temporali peccato eternaliter puniri hominē.

Ambro. Nullum malū impunitū ē. hinc ē q̄ aliqui malā voluntatē in rep̄bis tantū penam esse volūt et nō culpam. qz nihil meret. Alij tamen culpā et penam. et nihil mereat sicut bona voluntas in bonis. nec manet i punita. qz ipsa in se pena. vel hoc dicunt itelligi solū de statu p̄sentis vite.

Indignatio. Ne videat irasci. et n̄ vidicare. vñ tribulatio. et angustia. **Tribulatio.** Et angustia interim in anima sola ante iudiciū. Post iudiciū autē ira et indignatio. **In omnez.** Qd supra indefinite ibi. his aut qui. hic vniuersaliter. ut **Animā.** Dicit qz de incredulo agit. aīa e p̄ p̄fidia artabit sp̄ali pena. **Iudei pri.** Ambro. Iudēū semp anteponit. qz credēs p̄pter ab̄iaā bo

exercendam. Quando omnia apta. et quando reuelabitur qd a nobis modo nescitur

thesaurizas tibi irā. In die ire. et reuelationis iusti iudicij dei. qui reddet unicuiq; secundū opera eius.

Dis quidem qui secundum bene vsu paciētia dei bene opantur. sunt qz fulgebūt iusti vt sol in regno pa. sui. **patientia boni operis gloriā.** qz ad dexterā dei facti. et quia qd habebūt per manebit. qz qui hac intētiōne bona opati sunt. nō vt videatur vt ipocrite

et honores. et incorruptionē que rentibus vitam eternā. **Dis autem** qui ex cōtentione. et qui non cum eis dicitur. diffidentes de iudicio futuro adquiescunt veritati. **credūt autem** sibi indignabuntur. **iniquitatem irā. et indignatio.** ante iud. qz prius ira. et quod indignatio. **tribulatio. et angustia. in omnez** animā operantis malū. iudei pri

mum et greci. Gloria autē et honores par omni operanti bonū. iudeo et greco. **Non est enim** personarum acceptio apud deum.

Quicumq; enim sine lege peccauerunt. sine lege p̄bunt. Et quicumq; in lege peccauerunt p̄ legem iudicabunt.

Non enim auditores legis iusti sunt apud deū. sed factores iustificabunt. **Cum enim** gentes que legē non habent. naturaliter ea que legis sunt faciūt eiusmodi legē nō habentes. ipsi sibi sunt lex. qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus suis.

Testimoniū reddente illis cōscientia ipsorum et inter se cogitationum inuicem accusantium. aut etiam defendentium in die cum iudicabit de occultis hominum.

Non enim audi. Ambro. Nonne lex sola saluat. nō qz nō facit iustos et hoc ē nō em p̄ auditu sed factores quicumq; qd quidē ē p̄ gratiam.

Sed factores. Id ē. q̄ credit in christū. que lex p̄mit. quicumq; sint qd non ē nisi p̄ gratiam.

Factores. legis iustificabunt. i. iusti deputabunt. vel iusti fiet a deo. vt sint factores. nō qui ante erāt factores post iustificabunt vt si diceretur hoies creabunt. qz ipsa creatōe fit vt sint hoies. sic ipsi nō q̄ an erāt factores iustificabunt. qz etiā gentes. et hoc ē cū em gentes.

Cum enim ge. Cum enim dixerat gentile dānari si male oparetur. saluari. si bene. sed cū legem nō habeat. quasi nesciat quid sit bonū q̄due malum; videret sibi neutru debere imputari. Contra apostolus. et si nō habeat scriptam legē. habet naturalē. quia intelligit et sibi p̄sciū est quid sit bonū. et quid sit malū. et ideo credēdus ē bene vel male opari. et merito saluari vel dānari. bene opari dico. et saluari qd nō est nisi p̄ gratiā et fidem. q̄ renouat naturalē imaginē dei in homie ex vicio et vetustate sopitā. sine qua renouatione male opatur. et damnat accusante eum cōscientia. viciū quippe cōtra naturā est qd vtiq; sanat gratia. Non enī vltq; a deo in humana anima ymago terrenorū affectuū labe detrita ē vt nulla i ea lineamenta remāserint. Non omnino deletū ē qd ibi p̄ imaginē dei cū crearet ip̄ressū ē. Proinde vicio sanato p̄ gratiā. naturaliter fiūt ea q̄ legis sūt. Nō qz p̄ naturē nomē negata sit gratia. sed potē p̄ gratiā reparata natura. q̄ gratia interiori homie renouato lex iusticie relēnbit. quā deleuerat culpa.

Opus legis. Est fides quā vltro habent in cordib; i. intimo affectu

notificatiō ē. diffidēs peius tractādus qz p̄missa p̄ribus refutauit.

Non est enim. Cōsequo iudeū. et gentile i pena et gloria qz deus iudicat nō s̄m p̄sonas. s̄ scdm merita. qz vtrōsq; scdm modū peccati dānat.

Amb. P̄rogatiū generis n̄ sequit vt suscipiat causa patrū diffidentem. vel abiciat a se p̄pter indignitatē patrū credētem. sed vnūquēq; p̄ p̄rio merito aut remunerat aut p̄demnat.

Sine lege. August. Aiebat enim apostolus hic de illa lege quam dedit moyses populo israel. Ideo ergo gentiles sine lege dicit. qz talē legē scriptā n̄ acceperāt quā se accepisse gloriabāt iudei.

In lege. Aug. Qui nonerūt diuina mandata. auferet ab eis excusatio. quā alij habēt de ignorantia. Et licet grātiā sit peccare hominē scientē q̄ nescientē. non ideo tū ad ignoratiōe tenebras fugiendū. aliud ē enim nescisse. aliud scire noluisse.

Judicabuntur. Non vt quali p̄ignē salui fiant. vt quidā dicūt. sed p̄ofus peribunt. Dicit enī christus. qz tolerabilis erit sodome i iudicio q̄ iudicis in christo n̄ creditib; et itē qz excusationē n̄ habebūt de peccato fidelitatis qz venit et locutus est eis. de quo habēt et excusationē illi. quibus nec p̄ se nec p̄ suos locutus ē. qui tamē nō effugient damnationē. qz q̄. s̄m. l. p. s̄. l. p. leuioza tamē passuri. qz cui plus p̄mittitur plus ab eo exigat. qz seruus sc̄i. yo. d. h. z. n. fa. zc.

Non enim audi. Ambro. Nonne lex sola saluat. nō qz nō facit iustos et hoc ē nō em p̄ auditu sed factores quicumq; qd quidē ē p̄ gratiam.

Sed factores. Id ē. q̄ credit in christū. que lex p̄mit. quicumq; sint qd non ē nisi p̄ gratiam.

Factores. legis iustificabunt. i. iusti deputabunt. vel iusti fiet a deo. vt sint factores. nō qui ante erāt factores post iustificabunt vt si diceretur hoies creabunt. qz ipsa creatōe fit vt sint hoies. sic ipsi nō q̄ an erāt factores iustificabunt. qz etiā gentes. et hoc ē cū em gentes.

Cum enim ge. Cum enim dixerat gentile dānari si male oparetur. saluari. si bene. sed cū legem nō habeat. quasi nesciat quid sit bonū q̄due malum; videret sibi neutru debere imputari. Contra apostolus. et si nō habeat scriptam legē. habet naturalē. quia intelligit et sibi p̄sciū est quid sit bonū. et quid sit malū. et ideo credēdus ē bene vel male opari. et merito saluari vel dānari. bene opari dico. et saluari qd nō est nisi p̄ gratiā et fidem. q̄ renouat naturalē imaginē dei in homie ex vicio et vetustate sopitā. sine qua renouatione male opatur. et damnat accusante eum cōscientia. viciū quippe cōtra naturā est qd vtiq; sanat gratia. Non enī vltq; a deo in humana anima ymago terrenorū affectuū labe detrita ē vt nulla i ea lineamenta remāserint. Non omnino deletū ē qd ibi p̄ imaginē dei cū crearet ip̄ressū ē. Proinde vicio sanato p̄ gratiā. naturaliter fiūt ea q̄ legis sūt. Nō qz p̄ naturē nomē negata sit gratia. sed potē p̄ gratiā reparata natura. q̄ gratia interiori homie renouato lex iusticie relēnbit. quā deleuerat culpa.

Opus legis. Est fides quā vltro habent in cordib; i. intimo affectu

Non enim audi. Ambro. Nonne lex sola saluat. nō qz nō facit iustos et hoc ē nō em p̄ auditu sed factores quicumq; qd quidē ē p̄ gratiam.

Sed factores. Id ē. q̄ credit in christū. que lex p̄mit. quicumq; sint qd non ē nisi p̄ gratiam.

Factores. legis iustificabunt. i. iusti deputabunt. vel iusti fiet a deo. vt sint factores. nō qui ante erāt factores post iustificabunt vt si diceretur hoies creabunt. qz ipsa creatōe fit vt sint hoies. sic ipsi nō q̄ an erāt factores iustificabunt. qz etiā gentes. et hoc ē cū em gentes.

Cum enim ge. Cum enim dixerat gentile dānari si male oparetur. saluari. si bene. sed cū legem nō habeat. quasi nesciat quid sit bonū q̄due malum; videret sibi neutru debere imputari. Contra apostolus. et si nō habeat scriptam legē. habet naturalē. quia intelligit et sibi p̄sciū est quid sit bonū. et quid sit malū. et ideo credēdus ē bene vel male opari. et merito saluari vel dānari. bene opari dico. et saluari qd nō est nisi p̄ gratiā et fidem. q̄ renouat naturalē imaginē dei in homie ex vicio et vetustate sopitā. sine qua renouatione male opatur. et damnat accusante eum cōscientia. viciū quippe cōtra naturā est qd vtiq; sanat gratia. Non enī vltq; a deo in humana anima ymago terrenorū affectuū labe detrita ē vt nulla i ea lineamenta remāserint. Non omnino deletū ē qd ibi p̄ imaginē dei cū crearet ip̄ressū ē. Proinde vicio sanato p̄ gratiā. naturaliter fiūt ea q̄ legis sūt. Nō qz p̄ naturē nomē negata sit gratia. sed potē p̄ gratiā reparata natura. q̄ gratia interiori homie renouato lex iusticie relēnbit. quā deleuerat culpa.

Opus legis. Est fides quā vltro habent in cordib; i. intimo affectu

Non enim audi. Ambro. Nonne lex sola saluat. nō qz nō facit iustos et hoc ē nō em p̄ auditu sed factores quicumq; qd quidē ē p̄ gratiam.

Sed factores. Id ē. q̄ credit in christū. que lex p̄mit. quicumq; sint qd non ē nisi p̄ gratiam.

Factores. legis iustificabunt. i. iusti deputabunt. vel iusti fiet a deo. vt sint factores. nō qui ante erāt factores post iustificabunt vt si diceretur hoies creabunt. qz ipsa creatōe fit vt sint hoies. sic ipsi nō q̄ an erāt factores iustificabunt. qz etiā gentes. et hoc ē cū em gentes.

Cum enim ge. Cum enim dixerat gentile dānari si male oparetur. saluari. si bene. sed cū legem nō habeat. quasi nesciat quid sit bonū q̄due malum; videret sibi neutru debere imputari. Contra apostolus. et si nō habeat scriptam legē. habet naturalē. quia intelligit et sibi p̄sciū est quid sit bonū. et quid sit malū. et ideo credēdus ē bene vel male opari. et merito saluari vel dānari. bene opari dico. et saluari qd nō est nisi p̄ gratiā et fidem. q̄ renouat naturalē imaginē dei in homie ex vicio et vetustate sopitā. sine qua renouatione male opatur. et damnat accusante eum cōscientia. viciū quippe cōtra naturā est qd vtiq; sanat gratia. Non enī vltq; a deo in humana anima ymago terrenorū affectuū labe detrita ē vt nulla i ea lineamenta remāserint. Non omnino deletū ē qd ibi p̄ imaginē dei cū crearet ip̄ressū ē. Proinde vicio sanato p̄ gratiā. naturaliter fiūt ea q̄ legis sūt. Nō qz p̄ naturē nomē negata sit gratia. sed potē p̄ gratiā reparata natura. q̄ gratia interiori homie renouato lex iusticie relēnbit. quā deleuerat culpa.

Opus legis. Est fides quā vltro habent in cordib; i. intimo affectu

Ad Roma. C II. Non enim audi. Sed factores. Factores. Cum enim ge. Opus legis.

ubi fides p dilectione operat.

Si aut tu iud. hic iudeo s aggreditur grauius accusans eos de pecca...

Ducem ceco. Cecos 7 in tenebris existentes dicit gentiles qui 7 rat de...

Dabentem formam. Et alijs exempli scientie legis sis. 7 verita...

quis quida enim scientia 7 intellecti alicuius libri habent: 7 ita sentiunt sicut...

quod totu e certu secundu euang. ze. t. i. pau...

li quod scz paulus annuiciat. quia pater nemi...

secundu euangelium meuz per...

gentilis habet tantu naturale legem: tu iude...

plura a uida patriarcha ex cognatione tibi...

hoc nomen uenit...

hiesum christum. Si aut tu iu...

no vagaris erroribus ut qui sine lege...

deus cognominaris 7 requiescas...

in lege. 7 gloriaris i deo. 7 nosti...

voluntate ei. 7 probas utiliora...

instructus per legem. confidis te...

ipsu ducem esse cecoz. Num en...

eorum qui i tenebris sunt. erudi...

tozem insipientium. magistru...

infantium habentem formam sci...

entia 7 veritatis in lege. Qui er...

go alium doces. te ipsum non do...

ces. Qui predicas no furandum...

furaris. Qui dicis non mecha...

dum. mecharis. Qui abomiaris...

idola. sacrilegium facis. Qui i le...

ge gloriaris. p preuaricationem...

legis. deum inhonoras. Nomē...

eniz dei per vos blasphemaf inter...

gentes. sicut scriptum e. Circuci...

sio quide prodest si legem obser...

ues. Si autez preuaricatoz legis...

Si legem custo...

Nonne. Copara...

Judicabit preputiu. Videtur ergo in plenti loco dicere gentes q...

Non eni qui ze. Un iude pot fieri gentilis: 7 gentilis iude? n em ze.

Judicus. Interpretat pntes q em vere credit 7 recte pntet vere e iude?

Circucisio cordis. Dige. Est que purificat animā 7 viciozum ma...

Cuius laus no. Ambro. Laudat deus credentē non carne circunci...

Non ex hoibus. Aug. Est illa circuncisio qua illicita pcupiscentia...

Quid ergo am...

plius. Obicit qd videt posse obijci. ut...

am legis custodiat: nonne prepu...

tium illius in circuncisioe reputa...

bitur. Et iudicabit qd ex natura e...

preputium legem consuimmas te...

qui per litteram 7 circuncisioez...

preuaricatoz legis es. Non eniz...

qui in manifesto iudex e. neq...

sio. sed qui i abscondito iudex e 7...

circuncisio cordis in spiritu non...

littera. cuius laus non ex homi...

nibus sed ex deo est.

C. III.

Quid ergo am...

pli iudeo e. Aut que utilitas cir...

modum Primu qde quia credita...

quidam illozu non crediderunt.

Nunquid illozum incredulitas...

fidem dei euacuauit. Absit. Est...

aut deus verax. omnis aut ho...

mo mendax. sicut scriptum est.

Quidam illozu non crediderunt.

Nunquid illozum incredulitas...

fidem dei euacuauit. Absit. Est...

aut deus verax. omnis aut ho...

mo mendax. sicut scriptum est.

Quidam illozu non crediderunt.

Nunquid illozum incredulitas...

fidem dei euacuauit. Absit. Est...

aut deus verax. omnis aut ho...

mo mendax. sicut scriptum est.

Quidam illozu non crediderunt.

Nunquid illozum incredulitas...

fidem dei euacuauit. Absit. Est...

aut deus verax. omnis aut ho...

mo mendax. sicut scriptum est.

Omnis homo men. Etiam iudens ne dignior videat in hono statu.
Ut iustificeris. Quasi peccavi. vt mittedo filium de stirpe mea sicut
 pmisisti. iustus esse et ex sola iusticia promissionis complese. non ex meritis
 meis coproberis. et vincas implendo pmisisti. cum iudicaris non debere im
 plere ppter mea peccata. **Vel tibi tantum dico me peccasse.** vt dum ego et
 omnes peccamus: tu solus iustus appareas in omnibus promissis tuis et su
 peres omnes in iusticia cu alijs copararis. **Vel vicit homo deus** quando
 iudicatus est. quia p
 pter illam humilitate
 deus dedit ei nomen
 quod e sup omne no
 men. **Quod no perti**
 net ad superius argu
 mentum: sed addituz
 e ex abundantia.

Ut iusti. et uin.
 Iustus iudex a pecca
 toribus iudicatus est
 et in eo vicit. hinc ita
 qz nullu pctm habeti
 dauid dicit tibi soli
 pec. vt iustificeris q su
 pas oēs iudices. qui
 solus iuste iudicaris.

Si aut iniqui.
 Dicit q deus ve
 rar. et omis homo me
 dax. et q indignis dat
 bona. in quo pmeda
 bilior apparet eius iu
 sticia et gratia. vnde
 carnalis dicens. des
 uti malis quasi instru
 mento ad gloriam su
 am. eo re dedit. vt
 dicat iniquum deum
 qui punit peccata q si
 bi profunt. **Quod re**
 mouet dicens: nun
 quid iniquus est deus
 qui infert iram.

Nunquid ini.
 Deus verax et homo
 mendax. **Si aut hoc**
 e: et ita iniquitas no
 stra iusticia dei com
 mendat. quid sequi vi
 det. **Deo iniquus est**
 qz nunqd iniquus
 deus. q infert mala.

Si enim veri.
 Interiecta remotioe.
 redit ad pbationem
 carnalis. q sit iniquus
 si punit: quia si inde
 gloriosior. quid etiaz
 nunc non solum in fu
 turo iudicor q si pec
 cator. quod non sum.

Vel adhuc. i. post conuersionem. postqz dedit dona
 indigno. **Ante enim** ex meis no erat gloriosior ac si diceret. **Quo ante remis**
 sionem videri poterat post videri no debet. scz qz ego peccator iudicatus
 sum. quia nunc certu est qz dimittedi veritas non abnudasset in gloria nisi
 peccassem. **Subdit.** **Et no sicut blasphemamur.** **Et si istud e**
 cur. si no facim mala vt veniant bona. **Sicut imponit nobis hoc sentire.**
 qd est blasfemia. et etiam predicare occasione huiusmodi verbor. vbi abū
 danit delictum sup abundantia gratia. **Vel. Si enim.** Propius iun
 gatur. quo modo iudicabit si iniquus. **Quasi no recte.** qz nec modo iuste
 iudicaret me quasi peccatorem. qd non sum.

Quid igitur. Quia plus fecit iudeo in priore statu. et qz bona eis im
 plent no ex aliquo eoz merito e. **Quid igitur.** pcellimus et.

Vel cum omnis homo sit mendax. ergo no pcellimus gentiles in hoc sta
 tu. qz nis pcellentiores in priore statu. gente qui timet deū acceptus e illi.

Nequaquam. Quia no e psonarum acceptio apud deum. **Sed in omni**

De pmisione filii vel venia ingemiscens
 vt iustificeris i sermonibus tuis
 vt filium no misisse. vel veniam no dare
 hic sensus de dauid verbis in iuste trahatur
 et vincas cum iudicaris. **Si au**
 tem iniquitas nostra iusticia dei
 comendat. quid dicemus? **Nun**
 quid iniquus e deus qui infert ira.
 I quasi hec qstio e carnaliu. **Et** s vt sit iniquus
 secundum boiem dico. **Absit**
 nisi hoc e. q non e iniquus: no potest esse iust
 iudex. **Si iniquus** s quasi male bonis salicet
 dans mala. et malis dans bona
 Alioquin quomodo iudicabit
 deus hunc mundum. **Si enim**
 iusticia. **Hic qd supra iusticiam** p peccatum
 meum. **qd supra iniquitas** p creuit
 veritas dei in meo mendacio. **abū**
 danit in gloria ipsius. **quid et ad**
 huc ego tanqz peccator iudicor?
 Et non sicut blasphemamur. et sicut
 aiunt nos. **quidaz dicere.** **facia**
 mus mala vt veniat bona. **quo**
 rum damnatio iusta e. **Quid igit**
 precellimus eos. **Nequaquam.**
 Ausati enim sumus iudeos et gre
 cos omnes sub peccato esse. sicut
 scriptum est: quia non est iustus
 qui non venit p fide ad christu. **non est iustus.**
 quia no intelligit christu esse deum. **no intelligit**
 ex culpa. qz no requirit sed declinat ab eo
 quiqz. non e intelligens. **non e**
 requirens deum. **Omnes decli**

Non est requi. Et opibus poterat qzere et iuenire qz christus erat de
Omnes decli. Non tota penitus plebem significat. sed alteram par
 tem plebis. **Semp enim duo populi sunt** in vna plebe. vnde hieremias.
Tunc omnes insurrexerunt in pphetam dñi volentes eum occidere. **Et**
 subicit. **Omnis aut populus no pmisit illos.** **Omnes dicit** insurrexisse. i.
 malos. omnē populu no pmisisse. scz bonos.

Non est usqz ad. Christus tantu facit bonum in se et in suis.

Veloces pe.e.
 De qbz dñs hierlem
 hierusalē que occidis
 pphetas. **Et item ge**
 neratio mala et adul
 tera. **Et de quibz ysa**
 ias ve genti peccatri
 ci semini neqz et.

Conditio et in
felicitas. Talia fa
 ciunt. vnde pteratur
 in hoc seculo p titum
 et vespasi. erunt infeli
 ces puniti in anima et
 corpore.

In lege. **Lex ali**
 quando appellat ge
 neraliter vt test. vt
 ibi apuit dominus di
 scipulis sensum. vt in
 telligeret de eo q scri
 pta erat in lege et pro
 phetis et psalmis. **Ro**
 nunqz psalmi lex vo
 cantur. **Sicut domi**
 nus ait. **In lege vna**
 scriptum est. **Ego vi**
 xi diu et filij excelsi
 omnes. **Et alibi:** vt i
 pleatur sermo qui in
 lege eoz scriptus e. qz
 odio habuerunt me
 gratis.

Ut omne os o.
 Etiam iudeoz a lua
 gloria iactantiu se p
 meritis suis ad fidem
 venisse. vel ita obstru
 atur os iudeoz sicut
 supius gentiliu q de
 bona natura se iacta
 bant.

Quia ex o. **Si**
 cut abstulit gloria de
 circumsione. ita et de
 ceteris opibus legis
 vult facere. et e nous
 sententia qz nis iungat
 pcedentib. p qz e.

Ex operibus le
 gis cum lege instituta et terminata sunt vt erant ceremonialia et figuratiua q
 nunqz valuerit pscientiam mudare. etia si cu charitate et deuotione fieret
 qz no fuerunt instituta in iustificatione sed in futuroz significatione et pecca
 ti infirmitatis ostensionē. qz lex no venit peccata tollere s ostendere et punire
Non iustifica. **Sedm ceremonialia** itellige no moralia. q vtqz iusti
 ficant et in ena gelio psumant.

Coram illo. **Qui iustitia** videt. vtrū ex amore iusticie qd agat. ul timo
Per legem eni. **Hic incipit** de lege vt ostēdat iusticia no esse et ea.
Per legē. e. c. p. **Non q prius** nelarent. s q no ipone futura apd
 deū peccā. **Quedā peccata** an legem cognoscebant vt cu apud pbarone
 ioseph accusat. de crimine adulterij missus fuit in carcerē. **Et fratres eius**
 vixerūt. **Verito hec patimur** qz peccamur in fratre nrm. **Quedā autem**
 cognita sunt p legē q an ignorabāt vt p cupiscētia et originale pctm. **Quē**
 dam etiā graviora p legē cognita sunt qz ante putabant.

Cognitio pec. **Si cognoscūt** et no cauēt. puaricatio e et ira.

et cu ipsa declinatione quia et alios declinare
 fecerunt.
 nauerunt simul iuiles facti sunt.
 declinauerunt quia s adeo quia s quia de illis
 ppter christum. i. i. nec vnus quia nullus nisi
 christus
 non est qui faciat bonu: no est
 qui fetoz verbor et operu eoz corrupit alios
 s qz hinc recipe mortuos. hoc fit vbi audet apte
 vsqz ad vnum. **Sepulcrum pa**
 tē vbi no audet aptis malis. malis
 tens e guttur eoz. **linguis suis**
 verbis bona dicētes. s malū i corde cogitantes
 solum insanabile
 dolose agebant: **venenum aspi**
 serat s. i. sub corde sciam
 duz sub labijs eoz. **Quorum os**
 i. i. maledicis verbis vt demonū habes et huius
 modi. i. i. amaris minis. abundanter
 maledictioe et amaritudine. **ple**
 tetia affectus. i. d. homicide ex deliberatioe
 num e veloces pedes eoz. **ad ef**
 christi et suoz. **spalis pena**
 fundendum sanguinem. **Contri**
 teterna damnatio. **operibus. i. i. christū** vnde
 par multa dil. n. t. d.
 tio et infelicitas i vjs eoz. et i via
 pacis non cognouerunt: non est
 nec saltē timor dei infert eos a malo. **sqz e**
 initium sapientie. **hec dauid** s nos autē apostoli
 sine alio distoquerent hoc iudei
 timor dei ante oculos eoz. **Sci**
 psalmi dicunt. **lex quia informant**
 mus autē quoniaz quecunqz lex
 tad emendationē illoz. **supple et de his**
 loquit: **his qui in lege sunt loq**
 titā. **tertia iudeoz** a sua gloria
 tur: **vt omne los obstruatur.** et
 totum deo tribuens. **omnis homo no tantum**
 gentilis sine lege scripta reus de ipietate. sed eti
 am iudeus reus de legis trasgressione
 subditus fiat **omnis mundus**
 qd debet
 deo: quia ex operibus legis non
 iustificabit **omnis caro coram**
 ter lege non e iusticia. quia tantū cognitio pec
 cati non psumptio
 illo. **Per legem enim cognitio**

Ad Roma. C III. Non est requi. Omnes decli. Veloces pe.e. Conditio et in felicitas. In lege. Ut omne os o. Quia ex o. Si cut abstulit gloria de circumsione. ita et de ceteris opibus legis vult facere. et e nous sententia qz nis iungat pcedentib. p qz e. Ex operibus le. Cognitio pec. Si cognoscūt et no cauēt. puaricatio e et ira.

Testificata a l. et pro. Quia lex eam multis sacramentis figuravit.

Justicia dei. Non qua ipse iustus essentialiter. Sed qua induit im-

Regent gratia. Id e. indulgentia et venia peccatorum.

Gratis. Non p legem non p ppriam voluntate sed p gra-

Comitio est. Non tam q omnino sine nra vo-

Legis. Lege. Non p legem non p ppriam voluntate sed p gra-

Proposuit propiciatore. Ad hoc ut ostenderet se vera-

Id e. fidem passionis vel p fides z p passio-

Propter remissionem. Duplex est factus remissionis est-

Exclusa est. Vel exclusum. i. manifestu e in quo debes gloriari.

In sustentatione. Patienter sustinuit deus peccata eorum qui fuerunt

Exclusa est. Vel exclusum. i. manifestu e in quo debes gloriari.

Justificari homo. Non quin credens post p dilectionem debeat opari

Id e. fidem passionis vel p fides z p passio-

Propter remissionem. Duplex est factus remissionis est-

Exclusa est. Vel exclusum. i. manifestu e in quo debes gloriari.

In sustentatione. Patienter sustinuit deus peccata eorum qui fuerunt

Exclusa est. Vel exclusum. i. manifestu e in quo debes gloriari.

Justificari homo. Non quin credens post p dilectionem debeat opari

Id e. fidem passionis vel p fides z p passio-

Propter remissionem. Duplex est factus remissionis est-

Exclusa est. Vel exclusum. i. manifestu e in quo debes gloriari.

In sustentatione. Patienter sustinuit deus peccata eorum qui fuerunt

Exclusa est. Vel exclusum. i. manifestu e in quo debes gloriari.

Justificari homo. Non quin credens post p dilectionem debeat opari

Id e. fidem passionis vel p fides z p passio-

Propter remissionem. Duplex est factus remissionis est-

Exclusa est. Vel exclusum. i. manifestu e in quo debes gloriari.

In sustentatione. Patienter sustinuit deus peccata eorum qui fuerunt

ut non magis sint iusti. qui opa legis timore fecerant cu fides per dilectio-

Sine operibus. Precedentibus no sequentibus. sine quibus e ina-

Abstrahitur. Excluditur. Per qua leges. fa-

Arbitramur enim iustificari. ho-

minem per fide sine operibus le-

Arbitramur quocumq. ho. iustif. p fide qd creden-

An iudeorum deus tantu. no-

ne z gentium. Immo z gentium.

Quonia quidem vnus est deus

Qui iustificat circumcissionem lex fi-

de. z preputium per fide. Legez

ergo destruimus p fidem. Absit

Sec. III. Quid ergo di-

enim abraham ex operibus legis iusti-

ficatus est. Habet gloria. sed no-

apud deum. Quid enim scriptura

dicit. Credidit abraham deo. z re-

putatu e illi ad iusticiam. Et autē

qui operat. merces no imputat

secundu gratia. sed sedm debitu

Credidit. Credere sufficiens causa fuit ei iusticie z e alijs. b. tamē qui ha-

Ei autē qui ope. Quasi dicat abraham e iustus ex fide. sed ei q opatur

Sed secundu debitum. Aug. Non tibi blandianis de meritis cu

Id e. fidem passionis vel p fides z p passio-

Propter remissionem. Duplex est factus remissionis est-

Exclusa est. Vel exclusum. i. manifestu e in quo debes gloriari.

In sustentatione. Patienter sustinuit deus peccata eorum qui fuerunt

Exclusa est. Vel exclusum. i. manifestu e in quo debes gloriari.

Justificari homo. Non quin credens post p dilectionem debeat opari

Pro iusto pro bono. Iustus pro exercitio qui et bonus. Sed et bonus qui non iustus. i. qui natus est in simplicitate: innocens qui nondum laboravit ut amplificaret se bonis ut sunt pueri in baptismo mundati. et licet in suis melior: causa tamen innocetie miserabilior quam iusticie: quia non est huiusmodi iusticia sine severitate.

Cum adhuc. Ecce dicitur oderat secundum peccata. amabat secundum quod operum eius. quod fecit ante mundi constitutionem. Dicendum erat quantum nos dilexit: ne desperemus. Et quales. ne superbemus.

Fuit et alius modus possibilis deo. quod omnia potest: sed nullus nostris miseris sanade convenientior. Quid enim nos tantum erigit: et a desperatione immortalitatis liberat: quam quod facti nos fecit. ut homo pro nobis moreretur.

Multomagis. Gravius est pro peccato mori: et peccatum tollere quam iam iustos etiam cooperantes saluare.

In sanguine. Quia sic supatur iusticia diaboli. non potentia. Iusticia quia immeritum scilicet christus diabolus occidit. et alios iure perdit. Non potentia: quia diabolus amator potentie. desertor iusticie est: in quo homines magis enim imitant. Placuit igitur deo. ut non potentia. sed iusticia vincens. hominem erueret: in quo homo cum imitaretur. postea vero in resurrectione secuta est potentia. quia renixit mortuus nunquam postea moriturus.

Inimici. Non quomodo peccatores reconciliati.

Qui prius iuste eram? sub potestate diaboli. natura depravata peccato. Propterea. Dixit pro christum esse iusticiam et vitam. Et quod possit esse per eum. pro similitudine in minori probare intendit. Sicut enim pro adam peccatum et mors etc.

Per unum. Adam scilicet non unam eam dixit apostolus. Consuetudinem tenens dum successione posteritatis humane quam peccato et morti ex eo venienti succubuit non mulieri sed viro attribuit. Non enim ex muliere posteritas sed ex viro nominari solet. Vel quia mulier de viro est et utriusque una caro. sine ergo ab eam sine ab adam dicat. utriusque ad primum hominem pertinet et pro hoc apostolus peccatum originale propagationis intelligi voluit cuius princeps adam non imitationis cuius princeps diabolus. unde invidia diaboli mors intravit in orbem terrarum.

In omnes. Quia etiam ante legem cum non ita videret. lege non docente imputabat quidem peccatum apud homines. sed apud deum apud quem putabat impune futurum: cum nesciret iudicaturus. sed ubi lex data est: novum deum curare humana et iudicare. ante non imputabat. sed regnavit mors secure possidente homines diabolo pro impunitate credita usque ad moysen. pro quem rediit cognitio vniuersi dei. Regnavit non mors. Et sic non legitur etiam sed in similes peccatores ad quem neglecto deo creature seruiunt. sicut ille loco dei diabolo consensit. Tales erant fere omnes usque ad legem. Per paucos ut abraham vni deo seruiunt. et in eos non regnavit mors. qui sub spe seruati sunt in aduentu christi liberandi. Libros qui aliter habent: dicit ambrosius corruptos. qui dicunt mortem corporum etiam in cultores vni deo regnasse usque ad moysen. sed cur non usque ad finem.

pro iusto quis moritur. Nam pro simplici. et innocenti. nam forsitan potest inueniri quasi raro

bono forsitan quis audet mori scilicet christi. pro peccatoribus in quo laudabilior charitas

Commendat autem charitatem suam qui indigni fuimus vita commendat: quod pro peccatoribus. et si hoc est tunc iustos saluabit. quod est spes non confundit. vel sine se.

deus in nobis: quoniam si cum adhuc peccatores essemus secundum

tempus christus pro nobis mortuus est. multomagis igitur iustificati

nunc in sanguine ipsius: salui erimus. in deum certum est quod ipse iam vias poterit amicos factos saluare: quia mortuus potuit iustificare: quo facto inimici ex peccato. sunt reconciliati et iam amici dei

mus ab ira pro ipsum. Si enim cum inimici essemus reconciliati sumus

deo pro morte filii eius: multo magis reconciliati salui erimus in vitam

ta ipsius. Non solum autem: sed etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

In quo omnes etc. Usque ad legem enim. i. quia nec lex potuit auferre peccatum. sed auxilium. siue naturalis siue scripta. sed non imputabat. i. ignorabatur regnavit tamen usque ad moysen. i. legem. quia nec ipsa potuit regnum mortis auferre. quod regnavit dum non finit reatus ad vitam eternam venire. sed ad gehennam trahit. hoc regnum sola gratia christi destruxit: etiam in antiquis propter quos in omnes regnavit. etiam in eos qui non sua propria voluntate peccaverunt. sicut adam. sed originali tenebantur ut pueri.

tiam in presenti. ad deum. scilicet a deo peccante adam descendimus

nunc in reconciliacione accepimus. pro christum iusticia et vita in omnes pro eius gratia am regeneratos. pro vni vicia. sicut pro vni mors. pro adam a quo propagati

Propterea sicut pro vni homini miserum. pro peccato. scilicet in omnes homines originale.

nem in hunc mundum peccatum in in ipsum adam. scilicet dissolutio anime: et corpus trahit. et per peccatum mors: et ita in se eius vicia carnem genitos

omnes homines mors pertrahit. merito pro eum in omnes mors: quod causa mortis pro eum in omnes. Teram sub lege

In quo omnes peccaverunt. Usque ad legem vel naturale. scilicet ante legem. quibus non ita videretur

ad legem enim peccatum erat in. i. in homine. apud homines quod ceci erat. non apud deum cuius iudicio. qui sine lege peccaverunt sine lege puniunt. apud deum sicut malis videbat

in modo. Peccatum autem non imputaturque peccatum phibet. strationis in pundo sine litere in populo. qua arguente demostretur peccatum batur. cum lex non esset. Sed re

corpalis sanime. i. usque ad legem pro moysen diuinitus promulgata. pro que redit cognitio dei gnauit. mors ab adam. usque ad

non solum in eos qui pro se peccatores morte meruisse viderentur. sed etiam in pueros qui nihil a se meruerunt peccato. pro aliqua lege

moysen. etiam in eos qui non peccaverunt in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

ad quem non solum in peccato sed in morte etiam in similitudine peccatorum

Ad Roma. C V. In quo omnes etc. Usque ad legem enim. i. quia nec lex potuit auferre peccatum. sed auxilium. siue naturalis siue scripta. sed non imputabat. i. ignorabatur regnavit tamen usque ad moysen. i. legem. quia nec ipsa potuit regnum mortis auferre. quod regnavit dum non finit reatus ad vitam eternam venire. sed ad gehennam trahit. hoc regnum sola gratia christi destruxit: etiam in antiquis propter quos in omnes regnavit. etiam in eos qui non sua propria voluntate peccaverunt. sicut adam. sed originali tenebantur ut pueri. In quo omnes. Aug. Et in materia non solum eius crepulo. et omnes ille unus homo fuerunt. Vel in quo peccato. Alia enim sunt peccata propria. Usque ad legem vel moysen. Includit quod tunc peccatum. et mors. i. damnatio. Et sic non est usque exclusiui sic in ceteris. Usque ad legem quia iam tunc datus est hominibus remedium quo possent liberari. sub quo tunc essent similes peccationi ad quem in eos mors regnaret. sed lex data est initio dogens de egypto edicens de vno deo. ne regnaret mors et cepit in dea prima destrui regnum mortis. nunc ubique. Sed regnavit. Non imputabat. sed effectus indicabat. quod mors corporalis regnavit quotidie pro aliis passionibus. tandem dissolvens usque ad moysen. cum minus videretur. Sed regna. Scindum plerisque codices latios sic habere. Regnavit mors ab adam usque ad moysen in eos qui peccaverunt in similitudine peccationis ad quem. ut in similitudine peccationis ad quem peccasse accipiant illos qui in illo peccaverunt. et ei similes crearent. scilicet sicut et boie homines. ita et peccatores peccatores. et mortuorum morituri. dñatores dñandi. Qui est forma. Adam est forma christi. quia sicut ille est pater omnium secundum carnem. sic christus secundum fidem. et sicut ex latere illius formata est eua. sic ex illius latere. profuxerunt sacramenta pro que saluat ecclesia. ideoque si cut ille communicare potuit filiis suis peccatum. et mortem: sic iste suis iusticiam suam et vitam. et etiam ille plus boni suis confert. quam ille mali. et ideo magis potest saluare. quam ille perdere. hoc est similes sunt christi. et adam. sed non delictus. i. non sic est efficax peccatum ad quem damnationem: ut gratia christi ad saluationem. Quod est ibi. et non sicut pro vnum. pro. Causa christi est. gratia abundans. ex quo omnia bona homini. sine qua nihil habet boni. Causa ad quem est. peccatum illud cuius rei sunt omnes carnaliter geniti. cetera peccata habet et se multa. et si ex illo originali sunt ad peccandum magis. pro. et bene hęc causa christi omnibus suis. prodest. quod si causa ad quem omnibus suis nocuit. tunc. et hęc potuit suis et hoc est. Si est in vni delicto. m. m. s. i. t. Effectus est causa ad quem. i. peccatum. quod tulit. et non omnis dñatio. sed pro illo vno debet. sunt enim. et ex nris additis alie dñationes. Effectus dono christi est. remotis omnibus peccatis originalibus et actualibus. omnis iustificatio et vita eterna. et bene hoc suis pro vni christum. quia si illa pro vni adam suis. tunc et hoc potuit. Ad quem dicitur. futuri forma. quod iam tunc decreuit de mysterio pro vni christum emda re. quod pro vni adam peccatum erat. vni dicitur. i. Apod. agnoscitur occisus est ab origine mundi. Sed non sicut. Forma est hoc pro vni emedat. vni peccatum. sed et ad quem.

nō talis vel q̄lis christi. q̄ vñ ē delictū ad q̄ multi. i. sūt p̄uaricātes mor...

Si enim unius. Ambrosius. Dors regnavit nō regnat. quia qui p̄ le...

In gratia. Gratiā dicit p̄fectionem virtutū. quē in homi...

Per unū regna. Quia quas vires in illo habuit. in oēs posteros exer...

Multomagis. In vita regnabunt. quia eternaliter q̄ in eis regnavit mors. q̄...

Per unius iusticiam in omēs. Non q̄ omnes genitū ab adam. regenerēt...

Si enim unius. De terminat delictū vñ. r iusticiā vñ. ut si...

Ita et per unius hominis obe. Dominus ait non dei vel verbi fide. Re pu...

Lex autem. Ostēderat christū dimittere omnia peccata tam origina...

Lex subintravit. Am. Dicit hic apostolus q̄d. p̄venit data lege. nō...

Lex autē subintravit. Quis in peccatis datur lex ad domandā supbiā...

Lex autē subintravit. Quis in peccatis datur lex ad domandā supbiā...

Lex autē subintravit. Quis in peccatis datur lex ad domandā supbiā...

Lex autē subintravit. Quis in peccatis datur lex ad domandā supbiā...

Lex autē subintravit. Quis in peccatis datur lex ad domandā supbiā...

Lex autē subintravit. Quis in peccatis datur lex ad domandā supbiā...

Lex autē subintravit. Quis in peccatis datur lex ad domandā supbiā...

Lex autē subintravit. Quis in peccatis datur lex ad domandā supbiā...

Lex autē subintravit. Quis in peccatis datur lex ad domandā supbiā...

Lex autē subintravit. Quis in peccatis datur lex ad domandā supbiā...

Lex autē subintravit. Quis in peccatis datur lex ad domandā supbiā...

plere nō potest. ideo natus ē christus. i. gratia q̄ sanaret. Ut abundaret de. Et scz qui in sordibus erat. p̄uaricando magis...

Ut abundaret de. Magnū dei cōsiliū fuit vt p̄ legem abundaret de...

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Q. VI. Vid ergo dicemus. Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Permanebimus in peccato. vt gratia abundet.

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

Abundavit delictū. Abi autē abūdavit delictū: supabundavit

qui viderat vetus ho mo secundum pgnaz fa mez. l. z sitim. z huius modi non secundum culpa. hoc modo ve tulstaté finitit z depo suit: vt dolore crucis sustinens. sic haberet mēbra distenta z fixa ne ad priores act^o mo uerent. a quibus etiā sepultus quieuit bu manis subtractus a spectib^o. erigens a no bis. vt vetustate pec catorū cū dolore z ge mitu pgnitentie depo namus. membra p cō tinentiam z iusticiam cōfixa sint. ne ad prio ra mala redeamus. a quibus ita pfecte qui escamus: vt nec eozū visio nec memoria ha beatur. z uō solū hoc a nobis erigit: in sa cramento passionis. sed etiam si volumus imitari efficit.

Surrexit. Dicit z resurrectio christi et etiā sacramēta sunt.

Uetus homo. Id est. veteres actus sūt crucifixi. i. mortui.

Quia uetus ho mo noster. Vetus itas nostra z maledi ctio i duobus p̄sistit. scilicet in culpa z pena Christus autē sua sim pla vetustate nostraz duplā p̄sumpsit. In sepulcro enī vno die z duab^o noctibus q̄e uit. p vnum diē sim pla eius vetustas si gnaf. Per duas ve ro noctes gemina nō stra. Unde Culpam nostraz christus dele uit p̄sentem p̄teritam z futurā. p̄teritam re mittēdo. p̄sentem ab ea retrahēdo. futurā vt vitaremus gratiā conferendo. Penam quoqz similiter p̄sum psit. Behemalē pr sus delendo. vt eā ve re penitētes non senti ant. Ipalem vero n̄ penitus quidem tulit manet enim fames si tis mors z huiusmodi

sed regnū z dominium eius delect. z in nouissimo penit^o exterminabit. **Ut destruat^o cor. pec.** Carne scz spiritui subdita. **Quod enim mortuus ē peccato.** Aug. Sacramentis baptisma tis apostolus p̄mendat. vt quomodo ille semel moriendo similitudini pec cati mortuus p̄dicatur. ita quicumqz fuerit in illo baptisatus eidem rei ca us illa sunt similitudo moria. i. peccato z viua: a lauacro renascendo si cut ille a sepulcro resurgendo.

Ita et uos. Quidquid supra dixit esse hominibus p gratiam christi

longe remotus. Verbum vel gratiā dei christ^o surrexit a mortuis p̄ glo riam firmiter a vicis resurgēs ad bona opera p̄positi. i. p iusticiam fidei z spem glorie. **riam patris. Ita z nos in noui** Tōe bono ad meli^o. Ambulemus in no. vite qd̄ possumus **tate vite ambulemus.** Si enim Tad similitudinē arboris. i. si a veteri ritu remo ti. firmiter berent. deo ipso faciēte. z similes su mus mortu christi.

Coplantati facti sumus. Similitu Tmox. vt ambulemus in no. v. s. christi **dini mortis eius: simul z resur** Tfaci cōplantati similitudini. Tostēdit p quid li ceat. Sambulemus in no. vite nos dico **rectionis ierimus.** Doc scientes T. i. fomes z p̄suetudo peccati. T qui ex nobis nō ex deo. i. cum christo

quia vetus homo noster simul T crucifixione christi. ita debilitatus ē. T dominā te ratione. i. i. omnia crumina quasi corp^o z cō geris

crucifixus ē. vt destruat^o i. cor p^o T non vt nō sit sed vt nō cogamur seruire. qz iu stiti. sum^o. Sira

peccati: vt ultra non seruiamus Tz vere nō cogemur qz iustificati qz. T peccato vt nos sumus.

peccato. Qui enim mortuus est T iustus ē z liber a peccato

iustificatus ē a peccato. Si autē T si ita mortui sumus peccato sicut christus te mel mortuus ē. pene. vel si p̄ mortui sumus chris to. i. similes mortē eius sicut supradictum ē. p̄e ter p̄dicta. hoc habebimus. quia viuemus in eterna vita.

mortui sumus cum christo: credi T tali vita quali z ipse mus quia simul z viuemus cum

illo. Scientes qd̄ christus resur T vel a longe remotus. i. i. post hac. T dissolui tur diuisione anime z corpis

gens ex mortuis. iam n̄ morit^o: T saliqua passione

mors illi ultra n̄ dominabit. Ad T vere christus iam nō moritur: qz semel mortu^o semel quia p peccato tollēdo. Quod vna morte fecit: que ad hoc sufficit. T vel. p. i. peccati simili tudini. i. carni in qua nō peccati sed similitudo peccati. s. p̄ nostro tollēdo

tenim mortuus ē peccato. mor T mors nō dominabitur christo sed potius tuus est semel. T Quod autē viuūt

ad similitudinē dei patris. Sicut vita patris. ita z vita christi nullā iquetudinē recipit. T sicut christus semel mortu^o. ita peccati i vobis: vt nō oporteat iterari.

viuit deo. Ita z uos existimate

vos mortuos quidē esse peccato: T virtutibus. i. in honore dei. T et hoc opere chri sti. alibi nulla spes

viuentes autē deo in christo T quia ita mortui estis pecc.

hiesu domino nostro. Non ergo T et si sit fomes peccati. T ens. Siam vestri iu ris. T p peccati. T qd̄ fiet imortale i futuro. si n̄ regnet peccati. vel qd̄ p hoc qd̄ peccati regnaue rit morturi ē in eternū

regnet peccatus in vestro mor

tuus. T in nouissimo penit^o exterminabit.

Ut destruat^o cor. pec. Carne scz spiritui subdita.

Quod enim mortuus ē peccato. Aug. Sacramentis baptisma tis apostolus p̄mendat. vt quomodo ille semel moriendo similitudini pec cati mortuus p̄dicatur. ita quicumqz fuerit in illo baptisatus eidem rei ca us illa sunt similitudo moria. i. peccato z viua: a lauacro renascendo si cut ille a sepulcro resurgendo.

Ita et uos. Quidquid supra dixit esse hominibus p gratiam christi

psentēdo et opādo. T et si cupitis ex firmitate tali corpore: vt obediat^o concu

scitatis eius. Sed neqz exhi T vel mēbra. T quibus impleatur

beat^o corpora vestra arma iniq T cupiscētē. T habiles facite. T qd̄ potestis. quia viui debetis. qz qui mortui eratis.

tatis peccato: sed exhibete vos T vicis et peccatis. T virtutibus

deo tanqz ex mortuis viuentes: T et si iplere ope non potestis. vel veltis. quo ha biles eritis. et preparati. T quibus iusticia iplēat

z membra vestra arma iusticie T exhibete qd̄ leuiter potestis

deo. Peccatum enim vobis non T vt oli solebat. T que nō iunabat

dominabit. Non enim sub lege T que refrigerat et iunat

estis: sed sub gratia. Quid ergo: T hac fiducia

peccabimus. quoniam non su T sterrente. T bene. p̄mittēte

mus sub lege: s̄ sub gratia. Absit T nō debetis peccare. sed bene opari. qm̄ zc. T affectatis

An nescitis quoniam cui exhibe T vt. p̄nos. T psentēdo et opādo

tis vos seruos ad obediendum: Tad eius volūtate cogemini quadam necessitate quā ipartitur p̄suetudo ad eius volūtatem

serui estis eius cui obedistis. si T iusticie ducētis ad maiorem iusticiam. vel eter nam vitam

tuē peccati ad mortem: siue obe T eius estis. cui vos datis. ego autē ago gratia. de eo qz cum p̄mū tales. modo nō estis

ditionis ad iusticiam: Gratias T aliquādo. s. z modo nō

autē deo qd̄ fuistis serui peccati: T p hoc serui facti iusticie. i. christi. nunc. T non specietenus. sanum iudicio. quia p naturā. nō p legem. volūtate. nō timore. T rēdentes

obedistis autē ex corde. In eaz T euangelii. T formam. s. uel qua. T nō p uos sed gratia dei.

formaz doctrinaz in quam tradi T z p hoc. s. p̄ aliū. T fomite ne regnet

ti estis. Liberati autē a peccato: T psentēdo z operādo. T rēdeo leue quoddā

serui facti estis iusticie. Dumaz T quia plus debetis iusticie qz peccato

num dico: propter infirmitatem T qz p hoc. s. p̄ aliū. T fomite ne regnet

ti estis. Liberati autē a peccato: T psentēdo z operādo. T rēdeo leue quoddā

serui facti estis iusticie. Dumaz T quia plus debetis iusticie qz peccato

num dico: propter infirmitatem T que ē ex carne. T quia hoc humanū. T prepara uistis volūtate ducē.

carnis vestre. Sicut enim exhibi T que vestri iuris essent si veltis. T opādo

buistis membra vestra seruire im T carnis que corpus inquinat. s. vt luxurie. T et si corpus nō inquinat. animā tamē corūpit

mundicie z iniquitati ad iniqui T dico ducētū ad cōsummatōnē mali

tate: ita nunc exhibete membra T similitur. T cū sitis liberati a peccato. T p̄parate

possit se excusare. qz nullus ē qui nō possit bene opari. saltem volūtate. qd̄ item est per gratiam.

Sicut enim. Aug. Si nō plus. vel quantū tunc. ne fides quasi aspe ra z importabilis fugeret.

Sicut tunc nullus timor coegit. sed libido voluptasqz peccati duxit: sic modo delectatio iusticie adulte. z si nondum pfecte. vnde dixit. Dum anū Ita nunc. qz plus etiā deberet amari iusticia. qz tunc fuit iniquitas. vt p iusticia toleret homo dolores. z p̄tenuat omnia etiā mortē.

hic romanis attribuit

Nō ergo. Quia supra dixit nos mor tuos esse peccatis. z n̄ debere viuere in eo: cum nemo sine pecca to: determinat a qui bus maxime ē cauē dum. quasi cōcludat quod supra quereba tur. p̄manebimus in peccato.

Obediat^o concu cupiscētis. Cō cupiscētia aliquādo nomē est fomitis scz vicij innati. aliquādo actus interioris. qui ē etiam in primo motu qui dicit^o propassio z in secundo qui dicit^o delectatio. et in ter cio qui dicitur consen sus. hic non prohibet cōcupiscētiam que ē in primo motu. quia non ē in potestate no stra. quādo surgat. s. z dei gratia cōpescere possumus. ne vsqz ad delectationem z con sensum pueniat. qd̄ p hibet.

Quid ergo. Quasi quia lex adō. peccat qui eam di mittit. p gratia.

Qui ergo pec cabimus. Quia non sub lege que ter ret. s. z sub gratia que bene. p̄mittit. quid er go peccabimus. hoc quidam qui legē qua si coherentem. vel co ercentem p̄dicant. z tenendam.

An nescitis. Re deum profitentes ver bis. facti sumus dia boli. p̄monet nos el se seruos eius. cuius voluntatē facimus.

Forma doctri ne. Nostra doctrina ē forma que imaginē dei deformatam resti tuit.

Humanum. Hactenus ostendit a postolus non esse pec candum. hic dicit qd̄ deinceps sit agendū vt scz seruiat iusticie de quo nullus est qui

possit se excusare. qz nullus ē qui nō possit bene opari. saltem volūtate. qd̄ item est per gratiam.

Sicut enim. Aug. Si nō plus. vel quantū tunc. ne fides quasi aspe ra z importabilis fugeret.

Sicut tunc nullus timor coegit. sed libido voluptasqz peccati duxit: sic modo delectatio iusticie adulte. z si nondum pfecte. vnde dixit. Dum anū Ita nunc. qz plus etiā deberet amari iusticia. qz tunc fuit iniquitas. vt p iusticia toleret homo dolores. z p̄tenuat omnia etiā mortē.

possit se excusare. qz nullus ē qui nō possit bene opari. saltem volūtate. qd̄ item est per gratiam.

Sicut enim. Aug. Si nō plus. vel quantū tunc. ne fides quasi aspe ra z importabilis fugeret.

Sicut tunc nullus timor coegit. sed libido voluptasqz peccati duxit: sic modo delectatio iusticie adulte. z si nondum pfecte. vnde dixit. Dum anū Ita nunc. qz plus etiā deberet amari iusticia. qz tunc fuit iniquitas. vt p iusticia toleret homo dolores. z p̄tenuat omnia etiā mortē.

possit se excusare. qz nullus ē qui nō possit bene opari. saltem volūtate. qd̄ item est per gratiam.

Sicut enim. Aug. Si nō plus. vel quantū tunc. ne fides quasi aspe ra z importabilis fugeret.

Sicut tunc nullus timor coegit. sed libido voluptasqz peccati duxit: sic modo delectatio iusticie adulte. z si nondum pfecte. vnde dixit. Dum anū Ita nunc. qz plus etiā deberet amari iusticia. qz tunc fuit iniquitas. vt p iusticia toleret homo dolores. z p̄tenuat omnia etiā mortē.

possit se excusare. qz nullus ē qui nō possit bene opari. saltem volūtate. qd̄ item est per gratiam.

Sicut enim. Aug. Si nō plus. vel quantū tunc. ne fides quasi aspe ra z importabilis fugeret.

Sicut tunc nullus timor coegit. sed libido voluptasqz peccati duxit: sic modo delectatio iusticie adulte. z si nondum pfecte. vnde dixit. Dum anū Ita nunc. qz plus etiā deberet amari iusticia. qz tunc fuit iniquitas. vt p iusticia toleret homo dolores. z p̄tenuat omnia etiā mortē.

possit se excusare. qz nullus ē qui nō possit bene opari. saltem volūtate. qd̄ item est per gratiam.

Sicut enim. Aug. Si nō plus. vel quantū tunc. ne fides quasi aspe ra z importabilis fugeret.

Ad est. si qd nolo dimittere. tamē dimitto. lege illud idē p̄cipere. ⁊ qd nolo facere. tamē facio. lege idē p̄hibere. tunc p̄sentio legi. q̄ qd nolo p̄hibere. ⁊ qd volo p̄cipit. p̄sentio legi. ⁊ testis sum q̄ ē bona

Nunc autem iam nō ē. Jam redemptus. iam accepta gratia. ubi sit qui ante sub peccato venundatus. Non ego. Libera ē mens. caro captiva. Habitat. ⁊ si nō p̄sentiendo. ci vivit ex fide. Sunt desideria. sed si nō regnant. ipse nō facit. faceret autē. si p̄sentiret.

Quod habitat in me pec. Quo modo habitat cū nō sit substantia s̄ p̄vina. tione boni. Ecce primi hominis corpus corruptū est p̄ peccatum

Ipsaq̄ corruptio p̄ conditionez offensionis manet in corpe. robur tenēs divine sententia dāte in adam cuius consortio anima maculat peccato.

Peccatus. Let carnis. ad quā diabolus ut ad suam lege accedat cooperat.

Nam velle. Velle nō. q̄a velle bonūz adiacet mihi q̄a iuxta carnes iacet ⁊ q̄esit i potēs surgere ad bonum operandū. Iuxta q̄a naturale ē quod ā modo bonū velle per rationē. sed tale ē hoc velle qd semp vi carnis lupatur. velle autem dei carne supat.

Celle. Bona sūt q̄ iubet lex. adeo vt naturaliter amet. ⁊ facere velit. s̄ deest virtus p̄ficiēdi.

Velle. Aug. Semp̄ bonus vult p̄nitentia nō p̄cipere. sed nū q̄ hoc p̄ficiat in hac vita.

Perficere. Non ait facere. sed p̄ficere. quia non nihil facit. agit bonum. q̄ p̄cipit sententia non consentit. sed nō p̄ficiat vt omni no nō p̄cipiat. sic ⁊ hostis agit malū dum movet desiderū. sed nō p̄ficiat quia nō p̄rabat ad malum.

Non eni quod volo ē. Bonū p̄ficere non invenio. q̄ nec bonum illud qd volo. a parte a qua minus videt ostendit. sed cōtrario malūz quia etiā illud qd nolo ē. Vel non invenio bonum. quia non ē ibi. multi enim stulti nō inveniūt bonum in aliqua re qd tamē est ibi

Si autē quod nolo. Concludit su p̄iorē sententiā. ergo ego nō operor illud sc̄z malū. ex quo priorē cōcludit. sc̄z q̄ p̄sentit legi dei.

Sed quod ha. Pressus peccato eius voluntatē facit. qd tamē ē vicio hominis. hoc dicit. vt notet de quātis deus hominē eruit.

Invenio igitur. Dixerat legē bonam. naturā bonam q̄ idē vult. ⁊ ei consentit. hic adiungit bonā legem bonę nature adiutricē. ⁊ tamē exteri or homo cōiuncta illa duo vincit. vt homo p̄ neutrum posse evadere vidēs obnoxius sit gratie.

Volētī. Tantū. quia p̄ficere non possum quia malū rationi p̄p̄ ē. insidiāns i carne ē quasi ad iannas ante. ⁊ aliud cogit facere q̄ vult hō ⁊ lex.

Secundū inte. Ambro. Quia caro ex adam traducit. peccatū in se habet. si anima traduceret. ⁊ ipsa haberet. quia anima ad peccatū. si ne ⁊ ro anima peccatū in se haberet. homo nō se cognosceret.

Videō autē al. le. Aug. Ad corpus mortis p̄tinet. vt lex membrorum

⁊ dicit facio. sed nō ego iteror facio. qd nunc. pater. q̄ nolo ⁊ consentio legi. ⁊ sub lege ante tempus gratie.

quoniā bona est. Nunc autē iaz s̄ interior

ego non operor illud: sed quod semp̄ est in carne mea. vel cōtra salutē meam. lex carnis. ⁊ peccatū habitat. quia bonum nō inhabitat.

habitat in me peccatū. Scio

enim quia non habitat in me. hoc in sensuali hominē. vere nō habitat in me bonū quia nec bonū velle nec p̄ficere

est i carne mea bonum. Nā vel

le adiacet mihi: p̄ficere autē bonū s̄ p̄tius q̄ ex deo tantū s̄ nō cupere non invenio. Non enim qd volo

bonum hoc facio: sed qd nolo ma s̄ sc̄z dimittere bonū ⁊ facere malū

lum hoc ago. Si autem qd nolo

non mēte cōsentio. sed carne p̄cipisco

illud facio: iam non ego operor s̄ fomes peccati s̄ vel peccatū carnalis p̄cipiscē

illud: sed quod habitat in me pec cia vnde oriuntur omnia peccata

catum. Invenio igitur legem i vo

lenti mihi facere bonum: quoniā

rationi s̄ interiori hominē. ⁊ p̄p̄ est. lex est bonum rationi. s̄ volens qd ipsa ⁊ gaudēs iuuari ab ea.

mihi malum adiacet. Condele

ctoz enim legi dei secundū interior

⁊ cōdelector legi. sed ⁊ partim restat infirmitas.

rem hominem. Video autē a iaz

⁊ fomitē qui regnat. ⁊ vt in oculo ad p̄cipiscēndum. ⁊ in manu ad operandum

legem in membris meis. repu

repugnet legi mētis dum caro aduersus spiritū p̄cipiscit. Sed lex peccati non regnat. cū non obedit desiderijs eius.

Legē in men. Recte fomes peccati lex dicit. quia legitime factū est. vt qui nō obedivit suo sup̄iori. ei non seruiat suū inferius. i. caro.

Capit. Ex carne. ex parte. quia mens repugnat ⁊ condelectat legi dei. sic de ipso apostolo legit. mens nō consentit peccato. mors cōtendit. mens nō consentit. Est in me qddam mortū. qddam viuū. quid inde sperandū

⁊ legi ⁊ rationi mee p̄iunctis in vnū. ⁊ p̄ consensum ⁊ opationē. s̄ quia p̄fuerunt dominatur. s̄ vel captiuantē

gnantē legi mentis mee: ⁊ capti ter carne nō in mente. ⁊ peccatū enim lex q̄ dicitur

num me ducentē in legem pecca ⁊ quāto autē vicinior. tāto p̄iculosior. ⁊ quia ca

pit. ⁊ que ē in membris meis. In

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

⁊ p̄tius sum. ergo. quia natus sub peccato

Infelix nō in mente. sed i carne. q̄s me ēc.

liberabit cum mortale hoc in duet in mortalitatem. vbi nulla cōcupiscentia p̄mane bit: modo interim qd

Ego ipse m. s. l. dei non cōsentendo carne. l. p. p̄cipiscendo.

Vel de corpore Id ē. congregacione ingruentum maloz ⁊ vel peccatoz.

Agitur ego ipse se ēc. Dic tertius. a. ctus in lege spiritus.

Agitur ego ipse. Sed quia dixit gratia se ef

se liberatū. ne quis tor

peat secur. quasi pec

catum nō vltra nocet

at. determinat quomō

sit liberatio. si in gra

tia māserit. Alioquin

petū itez occupabit.

Ego ipse. Ego in

carne. ego in mente nō

duo. s̄ vnus ex vtro

q̄. mente nō cōsentio

carne p̄cipisco.

Ab hoc loco. Sc̄

mus enim q̄ lex spiri

tualis ad finem vsq̄

huius capituli. vtrūz

ex p̄p̄ia. an ex vniuer

salis hominis p̄sona

hec melius accipiant

non omio p̄ficiū ē.

Dicit Aug. Aliq̄

sibi visum fuisse in B

apostoli sermone de

scribi hominē sub le

ge. Sed vt ait non ē

nisi homo gratie. qui

condelectat legi dei ⁊

CC. VIII.

Nihil igitur

in christo hiesu qui nō secū

⁊ si quandoq̄ cadunt s̄bēdunt. ⁊ d. d. quis

potēs ne non secundū carnē ambulare possum.

quia. s̄ vel ideo nihil dānationis est. quia lex li

berat a peccato

dum carnem ambulat. Lex e

num spiritus vite in christo hiesu:

⁊ vel vitē lege moysi. que p̄uencatōis ē causa

⁊ mortis. s̄ cōsentit ⁊ ope

⁊ liberabit me s̄a lege peccati e t

consentit ⁊ qui nō operat malum nec vult. ⁊ qui ignorat. i. nō approbat. ⁊

cui nihil dānationis nunc ē sicut in sequenti ostendit. ⁊ tamē adhuc esse

carnalem se dicit.

Nihil ergo. Aug. Sicut bona quedā malis non proficiunt. sic que

dam macule si sunt leues sine quibus humana vita non ducit nihil impē

diunt ad coronam.

Nihil nunc. Et si ante. nō nunc cū in christo.

Nihil dānationis. Quia per gratiā baptismatis ⁊ lauacrū regene

rationis solutus ē ⁊ ipse reatus cū quo eras natus ⁊ qd qd an p̄missi.

Lex enim spiritus. Hic ostēdit per qd gratia liberet p̄ sp̄m sanctū

Lex spiritus. Est spiritus sanctus qui docet quid sit agendū. ⁊ quid non

qui ē dator vite. ⁊ hoc p̄ christū q̄ dat spiritū. ⁊ quomō in christo exponit.

Vel lex spiritus. Lex fidei que dicit spiritus. q̄ deus cuius fides ē. sp̄i

tus ē. Vel lex fidei per quā viuificamur. quā spiritus ponit in corde. Vel

lex spiritus vite. q̄ ⁊ peccare nō vult ⁊ a morte renocat. ⁊ quia spiritu. i. mē

te credit. ⁊ spiritus ē qd credit. ⁊ spiritus ē cuius fides est.

Lex enim spiritus. Lex moysi. lex spiritus. i. spiritualis. q̄ p̄hibet pecca

re. sed non vite. q̄ non viuificauit remissis peccatis.

Distinctio ista satis ē necessaria. lex inquit spiritus vite. Ecce vna lex. A

lege peccati ⁊ mortis. Ecce altera lex. Et sequitur qd impossibile erat legi.

Ecce tertia lex. Hec est lex per moysen data in monte syna. Dux ergo leges hic bone sunt. scilicet lex fidei que peccatum tollit. et lex moysi que peccatum ostendit et prohibet. Lex vero peccati mala. quia reos facit.

Lex qua ponit spiritus liberat a lege carnis. quod non potuit facere tertia lex moysi. Lex carnis non est dei sed peccati et mortis. hec reos facit. Lex moysi sancta et dei est que ostendit malum sed non tollit. lex spiritus que est lex fidei et gratie. malum tollit.

Nam quod impossibile. Quomodo in christo facta sit liberatio ostendit.

Per carnem.

Per carnalitatem que rebellabat. et audita lege amplius est incitata. sic infirmata est lex littere per carnem. et ideo erat ei impossibile liberare a lege peccati et mortis.

Mittens filium.

Aug. Non ubi non erat. qui ubique est. venit in virginem. qui ante in virgine erat. quam creavit elegit. quam elegit creavit. at tulit virgini secunditatem. non abstulit virginitatem veniens in utero virginis. fuit enim ibi per unionem nature. qualiter ante non erat. Ita et in mundo erat et in mundum venisse dicitur. quia visibilis mundo apparuit.

In similitudinem peccati.

Non in carnem peccatrice. Quia non est mater concupiscentia. sed gratia concepit. Non peccatrix ergo fuit. quia nec in libidine concupiscentia concepta. nec peccati causam in se habuit. nec in ea peccavit. In pena ergo similis nostris. non in qualitate peccati.

Damnauit peccatum. destruxit diabolum. de. i. peccatum. quod fecit in carne christi. Vel peccatum id est. fomitem. procedente de peccato ad damnationem. i. debilitauit.

Ut iustificatio.

Ita damnabat peccatum. ut iusticia quam lex moysi permisit consummaretur.

Qui enim secundum carnem.

Ambulans secundum carnem non est iustus. quia nec qui est secundum eam. Cur non? Quia sapit que carnis sunt quod repugnat iusticie.

Nam prudentia. Qui hec que carnis sunt sapit. non est iustus. nam prudentia carnis mors est.

Sapientia c. i. Hec enumeratio deterret a carnis obedientia.

Inimica. Dum nil putat deum posse preter quod in naturis rerum videt.

Si tamen. Ambigue. quia nondum sunt perfecte fidei. sed spes est proficiendi.

Spiritus dei. Spiritus christi quia idem est.

quia sonavit peccatum damnare peccatum mortis. Nam quod impossibile erat

in naturali s. vel scripte in qua res in iustificatione implenda s. lex in carnalibus observata non poterat iustificare s. p. fomitem peccati p. carnalitate que

legi. in quo infirmabat per carnem substantialem. in homine cognoscibile facies nem: deus filium suum mittens in se non in carne peccatrice. sed ei simile p. passibilitate et mortalitate

similitudinem carnis peccati: et de peccato damnauit peccatum. lex precipit spiritus implet in carne: ut iustificatio legis im

pleretur in nobis: qui non secundum carnem ambulamus. sed se-

condum spiritum. Qui enim secundum carnem sunt: que carnis sunt

ambulas secundum spiritum est iustus. quia et qui est secundum carnem. sanctum fratione scilicet sapit. Qui vero secundum spiritum: que sunt spiritus sentiunt.

secum studiose implet que carnis sunt. vel naturas rerum sequitur appetendo bona temporalia fugiendo mala eterna

Nam prudentia carnis mors est. prudentia autem spiritus vita et

quia post concupiscentias eunt. autem in carne sunt. deo placere non possunt. Uos autem in carne non

in his que ratio suadet. nec docet quomodo quis ambulet secundum spiritum. sed si habet spiritum dei.

estis. sed in spiritu: si tamen spiritus dei habitet in vobis. Si quis spiritus christi in vobis est. licet corpus mortuum. i. homo mortuus fuerit propter peccata. i. in peccatis. Spiritus tamen. i. anima que fuerat impia. vivit. quia deo qui est vita iungitur. Et hoc propter iustificationem. i. peccatorum remissionem que est ex spiritu sancto.

Mortuum. Aut non mortale. Ante peccatum enim corpus anime. i. mortale fuit. sed post mortem non necesse erat mori. modo mortuum propter peccatum. i. quod necesse est mori.

Uel propter peccatum vitandum referatur hoc infirmitas. ut ex de peccare magis timeat.

Quod si spiritus. Aug. Attende quod spiritus sanctus et spiritus patris dicitur est hic. ubi legitur. Si autem spiritus eius qui suscitavit christum. Et spiritus filii. ubi legitur. Qui autem spiritum christi non habet. quia spiritus factus de utroque procedit. Sed processionem eius sicut et generationem filii quod enarrabit.

Uiuificabit et morietur. Aug. Ecce quod actus. In prima actione ante legem nulla pugna est cum voluntatibus seculi. In secunda sub lege pugna mus sed vicimus. In tertia pugnamus et vincimus. In quarta non est pugna sed pax eterna. quia subditur nobis nostris inferius. quod ideo non subdebat. quod nos superioribus nobis deum deseruimus.

Mortalia. Aug. Non mortua. quia in resurrectione cum mortale hoc induet immortalitatem. non solum necessitas morietur quam modo habet. propter peccatum. sed nec mortalitas remanebit. quam habuit corpus anime ante peccatum.

Propter inhaerentem. Evidentissime appareret non tantum spiritus sed etiam corpus mortuum propter peccatum homini non meruisse per spiritum sanctum utrumque liberatum a christo.

Si autem spiritus. Vel spiritu nostro quod tamen non est. nisi agente spiritus sancto aguntur. Plus est agere quasi vix aliquid agente. quam regere quasi iam aliquid agere. qui ideo regitur ut recte agat. Sed agunt. non quod nihil per se sed quod vix ut aliquid agat ipse gratie impellunt.

Non enim accepistis. Filii esse debetis non serui. quia non accepistis spiritum seruitutis. qui iustos timore penitus seruire faciat. sed etc.

Spiritu seruitutis ad opus. Idem est spiritus. sed propter diversa opera dissimiliter appellatur. Spiritus iudei et egyptii. quibus aqua spiritu diuisa nocuit. Filii israel. non ire quibus profuit. Spiritus timoris his qui per legem

Corpus quidem. Vel nomine corporis hominem totum significat sicut ex chiel euerlo nomine anime. cum inquit anima que peccauerit etc. Et est. Si spiritus christi in vobis est. licet corpus mortuum. i. homo mortuus fuerit propter peccata. i. in peccatis. Spiritus tamen. i. anima que fuerat impia. vivit. quia deo qui est vita iungitur. Et hoc propter iustificationem. i. peccatorum remissionem que est ex spiritu sancto.

Mortuum. Aut non mortale. Ante peccatum enim corpus anime. i. mortale fuit. sed post mortem non necesse erat mori. modo mortuum propter peccatum. i. quod necesse est mori.

Uel propter peccatum vitandum referatur hoc infirmitas. ut ex de peccare magis timeat.

Quod si spiritus. Aug. Attende quod spiritus sanctus et spiritus patris dicitur est hic. ubi legitur. Si autem spiritus eius qui suscitavit christum. Et spiritus filii. ubi legitur. Qui autem spiritum christi non habet. quia spiritus factus de utroque procedit. Sed processionem eius sicut et generationem filii quod enarrabit.

Uiuificabit et morietur. Aug. Ecce quod actus. In prima actione ante legem nulla pugna est cum voluntatibus seculi. In secunda sub lege pugnamus sed vicimus. In tertia pugnamus et vincimus. In quarta non est pugna sed pax eterna. quia subditur nobis nostris inferius. quod ideo non subdebat. quod nos superioribus nobis deum deseruimus.

Mortalia. Aug. Non mortua. quia in resurrectione cum mortale hoc induet immortalitatem. non solum necessitas morietur quam modo habet. propter peccatum. sed nec mortalitas remanebit. quam habuit corpus anime ante peccatum.

Propter inhaerentem. Evidentissime appareret non tantum spiritus sed etiam corpus mortuum propter peccatum homini non meruisse per spiritum sanctum utrumque liberatum a christo.

Si autem spiritus. Vel spiritu nostro quod tamen non est. nisi agente spiritus sancto aguntur. Plus est agere quasi vix aliquid agente. quam regere quasi iam aliquid agere. qui ideo regitur ut recte agat. Sed agunt. non quod nihil per se sed quod vix ut aliquid agat ipse gratie impellunt.

Non enim accepistis. Filii esse debetis non serui. quia non accepistis spiritum seruitutis. qui iustos timore penitus seruire faciat. sed etc.

Spiritu seruitutis ad opus. Idem est spiritus. sed propter diversa opera dissimiliter appellatur. Spiritus iudei et egyptii. quibus aqua spiritu diuisa nocuit. Filii israel. non ire quibus profuit. Spiritus timoris his qui per legem

Corpus quidem. Vel nomine corporis hominem totum significat sicut ex chiel euerlo nomine anime. cum inquit anima que peccauerit etc. Et est. Si spiritus christi in vobis est. licet corpus mortuum. i. homo mortuus fuerit propter peccata. i. in peccatis. Spiritus tamen. i. anima que fuerat impia. vivit. quia deo qui est vita iungitur. Et hoc propter iustificationem. i. peccatorum remissionem que est ex spiritu sancto.

Mortuum. Aut non mortale. Ante peccatum enim corpus anime. i. mortale fuit. sed post mortem non necesse erat mori. modo mortuum propter peccatum. i. quod necesse est mori.

Uel propter peccatum vitandum referatur hoc infirmitas. ut ex de peccare magis timeat.

Quod si spiritus. Aug. Attende quod spiritus sanctus et spiritus patris dicitur est hic. ubi legitur. Si autem spiritus eius qui suscitavit christum. Et spiritus filii. ubi legitur. Qui autem spiritum christi non habet. quia spiritus factus de utroque procedit. Sed processionem eius sicut et generationem filii quod enarrabit.

Uiuificabit et morietur. Aug. Ecce quod actus. In prima actione ante legem nulla pugna est cum voluntatibus seculi. In secunda sub lege pugnamus sed vicimus. In tertia pugnamus et vincimus. In quarta non est pugna sed pax eterna. quia subditur nobis nostris inferius. quod ideo non subdebat. quod nos superioribus nobis deum deseruimus.

Mortalia. Aug. Non mortua. quia in resurrectione cum mortale hoc induet immortalitatem. non solum necessitas morietur quam modo habet. propter peccatum. sed nec mortalitas remanebit. quam habuit corpus anime ante peccatum.

Propter inhaerentem. Evidentissime appareret non tantum spiritus sed etiam corpus mortuum propter peccatum homini non meruisse per spiritum sanctum utrumque liberatum a christo.

Si autem spiritus. Vel spiritu nostro quod tamen non est. nisi agente spiritus sancto aguntur. Plus est agere quasi vix aliquid agente. quam regere quasi iam aliquid agere. qui ideo regitur ut recte agat. Sed agunt. non quod nihil per se sed quod vix ut aliquid agat ipse gratie impellunt.

Non enim accepistis. Filii esse debetis non serui. quia non accepistis spiritum seruitutis. qui iustos timore penitus seruire faciat. sed etc.

Spiritu seruitutis ad opus. Idem est spiritus. sed propter diversa opera dissimiliter appellatur. Spiritus iudei et egyptii. quibus aqua spiritu diuisa nocuit. Filii israel. non ire quibus profuit. Spiritus timoris his qui per legem

de peccatis & sua infirmitate uicti gratia spiritus non intelligebant Spiritus libertatis istis quibus sua gratia regeneratio in uita eterna & fides hinc per dilectionem operatur imposita est. Unus ergo spiritus qui duos timores facit. Qui & duo genera seruo facit. Est enim seruus qui & filius qui timet dominum & honorat patrem. unde malachias. Si dominus sum ubi est timor meus. Si pater ubi est amor meus. Et seruus qui timet penam. sed non diligit iustitiam. Sciendum etiam propter naturalem timorem qui omnibus inest quattuor esse timores. scilicet mundanum qui malus nec est a deo. Et seruus qui bonus est & a deo. sed non sufficiens. Initialis qui bonus est & sufficiens. Et castus qui bonus est & phisicus. de quo hic ipse enim generat nos filios dei.

In quo clama-
Hoc iterum ex dno
spiritus. qd ita nos fa-
cit clamare.

Abba. Hebraice
pater latin.

Abba pater. In
sacramento ecclesie. in
passione dixit christus
abba pater. quia ipsa
est de ueroq; populo.

Quod sumus f.
qd hoc recognoscere
facit spiritu sancto. dñi
in ecclesia fit remissio
peccatorum. quia ubi tota
trinitas facit ad spiri-
tum sanctum tam in /
telligit pertinere. quia
omnis est patri & filio
amborumq; unio. per
quam fit societas & uni-
tas. qua efficiunt unum
corpus unius filij dei.

Unitas enim nos cō-
pagnat quā facit cha-
ritas qñ non ē nisi a spi-
ritu sancto. hęc dicunt
ut amemus unitatem
& timeam separationē.

Heredes. Et si nō
decedat deus qd dicit
humanis legib. Vel
decedet ut nō videat

speculum in enig. sicut nunc. sed facie ad faciem. Potest etiā dici qd christus caput nostrum ad passionē decedens nobis reliquit pacis ecclesiasticę possessionem. sicut ipse ait. pacem meā do uobis p. m. r. v. Christus etiam ē hereditas suorum & ipsi hereditas eius. unde dabo tibi gentes etc. Et item dominus per hereditatis mee etc.

Si tamen cōpa. Dornificare facta carnis. unde uita erit. nemo potest sine molestia. cui necessaria ē patientia.

Expectatio creature. Creatura sunt boni qui in creatione dei manēt uel quia sunt causa omnium. Corruptio ē uanitas cui subiecta est creatura. omnia enim qñ nascuntur infirma & corruptibilia & per hoc uana. quia status suum tenere non possunt.

Creatura dicit quidqd modo in nobis dolet dum carnē mortificamus per uentura & aduersa. & expectat modo qd erit in futuro scilicet reuela. si. d. Itaq; non nature alterius. sed alterius qualitate diuersitate a creatura si. d. distinguitur. Creatura expectat reuela. si. d.

Ipse enim spiritus testimonium reddit spiritui nostro: quod sumus filij dei.

Si autem filij & heredes. heredes quod est eius fructum beatitudinis in quo & unde si miles est erim. in quo & cui quo dem dei: cohæredes autem christi

In quo merito sumus heredes. ad eius similitudinem respicit quod supra. si facta carnis mortificatio. ecce iterum dona spiritus sancti. hac intentione si tamen speramus. ut & in conglorificemur. Existimo enim quod non

sunt condigne passionibus huius temporis. hoc facit spiritus quod merita non possunt. sperare dicitur si occulta quod oculus non uidit. n. a. aud. etc. potius ad futura gloriam que re-

tomibus bonis & malis. non quidem esse in malis sed tantum in bonis si bonis reuelabitur & uere quod probat ab autoritate expectantium. Expectat creatura uelabitur in nobis. Nam expectatio creature

quod apparet qualis futura est. ideo omnia toleranda.

Expectatio creature & reuelationem in filiorum

assidue in actu expectandi. ē geminatio assidua tem notat quia nondum apparet quod erit. uel futura ē. necesse ē ut expectet. quia uani. subiecta est & potest quia non amat uana quod sunt omnia mundana. unde uanitates uani & o. v. i. i. boni homo

dei expectat. Vanitati enim creatura non amat ista caduca. tamē patitur feris sciens dei subiecta se ad preservationē humilitatis

tura subiecta est non uolens. sed per se non sine solatio spei habet. quia liberabitur & ipsa ut caput christus

propter eum qui subiecit ea in spe. quia cura querendi uicti & alia quibus seruit nostre mortalitati

& ipsa creatura liberabitur a seruitute corruptionis in libertatem

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

Non uolens. Sponte peccauit. sed non sponte fert penam. quod subicitur fallacie. sed propter iusticiam & clementiam eius quod peccatum punit & sanare intendit. **Quia et ipsa creatura.** Dodo creatura tantum. cum nondum filio forma perfecta. & ipsa liberabitur ut nos qui iam filij sumus. & si non apparemus.

Quia & ipsa. Per hoc quod non ait simpliciter ipsa. sed & ipsa facit intelligi quod nec de ipsis desperandum est. qui nondum crederunt. quod & ipsi credituri sunt & liberabunt. qui nondum uocant filij dei. sed tantum creatura modo dicunt. cum nondum gratiam ad optionis receperunt.

Homo enim signaculo imaginis amisso remanet tantum creatura.

Liberabitur. Reuelabit. Expectat reuela. Subiecit liberabitur. Hęc omnia per spiritum.

Omnis crea. etc. Homo. Omnis est uel corporalis que per loca tenditur. uel animalis que uiuificat corpalem. uel spiritualis que regit animalē. hęc ei omnia in homine. quia intelligit spiritu ut angeli. sentit animam. corpe est localis. Sed non tota in eo est: quod sunt propter eum & angelum & alia. Simile dicitur. omnis homo uidet solem. sed non totus. quod oculus tantum.

Omnis creatura in ge. Hac uniuersali locutione colligit singula omnium generum. sed genera omnium singulorum.

Omnis creatura. In gemiscit & par. Aug. Quidam dicunt quod et summi angeli doleant antequam liberemur pernitentibus. Sed si nos adiuuāt sine dolore hoc faciunt. de quibus est & ne fas dicere quod subiecti uanitati & a corruptio ne liberandi. sed omnia in homine dolet. & omnia in homine liberat & si non in omnibus hominibus.

Omnis crea. Amb. Omnia elementa cum labore sua explēt officia quod est nostri causa. unde de quiete nobis assidue

propter desiderio patrie celestis.

Ingemiscit. Sēper in hoc nona ē. quod notatur per inchoatiuum uerbum

Parturit. Aug. Parturire dolere est.

Usq; adhuc. Quia & si aliqui in sinu abraę tamē omnia adhuc in his qui nondum sunt liberati.

Non solum. Id est non solum in homine corpus & anima & spiritus dolent ex difficultatibus corporis & nos in nobis propter corpus. **Adoptio.** ut etiā corpus beneficiū adoptionis accipiat. ut ex omni parte filij dei sint.

Primitias spi. Id est. quorum iam spiritus quasi in sacrificiū oblatus sunt deo & diuino charitatis igne succens.

Spe enim. Ideo dicit ut maius meritum spei uideat. & id deat saluare.

Spiritus adiu. infir. Quia ingemiscimus & petimur liberari. sed ne uel ante tempus uel propter petamur spiritus adiuuat. Oratio impetrat donum dei et euidenter. sed & orare est ex gratia.

Spiritus postu. Qualiter adiuuet infirmitatem nostram ait Ipse spiritus

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

ut

postula. adiunat spiritus nō dum inhabitans. vt sint fideles. Adiunat fideles iam inhabitans.

Sed ipse spiri. postulat. Secundū eandē locutionis figurā qua dicitur apostolis a domino. Spiritus loquit in vobis ait hic apostolus. Spiritus postulat gemitibus. Non enim spiritus sanctus postulat aut gemit. quia si idigeat aut angustias patiat. Sed quia ipse postulare nos facit. nobisq; interpellandi et gemendi inspirat affectū. Adiuuans igitur hic spiritus sancti expressum ē. Charitas enim que per spiritum sanctum facta ē in nobis ipsa gemit. ipsa orat cōtra hanc aures claudere non nouit qui illam dedit. Sic et spiritus sanctus postulat per sanctos facit. Ita etiam et alibi ait apostolus: Nūc autem cognoscetes deus imo cogniti a deo. ita dictum ē. vt intelligamus deū in nobis fecisse cognitionem suam. Quid enim est quod ait. Cogniti estis a deo. i. cogniti et suos vos fecit. Facit enim nos deus cognoscere se. vnde dicimur cogniti ab eo.

Inenarrabilibus. Quomodo enim enarrat quādo desiderat quod ignorat. Recte tamen omnino ignorat. Nam si penitus ignoraret. nō desideraret. Et rursus si videretur gemitibus nō quereret. **Scrutatur.** Nō quasi querens quod nesciat. cui nihil est occultum.

Scimus autē. Quasi nō solum hoc facit spiritus sanctus. sed etiam facit omnia velle. se puenire in bonum. prospera vlt aduersa. tales enim deus cōsolatur. prosperis exercet aduersis. p sunt enim mala q̄ fideles pie pferunt vel ad emendanda siue demenda peccata. vel ad exercenda pbandamq; iusticiam. vel ad demonstranda huius vite miseriam. Quāuis enim mors carnis de peccato primi hominis originaliter venit. tamen bonus et vltus gloriosissimos martires fecit. Ideoq; nō solum ipsa sed et omnia seculi mala remissis peccatis remanere debuerūt. vt haberet homo cū quibus p veritate certaret et vnde exercitaret virtus fidelium.

Secundū propo. uo. Quasi quod vocati sunt nō aliunde ē q̄ a p̄destinatione dei. Et inde ē quod omnia cooperatur in bonum non ex merito. Nam deus p̄destinavit. i. p̄ appositam gratiam preparauit vt verbo p̄dicationis crederet. illos quos p̄sciauit. i. longe ante p̄nouit fieri p̄formes filij qui ē imago patris vsq; quāq; eadem cū patre. vnde dicit qui videt me. u. et p. Et nota quod improprie accipit sic p̄destinatio de p̄senti scz p̄ gratie appositōe p̄ quā preparant ad recipiendū verbum. pprie autē p̄destinatio est p̄sciētia et p̄paratio beneficiorum dei de quibus certissime liberant. quicūq; liberant.

P̄destinavit. P̄destinatio igitur ē gratie p̄paratio que sine p̄sciētia esse non potest. Sed p̄sciat deus et que nō est ipse facturus. i. mala. Quia estis sunt quedā que ita peccata sunt vt etiā p̄ne sint peccati. secundū illud tradidit illos etc. Non tamen peccatū dei est. sed iudiciū. Gratia est ipsius p̄destinationis effectus.

Sciendū vero quod p̄parauit deus et malis ignē eternū. Illis vtiq; quos iuste p̄parauit ad abluēda supplicia. nec tamē p̄parauit ad faciēda peccata.

[†] qui sunt de re inenarrabili [†] facit postulare et i peccat.

tibus inenarrabilibus. [†] Qui autē vt sciat etiā gemitus inenarrabiles [†] approbat et implet [†] quid desiderare faciat

Scrutatur corda. scit quid desideret

[†] quod deus vult

Spiritus: quia secundū deus postulat

[†] i. sanctos facit postulare [†] loco sanctorum [†] p. quō orare debeant [†] nescim. sed suos maiores et doctores quoq; auctoritati credendū est.

† p̄ sanctis. Scimus autē quoniā

[†] seruādo mandatū [†] p̄ spiritū vel cooperatur spiritū sanctus [†] vel p̄cedūt

† diligentibus deum omnia cooperantibus. [†] nō recedēt. sed vsq; in finē p̄ueuantibus.

† ran in bonū. Hic qui secundum

[†] nō meritū [†] s. dei. i. secundū p̄sciētia et p̄destinationem [†] p̄ p̄dicationē [†] s. vel iusticiā [†] ad sanctitatem

† p̄positum. vocati sunt sancti.

[†] omnia in bonū p̄scire et p̄destinare etc. [†] hoc ē secundū p̄positū [†] i. in p̄sciētia apud se ab eterno p̄parauit. [†] selegit ad p̄missa p̄mia vocari

† Nam quos p̄sciuit et p̄destinavit

[†] i. puritate vite nō hic ē post i. beatitudinem nauit [†] conformes fieri imaginis [†] si p̄formes. ita vt hanc hereditatē patris obtinēs et alios dīspēs qd̄ primogenitorū ē

† li sui: vt sit ipse primogenitus in

[†] quod fuit anteq̄ essentis multis fratribus. Quos autē p̄destinavit ante auersos [†] q. p̄parati erāt i p̄sciētia s. p̄ predatores [†] auersos

† stinavit: hos et vocauit. Et quos

[†] secundū p̄positū qz sunt et nō electi vocati exte rius [†] remissione peccatorū et bona opatione

† vocauit ipsos et iustificauit. Quos

[†] dū peccatores erāt [†] omni genere virtutū vel eterna remuneratione [†] s. vt similes deo sunt [†] s. et hoc futurum.

† autez iustificauit: illos et magnificauit. [†] cōtra hec. vel ad hec aspiciētes. vel beneficia dei sapiētes [†] scū hec omnia p̄scitis

† cavit. Quid ergo dicemus ad hec

ta. p̄parauit enim deus quod diuina equitas redderet. nō quod humana iniquitas admitteret. Non enim sic p̄parauit sanctos ad iusticiā p̄cipiendā. sicut p̄parauit iniquos ad iusticiā amittendā. quia p̄parauit p̄parator nunq; fuit. Hec igitur regula in cōmuni est tenenda. Peccator es in peccatis p̄scitos esse nō p̄paratos penā aut esse p̄paratū scdm̄ quod p̄sciti sunt.

† Imaginis. Vt portem? imaginē celestis sicut portauim? imaginē ter

† Tel primogenitus. Quia ante omnem creaturam non factus sed natus est. Et quia primus sine peccato natus. et primus p̄passibilis resurgēs. in quo habet fratres. Nam secundum id quod unigenitus est non habet fratres. Secundū id autē quod primogenitus ē fratres dignat? ē vocare omnes qui p̄ ei? primatiū in dei gratia renascūt.

† Vocauit. Vocatio exterior sicut p̄dicatorum et cōmunis bonorum et malorum. Interior vero tantū electorū de exteriori dicitur. Multi sunt vocati pau. v. e.

† P̄dicatione implet p̄destinatione.

† Vocare ē cognitio. nem de fide adinuenire. vel p̄pugnare eius que sciat audire. et hoc est electorū tantū.

† Magnificauit. Hoc de p̄scitis de alijs non. et hanc tempore videant. tamen quia nō p̄manent nō magnificatur.

† Magnificauit. Id est. magnificabit hoc aut futurū ē sed dicit p̄teritū. quod dicit fecisse q̄ ab eterno disposuit facere. vti illa. Qui fecit q̄ futura sūt. Tali bus omnia in bonū. etiā q̄ demūt vt inde cantores. et in se nō fideles

† Sunt hic quatuor memorata. p̄destinatione. vocatō. iustificatō. magnificatio. Vnū ē in deo. et tria in nobis. P̄destinatio cū nra nō in nobis ē sed in occulto apud ipsum dei p̄sciētia. Tria vero reliqua in nobis sunt.

† Deus pro no. P̄destinatio nō est exiētēs vocatō aduersos. Iustificatio peccatores. glorificatio mortales.

† Tradidit. Aug. Dicit quod pater tradidit filiū. verū anto: calicis huius ē etiā ipse q̄ bibit. vti Apostolus. Christus dilexit nos et tradidit semetipsum p̄ nobis. Si ergo pater filiū tradidit et filius seipsum. Judas quod fecit. pater tradēdo filiū benefecit. filius tradēdo se ipsum hūfecit. Judas tradēdo magistrū p̄ auaricia malefecit. Non enim quod nobis p̄scitū ē de passione christi malicie inde deputabile habebit ille mercedē malicie. christus laudē gratie.

† Omnia. Vnū ē nobis oīa dare q̄ nostri causa mortū illū tradere.

† Omnia superiora deus trinitas scz ad videndū sine fruendū. Equalia angelis quibus equabimur i futuro ad p̄uendū et si mō inferiorēs. Inferiora quoq; nostra sūt ad dominandū. Et sicut quedā etiā superiora. vt sublimes angeli et vniuersa mīsteria celestia nostra sūt. nō dominio sed vsu sicut res dñi famulorū sunt ad victū. vel ornamentū. vel aliud huiusmodi.

† Accusabit. Nilus diaboli accusatio dicit.

† Ad dexterā dei. In honore quo deo cuius postulatio nō p̄t p̄temni.

† Interpellat. Dū quotidie hōies que assūpsit. et graue gen? mortis quod p̄ nobis sustinuit vultui paterno offert.

† Tel sicut scriptū est. Quālibet diceret. Cur ista memoras sunt ne

gnificatio. Vnū ē in deo. et tria in nobis. P̄destinatio cū nra nō in nobis ē sed in occulto apud ipsum dei p̄sciētia. Tria vero reliqua in nobis sunt.

† Deus pro no. P̄destinatio nō est exiētēs vocatō aduersos. Iustificatio peccatores. glorificatio mortales.

† Tradidit. Aug. Dicit quod pater tradidit filiū. verū anto: calicis huius ē etiā ipse q̄ bibit. vti Apostolus. Christus dilexit nos et tradidit semetipsum p̄ nobis. Si ergo pater filiū tradidit et filius seipsum. Judas quod fecit. pater tradēdo filiū benefecit. filius tradēdo se ipsum hūfecit. Judas tradēdo magistrū p̄ auaricia malefecit. Non enim quod nobis p̄scitū ē de passione christi malicie inde deputabile habebit ille mercedē malicie. christus laudē gratie.

† Omnia. Vnū ē nobis oīa dare q̄ nostri causa mortū illū tradere.

† Omnia superiora deus trinitas scz ad videndū sine fruendū. Equalia angelis quibus equabimur i futuro ad p̄uendū et si mō inferiorēs. Inferiora quoq; nostra sūt ad dominandū. Et sicut quedā etiā superiora. vt sublimes angeli et vniuersa mīsteria celestia nostra sūt. nō dominio sed vsu sicut res dñi famulorū sunt ad victū. vel ornamentū. vel aliud huiusmodi.

† Accusabit. Nilus diaboli accusatio dicit.

† Ad dexterā dei. In honore quo deo cuius postulatio nō p̄t p̄temni.

† Interpellat. Dū quotidie hōies que assūpsit. et graue gen? mortis quod p̄ nobis sustinuit vultui paterno offert.

† Tel sicut scriptū est. Quālibet diceret. Cur ista memoras sunt ne

Ad Rom. 1. Spiritus loquit in vobis... 2. Quia ante omnem creaturam non factus... 3. Magnificabit hoc aut futurum... 4. Tradidit Aug. Dicit quod pater tradidit filium... 5. Omnia superiora deus trinitas scz ad videndum sine fruendum... 6. Accusabit. Nilus diaboli accusatio dicit... 7. Ad dexteram dei. In honore quo deo cuius postulatio non potest pretemni... 8. Interpellat. Dum quotidie homines que assumpsit... 9. Tel sicut scriptum est. Quamlibet diceret. Cur ista memoras sunt ne

nobis hec mala. Respondet. Vtqz ista mala sunt nobis sicut scriptum est. Quia ppter te mor. zc. ppter te causam notat sine qua corona martiri non redditur. Martire enim no facit pena sed causa. quia ipse p nobis passus e vt nos ppter ipsum patiamur. Sed in his omnibz zc.

Neqz angeli neqz prin. neqz iur. Di ordines accipiunt de malis angelis z de bonis si fieri possent.

Neqz alti. neqz profun. Ambro. Id est. nec pro pera vel aduersa.

vnde Salomon. Di nitias z paupertates. ne. d. mibi. ne repletus mendax fiam. vel pau per rapiam. z pirem nomie dei. Multi pec cant altitudine. multi necessitate. contra hoc preponitur achaz in Naia qui nolebat pe tere signum neqz in al to. neqz ipfundo. Re medium de christo. q neqz elatus potestate qua equalis patri. nec turbat. deiectione mor tis. q est signuz in alto z in pfundo. ne ille uel regia potestate extolle retur. vel erumna tur baretur. sicut tunc erat p bello affiriorum.

Ec. IX.

Veritate dico. Modo nihil potest te parare. sed olim sui se paratus vnde modo doleo. z sic mala iam i bonum puertuntur.

Veritate dico. Am bro. Quia contra iu deos loqui visus est. affectum suu circa eos ostendit. qd iurando firmat. Dolet genus suum beneficio christi priuari. Optabam aut non opto. quia scit se talem no posse a chri sto separari. tamen af fectum circa illos offe dit. de quibus multa pconia enumerat. vt omnibus p eis dolor e inueniat. qui tanto pe iores sunt gentilibus. qz rogatiuam patru z pmissionis perdidit. propensius enim malum est dignitatem pdidisse q non habu isse. Sed hoc est iquit qd deus dicit futuruz vt non filij carnis sint semen abrae. sed qui si dem habent. p qua na tus e isaac. isaac i tipo chnisti. Jacob z esau duoz populoz. Job fuit ex filijs esau. quintus ab abra am. hoc e nepos esau.

Pro fratribus. Vel p his retrahedis qui modo sunt fratres in fide qui sunt z cognati mei. z ita graui peccaba.

Non aut qz exci. zc. Consolatur dolorem suum apostolus. hos ois im dens saluandos non decreuit. prescius non psonarum acceptor. Nullu enim damnat anteqz peccet. nullu coronat anteqz vincat. sed pscientia di ffi nitu habet. qz vniuscuiqz futura sit voluntas. ex qua daret vel coronet.

que no psumt nisi occise sumus. vt oues occisionis. Sed i tribulationibus z tormetis positi. fugiozes effi cimus. i no ppter nos his omnibus superamus. i pro tenuis beneficiu supat predicta. Supamus dico pter eum qui dilexit nos. Tertus ter. pmissione eius dicitis. Non te deserat neqz de relinquit. i qua minantur sum tenim. quia neqz mors. neqz spmilla. s minor ordo s mediocritas vita. neqz angeli. neqz principat maior q miracula facit. pscientia bona vel mala neqz virtutes. neqz instantia. ne t bona vel mala. i violentia alicuius. i humane potestatis vel eleuatio sathane qz fusa. neqz fortitudo. neqz alti sapientia alicuius. s vel si diabolus monitret iter num. vel muret precipitiu. i vel noua. vt equus bis pes si fiat. vt fecit iannes z mambres tuda. neqz profunduz. neqz crea tura aliqua poterit nos separare a tqua cu diligimus. i qz oibus melior deus. i no bis. i deus charitate sua in christo nobis ostedit que p nobis tradidit. s no a nobis i charitate dei. i que est in christo

Ec. IX.

Veritate dico. in christo hiesu. no men

conscientia mea in spiritu sancto: fundata s z spiritus est testis s de hoc q i stu por mentis quoniam tristitia e mihi magna. i no horat. i co punctois. i i spicetent. i z me rito doleo z cotinu. i dolor. i cordi meo. Op tani mo apostol. i separtio alioz tabam eni ego ipse anathema esse i p iudeis qui fratres in lege. quoz lege voleba de fendere. s a christo errantibus a christo pro fratribus meis qui z i deo amplius iuuadi. i de tribu beniamin sunt cognati mei secundu carnez i veri scdm bonos. vel genere. i ad quos ptinet. qui sunt israhelites. i quoz adoptio i que e. i quia. popul. peculiaris. vel mo p miracu la que faciut. i nouum est filiorum. i z gloria. z testamen tum. i quoz i qua vet. p figuras ferret. i cult. dei vni us. i quoz i tum. i et i legislatio. z i obsequium. z

Quia dolebat de iudeis consolatur se inueniens scriptum non omnes es se saluandos. sed tantum similes isaac. In his ostendit q sola gratia dei faciet filios dei.

Non autem excidit verbum dei. Dicit q promissio eterne hereditatis facta e iudeis. sed quia ipsi ex magna pre non crediderunt. videbat verbu dei non esse impletu. Ad qd respondet. z si in quibusdam non est impletum. in alijs tamen scilicet in gentibus credentibus impletu est. qui modo veri sunt filij abrae.

Non autem excidit. Quali z si ita labora. ui. z si non omnes cre dunt. non tamen exci dit verbus dei. vel no dico q exciderit. Ver bum dei excidere est p missa non implere.

In isaac. Id est. i christo vocate gratia z gregantur. In isaac. Promissi one pfigurati sunt. i qui se ipsos iustos. sed quos deus facit. hi sut filij libere que sursum e que est mater nostra filij carnis sut terrene hierusalem. que seruit cum filijs suis. Sicut isaac no meruit. vt na sciturus promitteretur sic z isti sed sola gratia promissa e eis data fi lioz adoptio.

Non solum aut illa Sara habuit p missionem. sed z rebecca habuit promissionem habens scilicet duos filios ex vno concubitu isaac patris nostri. Ex uno concubitu dicit ne videantur merita pa rentum differentia in generatis. sed patris. id est. institutoris no stri. quem imitemur si volumus esse filij dei.

Promissio facta sa re ostendit. qz propter genus nullus saluat. Ita rebecca. qz pro pter nullum meritum suum vel parentu ali quis eligitur. sed sola gratia.

In enim. Rebec ca habuit promissionem banc maior serui. et minori. i. esau per sequendo. psciet iacob. Non ex operi bus. Futuris que bo na vel mala non erant futura nisi apposita g tia vel subtracta.

Maiores seruet minori. Hoc ad litteram. quia idumei qui de esau qui z edom dicit. subditi fuerunt filijs israel. sed magis i hac pphetia intendi tur qz populus iudeoz maior. i. in cultu vnius dei prior. minori. i. postero ri christiano esset seruiturus.

Jacob di. zc. In iacob nihil inuenit amandu nisi misericordie sue do num. In esau nihil odit. nisi originale peccatu. sed quomodo hoc recte cu z nihil egissent. quia res est stupenda. sibi obicit. Quid ergo dicemus. Ex misericordia velle z currere. qd apparet in alijs ex eade massa cui debita est

perditio dicit enim scriptura.

Quid ergo. Quia sine merito hinc elegit hinc repbat. dicit iniquus deus: Pro quia hinc misericordia elegit illi p iusticia repbat. i. quo neutro e iniquitas hunc p misericordia qz ita dicit moyses hunc p iusticiam qz ita dicit scriptura induces deum loquetes pharaoni.

Absit. Constat q null liberat nisi gratuita misericordia null dānat nisi egl sumā iusticia. Sed cur poti hunc qz hinc liberet: scruet q potest tā pfundū iudiciū veruntamē ca neat precipitiū.

Miserebor cui misertus. Id e. cui pscio miserendū sciens illum puerendū.

z apud me mansurum hoc e dare illi cui dandum est non dare illi cui dandum non est. ut euz vocet que sciat obaudire. vt dauid q post veniā tam bene pstitit. Saul nō audir in prece non pstitit. sz ad ydola cōuersus est vnde iuste reprobatu esse a pscio videt.

Non est volen.

zc. Tanqz diceret nō sufficit sola voluntas hominis si non sit etiā misericordia dei. Qui dicit. Contra nō sufficit etiā misericordia dei si nō sit voluntas hominis ac p hoc si recte dictum e illud. cur etiā a cōtrario non recte dicit. Non miseretis e dei sed volentis est hominis. Restat ergo vt recte dicitur hoc intelligat. vt totū deo detur. qui homis voluntate bonā z pparat adinuādā. z adinuāt pparatā. volētē pū eū vt velit. volētēz suble quē ne frustra velit.

Aug. Quis porro tā ipie desipit vt dicat deū malas hoīm volūtatē qz voluerit z qn voluerit i bonū n posse puerere. cū volūtatē ei? nihil resistat. Sz cū facit p misericordia facit cū aut nō facit p iudiciū n facit. Misere vt qz se eundū gratiam q gratis dat. Obdurat autē secundū iudiciū qd meritis red dicit. vnde dat intelligi. Vbi obduratio dei fit: nolle misereri. vt non ab illo irroget aliqd quo sit homo deterior. sed tantū quo sit melior: nō erogetur. Ideo nō quomō dictum e. Non e volentis nec cur. sed mise. dei. ita etiā dictum est nō volentis neqz cur. sed obdurantis dei. quia nō obdurat imp tēdo malum. sed nō largiēdo bonum. qd facit equitate sua. sicut ex misericordia sua gratiam pstat.

Excitauit uel sus. uel ser. Amb. In hoc ipsum te seruauit cū indignus esses viuere. vel suscitauit te. quia cū apud deū mortuus esset. modicū tēpus accepit. vt in eo omnes gentes dei virtutē addiscerēt.

Excitauit. Valis eras sed quasi sopitus. ego aut ostendens tibi signa excitauit te i eandē maliciā. vt deterior fias. Et hoc iustum e vt qui in fordidus e sordescat adhuc. Nec hoc inutile. Sed vt te indurato ostendam virtutem meam signis egypti.

Ergo cuius uult. Meritū misericordie nullū est. meritū obduratōnis peccatū massē totius dānatē nec obdurat impiēdo maliciā. sed nō impiēdo misericordia: sicut nec digni sunt. qd facit equitate occulta z ab humanis sensibus remota quā nō apit apostolus. sed mirat. o altitudo. d. f.

Indurat. Non quasi quenqz peccare cogat. Sed tantū quibusdam qz peccatibus misericordia iustificationis sue nō largit z ob hoc eos obdurare dicitur qz eoz non miseret nō quia ipellit vt peccet. Eozum aut non miseret quibz gatiā non esse pbendam equitate occultissima z ab humanis sensibus remotissima iudicat.

quia sine merito eligi hinc z illū repbat. Respi cientes ad predicta. i. iniquus dicitur de. nō habui. **Quid ergo dicem?** Nū

quid iniquitas apud deum: Absit

Id e. iducus a moysē. Vocādo iterius. Moysi enim dixit: Miserebor cui

procedunt. i. vitā eternā dādo z pseruantia. Misertus su: z misericordia psta

bo cuius miserebor. Igitur non

volentis neqz curretis sed mise-

rentis est dei. Dicit enim scriptus

ra pharaoni: Quia in hoc ipsum

excitauit te: vt ostendā in te vir-

tutem meam: z vt annuncietur

nomen meū in vniuersa terra. Er

go cuius uult miseretur: z quem

uult indurat. Dicis itaqz mihi. Quid adhuc queris: volūtatē em

Quid igitur adhuc. Postqz cōstat et volūtatē dei esse. quare inquit ritur. vnde alius sit bonus. alius sit malus: non e opus. qz talis erit quisqz qualē vult deus esse. z ideo iniuste aliū dānat aliū saluat. Vel quid que ritur. i. cur nūc aliquis bene agere. cum nihil possit. nisi qd deus velit: Vel cur conqueritur deus de peccatis hominū. cū nequāt vitare qd ipse vult. Sic solent carnales in voluptatibus viuētes aduersus deum murmurare. z volūtatē eius nō suo vicio qd mali sunt deputare. Quos redarguit apo

stolus ab huiusmodi psumptione. O homo caro nō spiritus. tu mi ser quis es: cuius vale

tiē: qui respōdeas deo. i. intelligas que deus facit. s. cur huius mise

retur z te indurat. quā si si tibi diceret. vefci res rēpondere. i. intel

ligere. p tua carnalita te. nec te ad hoc inuat tua sapientia. nec aliq virtus tua. Vel qd re

spondeas. i. quibus ra tionibus contra deum agam. q. iuste eligat

vel repbet. **Homo.** Hoc nō ex inopia rationis red dēdē. sed hominē ad se reuocat.

Ex eadez massa Sic tota massa huma ni generis iuste corru

pta z lutosa est. si inde vas in honore. miseri cordia e si in ptumeliā

instū est. qz hoc erat ex natura. Ecce iusticia i

his qui non habentē pus opādi. de his aut qui habēt tempus sub

dit. qd si volens. s. qd respondeas deo. **Aliud in contu.**

Vas nō in honorem sed in ptumeliā. si vile e ex se luto habet. non et figulo.

Quid si deus uo. Quasi iam ostensum e qz si deus nihil boni det: nō tamen iniquus e. Sed quid dices si quibusdā z bona dedit. s. cū essent apti in iteritū. sustinuit in multa patientia. z interim dū expectabat ostēdit multis iudicijs. vel ipsos aliquādo puniēdo. vel alios corā ipsis. vt futurā iram sibi cauerēt. z in hoc qz sustinuit z iram ostēdit notificabat potentiam. qz p malos purgat bonos. quasi dicere poteris q iuste subtrahit gratiam. z dānat illos qui ita expectati noluerūt respiscere. sed abusi sūt hac grā.

Sustinuit. Sustinet deus malos vt ordinate dispat. z vitē illis in strumento tanqz ad salutē bonoz.

Nullum enim deus vel angeloz vel hominū crearet que malū futurum esse psciret. nisi piter nosset eos quibus bonoz vsibus pmodaret.

Ut ostenderet. Quasi ad hoc patit malos. z pōstendit irā. z ad noti ciam sui trahit. vt ostenderet in vasa misericordie. i. in electis p misericordia diuitias glorie. i. qz diues z qz magna sit z glorioza misericordia. ob hoc tot bona dat malis. vt puincat eos iuste dānari. z vt fideles eum magis dili gant quibz gratiā ipsam pseruauit.

Nota qz quibusdā nec gratiā apponit. cum alijs infert eam quasi coactis. Vnde ambrosius de pscientia. pharaonē dānandū censuit sciens eum se non correcturū. Apostolū vero pauluz elegit. pscius vt qz futurus esset fidelis. Quibusdā autē data est gratia in vsum vt saul. iude. z illis quibz dixit. ecce nomina vestra scripta sunt in celo z postea abierūt retro. de qui bus Ambro. sed hoc ppter iusticiā cui deserniebāt. quia hoc e iustum. vt vnicuiqz respondeat p merito. ac si diceret. digni estis nunc vita eterna. qz erant boni. z nomina eoz erant scripta in celo ppter iusticiam cui deserniebant. Secundū vero pscientiam erant in numero maloz. de iusticia enim iudicat deus nō de pscientia. Vnde moysi dicit. Si quis peccauerit ante

Ad Roma. C IX. Quid igitur adhuc. Postqz cōstat et volūtatē dei esse. quare inquit ritur. vnde alius sit bonus. alius sit malus: non e opus. qz talis erit quisqz qualē vult deus esse. z ideo iniuste aliū dānat aliū saluat. Vel quid que ritur. i. cur nūc aliquis bene agere. cum nihil possit. nisi qd deus velit: Vel cur conqueritur deus de peccatis hominū. cū nequāt vitare qd ipse vult. Sic solent carnales in voluptatibus viuētes aduersus deum murmurare. z volūtatē eius nō suo vicio qd mali sunt deputare. Quos redarguit apo stolus ab huiusmodi psumptione. O homo caro nō spiritus. tu mi ser quis es: cuius vale tiē: qui respōdeas deo. i. intelligas que deus facit. s. cur huius mise retur z te indurat. quā si si tibi diceret. vefci res rēpondere. i. intel ligere. p tua carnalita te. nec te ad hoc inuat tua sapientia. nec aliq virtus tua. Vel qd re spondeas. i. quibus ra tionibus contra deum agam. q. iuste eligat vel repbet. Homo. Hoc nō ex inopia rationis red dēdē. sed hominē ad se reuocat. Ex eadez massa Sic tota massa huma ni generis iuste corru pta z lutosa est. si inde vas in honore. miseri cordia e si in ptumeliā instū est. qz hoc erat ex natura. Ecce iusticia i his qui non habentē pus opādi. de his aut qui habēt tempus sub dit. qd si volens. s. qd respondeas deo. Aliud in contu. Vas nō in honorem sed in ptumeliā. si vile e ex se luto habet. non et figulo. Quid si deus uo. Quasi iam ostensum e qz si deus nihil boni det: nō tamen iniquus e. Sed quid dices si quibusdā z bona dedit. s. cū essent apti in iteritū. sustinuit in multa patientia. z interim dū expectabat ostēdit multis iudicijs. vel ipsos aliquādo puniēdo. vel alios corā ipsis. vt futurā iram sibi cauerēt. z in hoc qz sustinuit z iram ostēdit notificabat potentiam. qz p malos purgat bonos. quasi dicere poteris q iuste subtrahit gratiam. z dānat illos qui ita expectati noluerūt respiscere. sed abusi sūt hac grā. Sustinuit. Sustinet deus malos vt ordinate dispat. z vitē illis in strumento tanqz ad salutē bonoz. Nullum enim deus vel angeloz vel hominū crearet que malū futurum esse psciret. nisi piter nosset eos quibus bonoz vsibus pmodaret. Ut ostenderet. Quasi ad hoc patit malos. z pōstendit irā. z ad noti ciam sui trahit. vt ostenderet in vasa misericordie. i. in electis p misericordia diuitias glorie. i. qz diues z qz magna sit z glorioza misericordia. ob hoc tot bona dat malis. vt puincat eos iuste dānari. z vt fideles eum magis dili gant quibz gratiā ipsam pseruauit. Nota qz quibusdā nec gratiā apponit. cum alijs infert eam quasi coactis. Vnde ambrosius de pscientia. pharaonē dānandū censuit sciens eum se non correcturū. Apostolū vero pauluz elegit. pscius vt qz futurus esset fidelis. Quibusdā autē data est gratia in vsum vt saul. iude. z illis quibz dixit. ecce nomina vestra scripta sunt in celo z postea abierūt retro. de qui bus Ambro. sed hoc ppter iusticiā cui deserniebāt. quia hoc e iustum. vt vnicuiqz respondeat p merito. ac si diceret. digni estis nunc vita eterna. qz erant boni. z nomina eoz erant scripta in celo ppter iusticiam cui deserniebant. Secundū vero pscientiam erant in numero maloz. de iusticia enim iudicat deus nō de pscientia. Vnde moysi dicit. Si quis peccauerit ante

me debeo eum de libro vite. vt secundū iudiciū iudicis tunc videat' dederi cū peccat iuxta p̄scientiam tamē nunq̄ in libro vite fuerat. vnde Johan / nes Ex nobis extierunt sed nō erant ex nobis. Contra tunc aliquis videt' ascribi cum malus esse desinit: qui secundū p̄scientiam nunq̄ defuit. Cum ergo et gratuita misericordia apponat gratiam quibus vult. et liberat quos vult manifeste ostendit' diues et gloriosa bonitas sua.

Sicut in osee. Cum ostensum sit. qd ex sola gratia sint filij. incipit p̄ba re per p̄betas qd hi sunt ex vtroq̄ populo

Si fuerit nu. zc. Ecce sic dicit' salus in deoz. vt maior pars sit cecocata.

Verbum enim. Subdit' p̄beta p̄ qd salui. vt gloria operū excludat. verbum enā gelij ad p̄fectionē du cit' et omnia legalia in vno christo abbreviat tamen equum priorū. vt nihil desit ad iusti ciam de omnibus p̄si garatis. vel que equa sit retinet. vt moralia que ius ē tolli. vt figu ras recidit.

Verbum abbrevians. Vt p̄pendio fidei p̄ gratiam saluet non p̄ innumeras ob seruationes.

Nisi dominus sabaoth. Domin' fecit verbum et tam ne cessariū erat. qd nisi eēt semen. i. verbū zc. Vt reliquie saluē erunt. et nisi p̄ illas gens p̄sset et hoc ē nisi dominus exercitū. quādo alios cecocauit reliquisset no bis. i. ad nostram vtili tatem seruen. i. aposto los de quibz seges chri sti creuit.

Sicut et similes. Vt rōz posuit. vt no tet similitudinē culpe et p̄nc. Q. d. pares es semus in pena. quia si miles essemus in culpa

Israel. Vero secu tus est legem quasi re tro. quia nunq̄ attin / git sp̄nalem intelligētiā

Sectado iusti. Lex moysi lex iusticie si bene sit intellecta. vt iusticiā. q̄ est ex timore p̄nc n̄ amore iusticie.

Non ex fide. Nō enim ex fide q̄rebat iu sticiam. quia non peti uit a deo. nō credidit i cū qui iustificat impiū.

Offenderunt. Ad similitudinē parui lapidis. a quo nō cauet' chri stus fuit habilis offendere. latēs in humilitate. cui attestat' isayas: Ecce in euidenti pono. i. nasci facio. in sion. i. in iudeis christū a quo puo nō caueat' et petra scandali. i. ex toto p̄terentē. in futuro p̄stantē.

Lapis offensionis dicit' christus secundū statum quo apparuit hic malis. Petra scandali secundū qd in futuro faciet malis.

Et petram. Ante politionē. christus ante passionē. quo tpe scādalizati

etiam ex gentibus sicut in osee dicit: **Uocabo non plebem meam.** et non dilectam meam. et non misericordiam consecutam. misericordiam conse-

cutam. Et erit in loco vbi dictum est eis: non plebs mea vos: tibi vo-

cabuntur filij dei viui. **Isaias au-** tem p̄ israel clamar: **Si fuerit nu-** merus filiorum israel tanq̄ arena

maris: reliquie saluē fient. **Ver-** bum enim cōsummans' et abbrevi-

ans iequitate. quia verbum bre uiatum faciet dominus super ter-

ram. **Et sicut p̄dixit isayas: Nisi** dominus sabaoth reliquisset no-

bis semen. sicut sodoma facti esse mus: et sicut gomorra similes fu-

isemus. **Quid ergo dicemus: qd** gentes que non sectabant' iusticias

apprehenderunt iusticiam. **Iusti-** ciam autē que ex fide est. **Israel** autem sectando iusticiā in legem

credenti. **Moytes enim dixit:** Quoniam iusticias que ex lege est que ex fide est. iusticia sic dicit: Ne dixeris in corde tuo: quia ascendet

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

sunt in dei irascentes et indignātes. qz se filium dei faceret. **Lapis p̄ politionē.** christus in passione. qm maxime offenderūt. et excecati sunt.

Frates. Ne ex odio videat' loqui vel ne gentes eos ex toto abijcerent. subdit tamen fratres. v. q. c. zc.

Et obse. ad deum. Voluntas enim vt ad vera credēda moneat: nō sibi sufficit. nisi p̄ gratiam deus sibi opitulet. vnde. **Nemo venit ad me nisi** cui datus fuerit a patre meo.

in iusticie non puenit. **Quare quia** scirebāt iustificari. sed ex operibus legis quasi hec possent iustificare

non ex fide. sed quasi ex operibus scire fide nō habet. quia offensionē. i. excecationē in christo passi sunt.

Offenderunt enim in lapidem offen- sionis. sicut scriptum ē: **Ecce pono** in sion lapides offensionis. et pe-

tram scandali: et omnis qui credit in eum nō confundetur.

Hatres volū tas quidem cordis mei

habēt. sed non secundum scientias credenti. **Moytes enim dixit:** Quoniam iusticias que ex lege est que ex fide est. iusticia sic dicit: Ne dixeris in corde tuo: quia ascendet

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

Testimoniū il- lus perbi. **Ambro.**

De his dicit qui non inuidia sed ex errore christum nō receperūt quibus petrus. scio qd p̄ ignorantiaz hoc egi stis.

Non secundū. scien. Stultum enim est legē venerari. et de um legis psequi.

Ignō. dei iusti. Non qua deus iustus sed q̄ homini est ex deo.

Iusti. d. nō. f. zc. Hec ē iusticia dei que non in p̄cepto legis q̄ timor incutit. sed i ad iutorio gratie christi p̄stituta est.

Christus ad ius. Ex christo est iusticia. quia si p̄ legem scriptā vel naturalem esset: si non fide christi. ergo christ' gratis moreret

Finis. Non cōsu mens sed p̄ficiens. p̄fi cit ergo iusticiā p̄ fidē sine opibus legis.

Ad iusticia. Non humanam sed diuinā Est enī humana et di uina. de humana ibi moyses. de diuina ibi q̄ autem est.

Scriptis. In nu meris et leuitico ubi ita habetur. **Qui fecerit ea viuet in illis.**

Viuet in ea. Pa bet istud p̄mū ne ista morte puniatur. Non enim magna iusticia ti mere. nec habet meritū apud deum.

Ne dixeris. In sticia fidei ē. ne dubite tur de spe dei. que in christo est. ne diffidat christum spoliaste ifer num. et cum animabus celum ascendisse. vnde iustus efficit.

Ne dixeris. In cor de tuo. i. ne saltē cogi tes. quis ascendet. i. nullus homo ascendet. qz qui hoc cogitat. negat christū ascendisse. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. qd est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

ascendit. **Aut ne cogites quis descendet.** i. nullus descendet. quod est p̄ non ob seruata lege. quia hoc cogitare ē christum a. m. r. i. credere qd christus non descendit in infernū. qz si illi qui iusticiā nō obseruāt non descendunt. **Abra-** am et antiqui patres. multo minus descendit. **Si aut' illi nō descendit tunc** nec christus. qui nō nisi p̄ illis liberādis descendit. **Vel ita cū audieris** inquit p̄dicari christū post resurrectionē ascendisse in celum: noli dicere in corde tuo mendaciū est. **Quis enim ascendet:** quia hec infidelitas quantum

verum non noverant. Tota die. Tota tempore quo cum eis amozatus sum. z mundū illumina- ui. Vel manus in cruce. vel opa z affectus ampliani.

Expandi manus m. Ampliora ostendi iudeis quia nullus eis be- neficium negavit. Nam mortuos illoz suscitavit. diuersas eorum infirmita- tes curauit. Ille enim dicitur manus expandere. qui poscentibus beneficia largiter tribuit.

Manus meas. Hoc non de manibz in cruce extēsis. sed de operibz que illi popu- lo exhibuit.

Vel de manibus in cruce extēsis potest h accipi. vt positum sit totum p parte. Tota die ergo. i. diei parte totius. Expandi i cru- ce. Manus meas ad po- non cre. sed contra dicentem qd peius est

C. XI.

Dico ergo. Quia tot auctoritatibus con- futauit iudeos. in salta- re possent gentiles. di- centes eos ex toto re- pullos esse cōtra quos. incipit sic.

Preclauit. Pro h delitauit posuit. Sic enim debere accipi ex sequentibus patet. Ido autē dixit preclauit. Re iterum iudei supbiant ex eo qd dixit eos non repullos z plebē dei.

An nescitis. Ita reliquias in hoc tē- pore. sicut cum belias solus sibi videret. qui signorauit z alios h- ter se referuatos nō mi- rum si illi ignorent.

Septem milia. Per septenarius vni- uersitas p millenariuz pfectio designat.

Sic ergo. Quasi quia tunc erant multi- z si nesciret helyas. Er- go sic. i. ita latenter. vel p eandē gratiam.

Quid ergo que- ritis. Audito qd reliquie sal- ue facte sunt gratia. nō ex operibz. quid ergo dicendū est.

Electio autē cōse- lectio gratie est. non meritorum. Excecatio vero meritorū est. Ex- cepti enim sunt. quia credere noluerūt. sicut

illi quia voluerūt crediderūt. Misericordia igit z iudiciū in ipsis volunta- tibus facta sunt a deo. Illis vel per misericordiā gratiā apponente. Ipsos vero p iudiciū excecati pmittente. Quicunqz enim cū intellexerit z crede- re noluit. id debet psequi qd vult. ne de cetero possit credere. In voluntate ergo sua adiuti sunt: vt qd scientes verū dicebant esse falsum. de cetero non intellexerēt qd verum ē. hoc meret inuidiā male voluntatis: non ita de his qui errore hoc agunt.

Sp se querentibus me. palā apparui his qui me nō interrogabāt. Ad israel autem dicit: Tota die expandi ma- nus meas ad populū non creden- tem: sed z contradicentē mihi.

C. XI.

Ico ergo. Dico ergo. Quia tot auctoritatibus con- futauit iudeos. in salta- re possent gentiles. di- centes eos ex toto re- pullos esse cōtra quos. incipit sic.

Preclauit. Pro h delitauit posuit. Sic enim debere accipi ex sequentibus patet. Ido autē dixit preclauit. Re iterum iudei supbiant ex eo qd dixit eos non repullos z plebē dei.

An nescitis. Ita reliquias in hoc tē- pore. sicut cum belias solus sibi videret. qui signorauit z alios h- ter se referuatos nō mi- rum si illi ignorent.

Septem milia. Per septenarius vni- uersitas p millenariuz pfectio designat.

Sic ergo. Quasi quia tunc erant multi- z si nesciret helyas. Er- go sic. i. ita latenter. vel p eandē gratiam.

Quid ergo que- ritis. Audito qd reliquie sal- ue facte sunt gratia. nō ex operibz. quid ergo dicendū est.

Electio autē cōse- lectio gratie est. non meritorum. Excecatio vero meritorū est. Ex- cepti enim sunt. quia credere noluerūt. sicut

illi quia voluerūt crediderūt. Misericordia igit z iudiciū in ipsis volunta- tibus facta sunt a deo. Illis vel per misericordiā gratiā apponente. Ipsos vero p iudiciū excecati pmittente. Quicunqz enim cū intellexerit z crede- re noluit. id debet psequi qd vult. ne de cetero possit credere. In voluntate ergo sua adiuti sunt: vt qd scientes verū dicebant esse falsum. de cetero non intellexerēt qd verum ē. hoc meret inuidiā male voluntatis: non ita de his qui errore hoc agunt.

Dedit illis. Mala cōpunctionem h significat. quia sepe fit. vt etiā bo- num sit homini molestū. vt pbarisicis doctrina christi. z sic spiritū punctione nis appellat mentē inuidentē qua inuiderūt doctrine christi.

Usqz in hodi. die. Id est. qd diu poterit dici hodiernus dies. i. vsqz in pntem die omnū ad quos hoc scriptū pueniet.

Mensa. Id ē. scriptura. Eoz. i. ipsis primo oblata. ē z corā ipsis posita qz in ei? carnalibz obseruatiōibz delectant. Vel corā eis. Quia si rationē vellent attēdere possēt intelligere.

In laqueū. Sic se ipsos acetū mibi obtu- lerūt. sic fiat illis: corā ipsis qz iniquitatē noue- runt. z i ea pstituerunt.

In laqueū. Scri- ptura qz intelligentibz ē panis. illaqueat duz male intelligitur. z pro ea p̄dicatio christi re- spicitur. Fuit z causa captiuitatis dū zelo ei- us christum occiderūt z illa captiuitate cau- sa scandali z opprobrii. z post causa eterne dā- nationis. qz specialiter retributio dicit.

Obscurentur o- culi eoz. Quia si- ne causa nō viderunt. fiat eis nō videre.

Obscurentur oc. e. zc. Hec verba nō optan- tis voto sed p̄dicentis officio dicunt.

Dico ergo. Nū- quid. Quia dico ex- ceptos auctoritate. p- phetarum: putatis qd i recuperabiliter. z sine vtilitate. Sed casus eozum prodest. z pos- sūt restitui. nequis eos despiciat.

Salus dūz vini si p mundum in testi- moniū sunt non fictas de christo esse pphias

At illos emulē. Hoc sepe factum est. z pleni? fiet in fine seculi quando iudei christia nos sequent i fide chri- sti. Tunc enim manus moysi renocabit in si- num. tunc moyses no- ster reuertet ad matrē z ad fratres. Potest e- tiā intelligi vt gentes iudeos emulent. i. vt credant sic z ipsi crede- bant. Vel vt dei emu- latione circa opa eozū mala moueantur.

Quod si delictū dixit delictum iudeo- rum pdesse. qd si est. tūc magis puerisio eoz.

Quātomagis. zc. Id ē. si maluz eoz vertit de? in bonū. i. in diuitias mūdi: multomagis bonū eoz cū in fine plenitudo eoz puerisio ditabit gētes doctrina z exēplo. in quo ostendit. nec inutilē. nec irrecupabilē casum eoz.

Quandū. Esti apostol? gentiū. tam honorificabo mīsteriū vstra hoc qd debeo supaddendo. vt etiā de iudeis laborē tentans. si hac nō succedit viā aggrediar alia. qd nō facerē. si de salute eoz desparem.

non est gratia. Quid ergo: quod querebat israel hoc non est conse- curus. Elecno autem consecuta

est. ceteri vero excecati sūt. Si permittit eos habere malā cōpunctionem cut scriptum est: Dedit illis de- us spiritum cōpunctionis. locu- los vt non videant. z aures vt nō audiant: vsqz in hodiernum diem.

Et dauid dicit: Fiat mensa eozuz coram ipsis in laqueū. z in captio- nem. z in scandalum. z in tetrību- tionem illis. Obscurentur oculi eoz

ne videant: z dorsum eoz semp i- curua. Dico ergo. Nunquid sic offendentur vt caderent: Absit. Sed illozū delicto salus est gen- tibus: vt illos emulentur.

si delictum eoz diuitie sunt mundi z diminutio eozum diuitie gentiuz quanto magis plenitudo eozum: vobis quidem dico gentibus: quādiu quidem ego sum gentium apostolus. ministerium meū hono- rificabo: si quo mō ad emulandū

penitendo p[ro]fusi ad dulcedinem misericordie dei crededo p[ro]fusi humiliores p[ro]manerent. vt gratia muneris esset gratissima z clamaret q[ui] magna mul- titudo dulcedinis tue domine.

Omnium. Id e[st] iudicior[um] z gentiu[m] no[n] q[uo]d nullum d[omi]n[us] naturus sit. q[uo]d qui- dam falso opinati sunt.

Valde enim p[ro]num sensum habem[us] ad discutien[da] iusticia[m] iudicio[rum] dei ad discutien[da] gratia[m] gratuita[m] nullis meritis p[re]cedentibus reddita[m]. Rec ta[m] mouet nos q[uo]d gratia p[ro]statu[r] indignis q[ui] q[ui]s que indignis alijs de-

negat. Ang[el]i. Scio q[uo]d sicut ip[s]e possibilis ita z iniquitas no[n] est apud deum z scio q[uo]d sup[er]bis resistit humilibus dat gratia[m]. Illud vero ob-

scru[m] est. quare quibus- dam indignis dat qui- busda[m] negat. aliquid ergo e[st] abditu[m] z p[ro]fun- do iudicio[rum] dei. Rec illud p[ro]p[ri]u[m] e[st] quare hoc modo saluauerit iudcos z g[en]tes. vt p[ro]-

uis p[ro]mitteret eos p[ro]clu- di in infidelitate.

Altitudo. Si quis querat quare sic saluauerit cu[m] multi alijs modi saluationu[m] sunt hoc se nescire innuit p[er] admiratione[m] apostol[us].

Nota p[er] hoc q[uo]d creatu- ras ortas esse aspiciu[m] deum patre[m] a quo o[mn]ia habent principiu[m]. mi- nime esse dubitamus.

Item quia si esset sine ratione quasi res fatua videret. cu[m] igit[ur] r[ati]o[n]es q[ui] p[ro]cedit ex se ip[s]o no[n] ip[s]e a ratione p[ro]cludu- bio scimus habere. i. si- liu[m] p[er] que cuncta ta[m] ra- tionabiliter disposita

cerim[us]. z a patre processisse fideliter credimus z quia deum patrem eo q[uo]d ta- le habeat r[ati]o[n]e. z r[ati]o[n]e eo q[uo]d a tali p[ro]cessit p[re] gaudere cognoscim[us]. ideo gau- dim[us] illud z bonitate[m] esse spiritus ex vtroq[ue] p[ro]cedente. in quo spiritu omnia p[ro]sunt. minime ambigimus. q[uo]d gaudiu[m] z benignitate[m] etia[m] vsq[ue] ad creatu- ras puenire nequa[m] dubitamus. z ideo dicit spirit[us] p[ro]cedere. i. dari no[n] quan- tum ad patre[m] z filiu[m]. sed quantum ad homines. quia si aliq[ui]d bonu[m] in aliquo videmus. p[er] spiritum ei datu[m] a patre z filio credimus. Notandu[m] q[uo]d dicere ra- tionem ex p[re] bonitate[m] quoq[ue] z gaudiu[m] ex vtroq[ue] p[ro]cedere. sicut dicit Aug[ustinus].

nihil aliud e[st] q[uam] filiu[m] generare. q[uo]d aut[em] dicit spiritus a patre z f. pro. hoc e[st] mit- tim[us]. datu[m] z a se ip[s]o etiam.

Cic. Id e[st] impletiones dispositionis. q[uo]d nec in exhibitione potest cogno- sci quid disposuit.

Consiliarius. Est unigenitus filius eius qui z angelus magni p[ro]lij ap- pellat. Sed ex hoib[us] z angelis null[us] fuit ei consiliarius.

Aut quis prior. Et si iudicia no[n] possum[us] scire. vel hoc p[ro]stat q[uo]d ex sola gratia dat.

Quonia[m] ex ip[s]o zc. Ex. per. in. distinctione[m] p[ro]sonaru[m] indicat. ip[s]e ide[m] p[ro]nomen repetit[ur] identitate[m] substantie. z q[uo]d talis ip[s]i gloria no[n] iustis ip[s]is

Ex ip[s]o. Non de ip[s]o sunt o[mn]ia. Ex ip[s]o eni[m] sunt celu[m] z terra. quia fecit ea. Non aut[em] de ip[s]o. q[uo]d no[n] de substantia sua. In ip[s]o sunt omnia q[ui] condidit. Non tam[en] inquinat eum qui peccat. de cuius sapientia dicit. attingit omnia p[ro]pter sui mundicia[m] z nihil inquinatu[m] in eo incurrit.

Aug[ustinus]. Oportet vt creator p[er] ea q[ui] facta sunt intellectu[m] aspicietes trinitate[m] intelligamus. Cuius trinitatis vestigiu[m] in creaturis apparet. In illa eni[m] tri- nitate summa origo e[st] omniu[m] reru[m] z p[er]fectissima pulcritudo z beatissima dile- ctio. Itaq[ue] illa tria a se inuicem determinari vident[ur]. z in se etia[m] i[n]finita s[un]t ita z singula sunt in singulis. z omnia in singulis. z singula in omnibus. z vnum omnia. Non igit[ur] p[ro]fusi accipiendu[m] est q[uo]d ait apostol[us]. Ex ip[s]o. z p[er] ipsum. z

indeos z gentes quia aliter ex supbia ruerent omnia in incredulitate: vt omni- t[er] quare sic ne putes co[n]prehendi posse t[er] q[uo]d mul- ta scit z p[ro]funda

um misereatur. **Altitudo** diuis- ide rebus sp[irit]ualibus de mudanis sicut sapie- tia z scientia eius sunt inc[om]prehensibiles. sic z iu- dicia p[er] quibus cepit de sa. z sci.

tiarum sapientie z scientie dei q[ui] i. d. dispositiones de omnibus rebus inc[om]prehensibilia sunt iudicia ei[us]. z vere alta sapientia z scientia hoc elias dicit

z inuestigabiles vie eius. **Quis** eni[m] cognouit sensum domini: aut

quis consiliarius eius fuit: aut q[ui]s scit q[uo]d bona opa ta deo s[er]uantes ex hoc q[uo]d scit suam p[ro]p[ri]e dedit.

p[ro]ior dedit illi: z retribuetur ei. nullus q[uo]d potius p[er] patre[m] ex quo filius z filium p[er] quem omnia

Quonia[m] ex ip[s]o. z per ip[s]um. sp[irit]us sancto. quia sola dilectione creauit z con- seruat omnia z in ip[s]o sunt omnia. **Ipsi hono[rum] z gloria in secula seculor[um] amen.**

C. XII.

in ip[s]o. Ex ip[s]o dicit[ur] p[ro]pter patre[m]. Per ip[s]u[m] p[ro]pter filiu[m]. In ip[s]o p[ro]pter sp[irit]u[m] sanctu[m]. Reqs patre[m] volens intelligi dicit ex ip[s]o. vt sic intelligas o[mn]ia esse ex patre. vt neges omnia esse ex filio. vel ex sp[irit]u sancto. Cum ex patre z p[er] patre[m] z in patre omnia esse. sane dici possit. Similiter z de filio z sp[irit]u sancto dici potest. At per hoc d[omi]n[us] dicit. Ex ip[s]o. z per ip[s]um. z in ip[s]o sunt omnia sine dubio p[ro]p[ri]e filij z sp[irit]u sancti demonstrat e[qu]alitate[m]. Et q[uo]d non an- te no[n] auerat patre[m] vel filiu[m] vel sp[irit]u[m] sanctu[m]. sed deu[m] z d[omi]n[u]m q[uo]d z ip[s]a tri- nitas dici potest. singu- la ho[m]i[n]u[m] triu[m] referri ad singulos voluit.

Obscuro itaq[ue] vos fratres per miseri-

cordiam dei. ut exhibeatis i[n] corpo- ra vestra hostiam viuente[m] san-

ctam. deo p[ro]placente[m] i[n]rationabile

obsequiu[m] vestrum. Et nolite co-

formari huic seculo. sed reforma-

mini in nouitate[m] sensus vestri: vt

probetis que sit voluntas dei i[n] bo-

na z beneplacens z p[er]fecta. **Di-**

co enim p[er] gratiam que data e[st] mihi

oib[us] qui sunt inter vos no[n] plus sapere q[uam] oportet sapere: sed sape

q[uo]d in ip[s]o omnia

no[n] tantu[m] mentes. licet caro repugnet

in mortificatione carnaliu[m] desiderio[rum] p[er] bona opa i[n] bonis firma

vt bona intentione faciat[ur] i[n] cum discretionem ne quid nimis

totu[m] in p[re]dictis s[un]t i[n] vestra enim manu est i[n] forma secularis p[er]cupiscite accipe.

in adam deformata vel item item q[ui] quasi de die in diem.

ad modum noui hominis i[n] cui no[n] domina[n]t pecca- tum s[ed] vel metis vestre

Terpimento quid deus velit i[n] q[uo]d quicquid deus vult bonum

illis qui bene intelligit z expti sunt i[n] p[re]ceptio nibus i[n] omni bonitate vt nihil melius sit.

illud obscuro. hoc aut[em] p[ro]beo

apostolatus q[uo]d no[n] omnes agut

de mysterijs diuini

deus i[n] se ip[s]o

deus i[n] se ip[s]o

deus i[n] se ip[s]o

deus i[n] se ip[s]o

deus i[n] se ip[s]o

deus i[n] se ip[s]o

deus i[n] se ip[s]o

deus i[n] se ip[s]o

deus i[n] se ip[s]o

deus i[n] se ip[s]o

deus i[n] se ip[s]o

deus i[n] se ip[s]o

deus i[n] se ip[s]o

deus i[n] se ip[s]o

deus i[n] se ip[s]o

deus i[n] se ip[s]o

Et unicus. Sicut monuit ne de priori statu supbiant ita nec de bo- nis que in fide acceperunt.

Et unicus. Maiori vel minori ea ratione qua deo dimissim dedit do- na mensurata. que fides meretur. qd ideo fecit vt nec ecclesia indigeat. et sit subseruendi materia.

vt sit mutua dilectio. vii subdit. Sic ei etc.

Et unicus. Si pro viribus suis nutritur i sans crescit: aliter defici- cit.

Mensuram fidei

Et fidem mensurate p- titur deo. sine qua nul- la bona opera christo non ad mensuram da- tus est spiritus. sed ce- teris omnibus. vnde iohanes de christo ait

Non enim ad mensu- ram dat deus spiritum. Ceteris diuidit. non spiritus quidem: sed do- na eius.

Singuli sumus membra. Ad hec ha- bentes dona differen- tia. Vel singuli sum- membra igitur differenti- bus donis habent. Siue p- phetia habentes sum- membra. aliorum vt il- lis pphetemus. habentes dico secundum ra- tionem fidei. quia pro- ut erigit fides eorum. vel auditorum ppheta dat

Siue propheti- am. A prophetia inci- pit. quia credentes ac- cepto spu pphetabunt.

Qui miseretur. Quotidianam medici- nam: quotidianis vul- neribus. et si lenioribus tamen iudicium sine misericordia fiet ei qui non facit misericordiam

Quisquis quasi nimis iniustus et securus iudi- cius expectat sine mise- ricordia. sibi iram pro- uocat. Misericordia hec multiplex est. pec- catis ignoscere. o prope- so subuenire etc. et ideo subdit. cum premissa sit qui tribuit in simpli- citate. Simplicitas ex- cludit hypocrisim bila- ritas gaudium ostendit fretum spe futuri.

Non pigri. Da- ledictus qui facit opa dei negligenter. piger sine spe est. Et ideo vt frigus pigritie pellat.

Sitis ferue. etc.

Domino uel tempori seruietes. Quamuis seruentes. non tamen passim et impotune verba dei ingeratis. sed tempori. id est. oportunitati seruietes.

Seruentes. Spiritus ignis est quo feruet charitas. vnde dominus ait. Ignem veni mittere in terram et quod volo visum vt ardeat.

Sine presumptione

ad sobrietatem. et unicus sicut de secundum quantitate vel qualitate. et quod et fides in e- sura. et p- tur deus unicus hec e fides opans per dilectionem. ideo mensurate diuisit quia multi vni- us diuisit mensuram fidei. Si- corpus. et ideo omnia necessaria danda sunt non in vno.

cut enim in vno corpore multa men- bra habemus. omnia autem men- bra non eundem actum habent.

Ita multi in vnum corpus sumus in christo. Singuli autem alter alteri membra. Habentes autem donatio- nes secundum gratiam que data e nobis differentes.

Siue prophe- tia secundum rationem fidei. Siue ministerium in ministrando. Si- que docendi gratia habet. et in exhibitio- ne doceri ne sit membrum alterius. qui gratia exhortandi habet ue qui docet in doctrina. Qui ex- hortatur in exhortando. Qui tri- buit in simplicitate. Qui p- restat in sollicitudine. Qui miseretur in hu- militate. Dilectio sine simulatione

adientes malum: adherentes bo- num. Charitate fraternitatis inuicem diligentes. In honore inuicem p- uenientes. Sollicitudine non pigri.

Spiritus feruentes: domino ser- uientes. Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Spe gaudentes. Certi de futuris gaudent. et ideo patientes in tribulatione. Contentientes. Quod non fit ore tantum. quia tunc e vera humilitas. si non est in sola lingua. ne presumptus de se non condoleant alijs. sed ex- probrent.

Et recipite sanctos in hospitio s- exemplo abrae et loth.

cantus. In hospitalitatem sectantes.

Benedicite p- sequentibus vos.

Benedicite et nolite maledicere.

Gaudere cum gaudentibus: et fle- re cum flentibus.

Ad ipsam inuicem sentientes. Non alta sapientes: s- humilibus consentientes.

Nolite esse prudentes apud vosmetipsos nulli malum pro malo reddentes.

Iprouidentes bona. non tantum locum ire dei. qui dicit mihi vindictam etc.

Si ergo vult bonus vt deus inimicum puniat. nonne e hoc red- dere malum pro malo

Vel ita non diligit nec benefacit inimico. S- bonus magis cupit cor- rigi inimicum q- puni- ri. etia cum deus punit n- delectatur de pena. q- non odit eum. sed de- dei iusticia qm deum diligit. q- et deus (que i hoc sequitur) si pluit super iustos et iniustos tamen et in hoc seculo asperis corripit. et per- tinaces in sine d- nat.

Sed si esurierit Nota insolentiam sed conuincionis. Ita em- prosequendum e quasi non interposita vtraq- sit coniunctio.

Quince in bono malum. Bonitate contendere contra illum et e salubre certamen ne sint duo mali.

Et. XIII. Omnis anima. Et si ita pfecti in cor- pore christi. tam om- nis anima. i. omnis ho- mo a parte totum. quasi non solum corpore. s- et voluntate seruiatis.

Videbat enim q- infi- deles domini fidelibus non deberent domina- ri. et si fideles deberent esse equales. qua etia- supbiam apostolus re- mouet.

Non enim pote- stas. Potestas est a deo. sed que a deo or- dinata sunt. ergo pote- stas est ordinata. Ita- que qui resistit potestati. dei ordinationi resistit. de bona potestate patet. q- eam pfectit deus. Rationabiliter de mala videri potest. dum et boni per ea purgant. et mali damnant. et ipsa in deterius p- cipitur. Et scias q- nomine potestatis interdum accipit potestas ipsa que datur alicui a deo. aliqua d- ple homo habens potestatem. qd diligens lector distingat.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Et in his non nisi eterna speretis. et si in his bonis mala occurrunt

Spe gaudentes. In tribulatione patientes. Oratores instanter: necessitatibus sanctorum comu- niter.

Malicia hominum cupiditate nocendi p se habet potestate aut si deus no dat non habet. ideoqz diabolus ante qd aliquid tolleret iob dicebat domi no. **M**itte manū tuā. i. da potestate. Quia etiā nocentiū potestas non ē nisi a deo. sicut scriptū est loquēte sapientia. **P**er me reges regnant. et tiranni p me tenēt terrā. Unde et iob de domino ait. **Q**ui facit regnare p pccitaz ppter pneritatē populī. Et de populo israel dicit dominus: dedi eis reges in ira mea. dat in quā impbis nocēdi potestas vt bonoz patietia. p betur et maloz iniquitas pu niatur. Nam p pote statem dyabolo datā et iob pbatus est vt ius apparet. Et p tms tentatus ē. ne de se psumeret. et paulus collaphizatus. ne se ex tollerēt et in das dāna tus vt se suspēderet.

Que aut a deo. **Q**ue est. rōnabiliter a deo disposita. Job ait deus potentes non abicit. cum et ipse potens sit.

Greg. Deuz quip peimitari desiderat. q fastigiū potētis alieni ientus utilitatibus et non suis laudibus ad ministrat. **Q**ui p latis ceteris pdesse appetit nō pesse. **T**umoris nā qz elatio nō ordo potētatis i crimine ē. **P**otentia deus distribuit. elationē potētis mali cia nōstre mētis inuēit.

Tollam? ergo qd de nostro ptilimus. et bo na sunt. q domino largiente possidem? quia nequa qz iusta potētia sed actio pua dānat.

Qui aut resistit. **A**ng. Si inbeat qd si licet. hic sane ptemne potestate. timendo potētate maiorem. ergo si aliud impator ali ud de? inbeat p ptepto illo obtanduz ē deo.

Princes. **D**icit qui ppter corrigē dam vitam. pphibē da aduersa creant. dei habentes imaginē. vt sub vno ceteri.

Non sunt timo. **S**i bonus ē prin / cept. bene operantem nō punit. sed diligit. si malus nō nocet bono. sed pur gat cum. **V**aluis debet timere. quia instituti sunt principes vt mala puniāt.

Habebis laudē. **S**i iusta ē ipsa laudante. **S**i iniqua. ipsa tibi lau dis occasionem p bente.

Dei enim mi. **I**deo dati sunt rectores ne mala fiant.

Vindex in ira. **I**d est. ppter iram dei vindicandam. vel vindex in irā dei ostendendā. qz hec punitio indicat p sistentes in malo graui? pniēdos.

Ideo enim. **S**ubditi esse debetis. quia etiā ideo. i. ppter ostendendā subiectionē pstatas quasi redditis. quia reddent dnm pgnāt. p patria et dum agunt iudicia. vos pstatas seruiētes deo. **P**er hoc enim q illis tribu ta datis. deo seruitis. quia ministri dei sunt. **V**el pstatas tributa. qz mistri dei sūt. vt boni laudent. mali puniant. **I**lli dico seruiētes vobis. ppter hoc dum patriā defendunt.

Tributū uecti. **V**el tributum qd domi soluit. **V**ectigal qd ad do /

nisi a deo. **Q**ue autem sunt a deo.

Tributum. **I**nterordinata sunt. **I**taqz qui resistit

Item potestati. **I**nterordinati dei resistit.

Qui autē resistunt. **I**psi sibi dam nationem acquirunt.

Nam pprin cipes non sunt timori boni operis

sed mali. **U**is aut non timere po

testatem. **B**onum fac. et habebis

laudem ex illa. **D**ei enim minister

est tibi in bonum. **S**i aut malū se

ceris time. **N**on enim sine causa

gladius portat. **D**ei enim minister

est. **V**index in iram ei qui male agit

Ideo in necessitate subditi estote.

Non solum ppter iram: sed etiā

ppter conscientiam. **I**deo eniz

et tributa prestatis. **M**inistri enim

dei sunt: in hoc ipsum seruientes.

Reddate ergo omnibus debita. cui

Nemi quicquā. **P**ax ad omnes. dilectio inter fratres. aliter enim vere fratres non sunt.

Diligatis. **M**entio fit hic de charitate. qz valet ad hanc humilitatem.

Sola enī charitas ē que etiā reddita semp retinet debitozē. **R**eddit enim cum impendit. debet autē etiam si reddita fuerit. qz nullū ē tēpus quo impē denda non sit. **N**ec cum reddit amittit. sed potius reddēdo multiplicatur habendo enim redditē. nō carēdo vt pecunia q reddi nō potest nisi habeat nec haberi nisi reddat immo cū reddit ab ho mine. crescit in homine et tanto maior acquirit quāto pluribz reddit.

Diligat proximū. **C**um duo pcepta sunt charitatis pro vtrogz vnum sēpe ponit. qz nec deus sine pximo. nec sine deo proximus diligitur. vel potest diligi. **D**ilectio proximi in factis apparet. dilectio dei amplius latet. **I**deo hanc specialius ponit. de qua dominus ait. **D**andatū nouuz do vobis ut diligatis inuicē. vbi illud mandatū maius dilectōis dei. videt eē ptermittū. **S**ed bene intelligētibus vtrogz iuenitur in singulis. qz qui diligit deū. nec potest ipm ptenere que deus pceptit diligi. et qui sancte ac spūaliter diligit proximū. qd in illo diligit nisi deū.

Diligat proximū tuum sicut te ipsum. **D**ilectio proximi malum non operatur. **P**lenitudo ergo legis ē dilectio. **E**t hoc scientes tempus: qz hora ē iam nos de somno surgere debemus. **N**unc enim propior est nos. **N**on solum ppter iram: sed etiā ppter conscientiam. **I**deo eniz et tributa prestatis. **M**inistri enim dei sunt: in hoc ipsum seruientes. **R**eddate ergo omnibus debita. cui

facit. et oportunitate parat bene opandi.

Hoc scientes. **S**ed qz hora ē. vel sicut quidā libri habēt hoc tēpus. f. gra / tie sciētes. **I**am ex quo dilectionē habuim? ē hora. i. oportunitas. sed breuis

Somno. **S**omnus ē negligētia. vel ignorantia.

Nunc aut. **C**ausē interpositę. quare surgere debeamus

Propior. **B**ene opans vicinus ē gterng vitę. **B**aptismus enī ē ad ve nitam. vita bona ad coronam.

Vel ppior. **Q**uia plus morti pximi sumus.

Nox precessit. **I**te quare surgere debet ostenditur. qz nox infidelita tis et ignorantie precessit. i. fuit. sed mō non est. cui? memoria monet vt ca ueatis. **D**ies. gerna beatitudo. **A**ppro. dū peccata remissa dū iusti p gra z luce veritate viderūt vt sciant quid agendū sit.

Opera tene. **O**pera mala que ex tenebris ignorantie venerunt. vel

facit. et oportunitate parat bene opandi.

Hoc scientes. **S**ed qz hora ē. vel sicut quidā libri habēt hoc tēpus. f. gra / tie sciētes. **I**am ex quo dilectionē habuim? ē hora. i. oportunitas. sed breuis

Somno. **S**omnus ē negligētia. vel ignorantia.

Nunc aut. **C**ausē interpositę. quare surgere debeamus

Propior. **B**ene opans vicinus ē gterng vitę. **B**aptismus enī ē ad ve nitam. vita bona ad coronam.

Vel ppior. **Q**uia plus morti pximi sumus.

Nox precessit. **I**te quare surgere debet ostenditur. qz nox infidelita tis et ignorantie precessit. i. fuit. sed mō non est. cui? memoria monet vt ca ueatis. **D**ies. gerna beatitudo. **A**ppro. dū peccata remissa dū iusti p gra z luce veritate viderūt vt sciant quid agendū sit.

Opera tene. **O**pera mala que ex tenebris ignorantie venerunt. vel

facit. et oportunitate parat bene opandi.

Hoc scientes. **S**ed qz hora ē. vel sicut quidā libri habēt hoc tēpus. f. gra / tie sciētes. **I**am ex quo dilectionē habuim? ē hora. i. oportunitas. sed breuis

Somno. **S**omnus ē negligētia. vel ignorantia.

Nunc aut. **C**ausē interpositę. quare surgere debeamus

Propior. **B**ene opans vicinus ē gterng vitę. **B**aptismus enī ē ad ve nitam. vita bona ad coronam.

Vel ppior. **Q**uia plus morti pximi sumus.

Nox precessit. **I**te quare surgere debet ostenditur. qz nox infidelita tis et ignorantie precessit. i. fuit. sed mō non est. cui? memoria monet vt ca ueatis. **D**ies. gerna beatitudo. **A**ppro. dū peccata remissa dū iusti p gra z luce veritate viderūt vt sciant quid agendū sit.

Opera tene. **O**pera mala que ex tenebris ignorantie venerunt. vel

facit. et oportunitate parat bene opandi.

Hoc scientes. **S**ed qz hora ē. vel sicut quidā libri habēt hoc tēpus. f. gra / tie sciētes. **I**am ex quo dilectionē habuim? ē hora. i. oportunitas. sed breuis

Somno. **S**omnus ē negligētia. vel ignorantia.

Nunc aut. **C**ausē interpositę. quare surgere debeamus

Propior. **B**ene opans vicinus ē gterng vitę. **B**aptismus enī ē ad ve nitam. vita bona ad coronam.

Vel ppior. **Q**uia plus morti pximi sumus.

Nox precessit. **I**te quare surgere debet ostenditur. qz nox infidelita tis et ignorantie precessit. i. fuit. sed mō non est. cui? memoria monet vt ca ueatis. **D**ies. gerna beatitudo. **A**ppro. dū peccata remissa dū iusti p gra z luce veritate viderūt vt sciant quid agendū sit.

tenebras amant. et ad tenebras ducunt.

Non in comedatione. Nota in his romanos tangi. et ideo non est eis gloriandi. Porro aut morboz supbia est mater. et humane laudis aviditas que etiam ipocrisis sepe generat. huic non resistit nisi crebris divinoz libroz testimonijz incutiatur timor et charitas.

Infirmus autem. Perfecite fidei est nullum cibum discernere. vel imundum putare. quia omnia munda mundis. Sed quidam infirmi censebant a quibusdam abstinendum. et ita iter romanos contentio. unde precipit tales assumere non abicere. sed patie do exemplo et verbo ad fidem erigere. Et si incognitum est: quo quis animo faciat: non inde disceptare.

Non in disceptatione.

Non est damnandus cuius cogitatio non est aperta. vel de quo ne scimus qualis post sit futurus.

Infirmus. Qui cibos discernit putans alios mundos alios imundos eo quod iudei prohibiti sunt edere. hunc suo iudicio relinquent dum dicit. ne cum scrupulo edat.

Vel licet perfecta fides. que omnia tamen infirmus qui timet casus qui facile impetu libidinis sternit. edat olus. et tenues et aridos cibos qui non sunt fontium viciorum. et abstinere ab illis quibus libido exacerbat. Crassitudo enim carnis et de litiose epule. provocant corpus ad libidinem.

Et qui manducant. Supra precepit non disceptare de cogitationibus aliorum. hic precipit non spernere.

Non iudicet. De manifestis iudicandis. et non occultis. Manifesta vero sunt. que non possunt bono animo fieri. ut sunt supra blasphemie furta et huiusmodi. de quibus iudicare nobis permittitur. Sed ea que dubium est quo animo fiant: in meliorem partem interpretemur. ut de abis. quia possunt bono animo et simplici corde sine vitio concupiscentie quicquid humani cibi indifferenter sumi.

Domio suo stat. De incognito corde alieni servi tu non habes iudicare. sed sicut dominus ad cuius honorem stat qui stat. ad quem pertinet et casus cadentis qui potest erigere vel iudicare. Stat autem cadit. ideo dicit: quia ambiguum est. forsitan stat qui putat cadere.

Stat autem cadit. Per hoc ostendit se nescire quo animo ille se agat in dubijs. Stabit autem. Pic innuit quod ambigua debemus in meliorem partem vertere et plus salutem quam mortem reor optare. et in futuro spem boni habere. et si aliter sit in presenti.

Stabit autem. Quia neque si edit reus est: neque si non edit. si tamen devotio

hec sunt opera tenebrarum. Sturuciosis putatis

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Non in comedationibus et ebrietatibus. Non in cubilibus et impudicijs. non in contentione et emulatione. sed induimini dominum huiusmodi christum. et carnis curam ne feceritis in desiderijs.

Nam alius. Supra dixit quod alij omnia manducant. alij non omnia. de generibus ciborum agens. hic dicit quod alij omni tempore. alij aliquo certo tempore abstinent. et utriusque recte fieri posse dicit.

In suo sensu. Id est. in suo consilio dimittat. ne scandalum passus a charitate que est mater omnium virtutum recedat.

Qui sapit. In suo sensu dico ut abstinens. quia qui sapit diem. vel omnem. vel die inter diem. domino scilicet esse eligendum in abstinentia iterpositum. Quod quidam certis diebus quidam omni die putant abstinendum indicat diem inter diem. alius iudicet eligendum in abstinentia. et ut qui edit cum gratiarum actione edat. et qui abstinet pro deo faciat seorum.

Et qui man. do. Id est. ad honorem domini. cuius omnia creata credit munda: et quod ei serviturus illis sustentatur.

Nemo enim sibi. Qui enim lege frenatur. non sibi. sed deo qui legem dedit vivit. Si lex non esset. sibi quisque viveret.

Sibi. Sed domini quo indice damnatur vel coronatur. vel sibi. ad laudem suam sed dei. Sicut enim magnitudinis non est finis licet nostre laudis non erit finis. Non enim cum mortui fuerimus in hac carne desinemus laudare deum. et secundum hoc de fidelibus tantum agit. Vel sibi. a se iudicandum. sed a domino. secundum hoc de bonis et malis accipit.

Christus mortuus est et resurrexit. Intelligat dominari. et utrosque iudicet. Ut et vivorum et mortuorum dominetur. Christus debet dominari et iudicare. tu autem deus. manducans omnia. non manducantem.

Tu autem quid iudicas fratrem tuum? Aut tu quid spernis fratrem tuum? Omnes enim stabimus ante tribunal christi. Scriptum est enim: Vivo ego dicit dominus.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Ante tribunal. Hoc a simili dicitur. Tribunal enim sedes iudicium est. que in excelso locat. ut iudex ab omnibus videat et ipse ex eminenti loco omnes valeat intueri. Ita et christus quasi in tribunali sedebit. quod ab omnibus videbit. et ipse omnium conscientias videbit et causas diiudicabit.

Non ergo am- plius. Non vlturpe- mus nobis qd ad nos no ptinet. Non repre- hendamus ea que ne- scimus quo animo fiat vel etia si apta no ita respicienda? vt de sa- nitate deservimus. In his enim vobis teme- rariu est iudicium. z vel supbia. nel invidetia vnde dicitur nolite iudi- care. z no. i.

Scio et confido. Dico. Deponatis offendiculum fratribus. Non aut dico offendi- culu vel scandalu. co- qd abus sit inmundus. quia scio p hoc qd fida- cia e in biesu. qui post qd venit absolutu a le- ge. Commune ponit. p inundo. fractu a va- sis que ante omnibus vltibus erant comunia post sacrificijs dedica- ta. iam no comunia. sz sancta dicebant. vt ip- si inde dicebant. pprie prius populi. dei. alij vero omnes pmunes z imundi.

Non ergo blas- femetur. Quia qui habet opera bona. si reprehendat in re mi- nima bonu suum obfa- scatur. z icipit bonum eius blasphemari p ma- lum. Vnde Ezechiel Iusticia iusti no pfici- et ei. si erraverit. Non ergo blasphemetur bonu. Bona in se co- mestio blasphemabilis e dum alij nocet. z qz no cet abstine. quia no est causa regni dei esca.

Non enim e re- dei e. et po. Non v- sus aboz. sed concupi- scentia refrenanda est. Non interest. quid ali- mento? vel quantum p congruentia hominu z psona suz z pro vali- tudinis suz necessitate quis capiat. sed qz faci- le z lcto animo careat bis. cum bis vel opoz- tet vel necesse e carere.

Gaudiu. Non v- tias in epulis vt multi solent sed in spiritu san- cto. hoc gaudiu orit de fraterna pace. sicut de disceptatione ira. vbi no est spiritus. quia in solis pacificis e. cuius etia gratia hec tria sunt in aliquo. iu- sticia. paz z gaudium.

Placet deo. Secundu qd gaudiu e in spiritu sancto. Probatus habe- tur hominibus secundu iusticiam. z pace etiam. qz disceptatio discordia pa- rit ideo dimittis temerarijs iudicij sectemur qz pacis no discordie. z que edi-

quonia mibi flectetur omne genu: ^{scilicet conscientia cognoscens me esse deum. Iquid egerit i mibi}

z omnis lingua confitebitur deo. ^{z quia scriptura dicit iudicandus a deo. i no p ambages eludet}

Itaqz vnusquisqz nostrum p se ^{z quia p se quisqz ratione reddet} rationem reddat deo. Non ergo ^{scilicet actenus fecimus. nos ex opinione} amplius inuicem iudicemus. Sed ^{scilicet discernite obseruanda quid pfit. i vnde deat vestro exeplo id e facies} hoc iudicate magis. ne poatis of- ^{z p ratiocinatione qd minus e} fendiculum fratri vel scandalum. ^{sz hoc sqz}

Scio z confido in domino biesu: ^{z immundū. i post aduentu. vel p eius creatoz} quia nihil comune p ipsum. nisi ei ^{z vnde no qd iterat in os. e. b. sed qd. pced. d. co- hic e iustus de quo supra. Qui aut iur. ol. ma.}

qui estimat quid comune esse: ^{z p scietia. i Et ideo ne ponas offendiculum. vel scandalu fratri. s no dico scandalizet. sed qd mi- nus e false} illi ^{z p scietia. i Et ideo ne ponas offendiculum. vel scandalu fratri. s no dico scandalizet. sed qd mi- nus e false} non dico scandalizet. sed qd mi- nus e false

Si enim propter ci- ^{z hoc solo patet qd} bum frater tuus contristatur: ^{z iam} iam ^{z iam} non secundum charitatem ambu- ^{z iam} lance ergo ne p ristes cibo tuo. plus aut caue ne ^{z iam} p das. sz qz debes p ristere no sancta scaldalifare

Noli tuo cibo illum perdere: ^{z iam} tantu quid fecit qz ^{z iam} ex cui? morte cognoscit qua- ^{z iam} rum valeat salus fratris. i. qnquid frater contri- ^{z iam} statur vel p datur. no ergo sz hoc minimu cetera ^{z iam} bona no oblitiscatur

Non ^{z iam} pro quo christus mortuus e. Non ^{z iam} ergo blasphemetur bonu nostru. Non ^{z iam} enim est regnum dei esca z potus: ^{z iam} vt fratri facias qd tibi vis fieri. i. p cordia que ^{z iam} e effectus iusticie. i. de donis spiritus. no sugbi- ^{z iam} re sed humiliter z grate accipe. q no i robis

sed iusticia z paz z gaudiu: ^{z iam} i spi- ^{z iam} rite z iusticia z paz ea regni e. i iusticia pace ^{z iam} et gaudio

Qui enim in hoc ser- ^{z iam} uo christo placet deo: z probatus ^{z iam} e hominibus. Itaqz que pacis sut ^{z iam} sectemur: z que edificacionis sunt. ^{z iam} hec sectemur. sed no destruemus opus dei. i ideo ^{z iam} iteru no debes cu offendiculo fratris edere. qz de- ^{z iam} strueres op? dei. i. fide virtutes z alia bona que i ^{z iam} eo de? opatus e

in inuicem custodiamus. ^{z iam} Noli p- ^{z iam} ter deca destruere opus dei. Om- ^{z iam} nia quidem munda sunt: sed malu ^{z iam} e homini qui p offendiculum ma-

ducatur. Bonum est non manducare ^{z ab omni carne} carne. z non bibere vinu: neqz in- ^{z ab omni carne} ti quo e et causa danatois scotritatur

quod frater tuus offendit. aut sca- ^{z ab omni carne} dalizatur. aut infirmatur. Tu fidez ^{z ab omni carne} quā habes penes te metipsum: ha- ^{z ab omni carne} bitis. i no corā abstinente. ne ei neceas. sz qz i qui ^{z ab omni carne} no facit se danabile nocedo alijs de suo bono.

Beatus qui non ^{z ab omni carne} iudicat semetipsum in eo qd probat ^{z ab omni carne} ille beatus sed qui tabos alios mudos alios im- ^{z ab omni carne} mūdōs. i et cu illa conscientia

Qui autem discernit. si manduca- ^{z ab omni carne} uerit damnatus est: quia non ex fi- ^{z ab omni carne} de. Omne qd non e ex fide. pec- ^{z ab omni carne} catum est.

Si firmus si edit danatur. sed nos ^{z ab omni carne} Ebemus autē ^{z ab omni carne} nos firmiores imbecillitates infir- ^{z ab omni carne} mōrum sustinere: z no nobis pla-

cere. Unusquisqz vestrum primo ^{z ab omni carne} suo placeat in bonum: i ad edifi- ^{z ab omni carne} cationem. Et enim christus no si- ^{z ab omni carne} bi placuit. Sed sicut scriptum e. ^{z ab omni carne} ceciderunt super me. Quecunqz ^{z ab omni carne} enim scripta sunt. ad nostram do- ^{z ab omni carne} ctrinam scripta sunt: vt p patienti-

am z consolationem scripturarum ^{z ab omni carne} spem habeamus. Deus autē pa- ^{z ab omni carne} tientie z solarij det vobis idiplum ^{z ab omni carne} sapere in alterutru secundum hie- ^{z ab omni carne} sum christum: vt vnanimis vno ^{z ab omni carne} ore honorificetis deum z patres

qui in vobis peccauerunt. Exprobrauerunt: z ideo me occide- ^{z ab omni carne} runt. Sic peccatores occidit quasi blasphemus. ^{z ab omni carne} Scripta. In diuinis libris. vnde dicit. Scriptum est. ^{z ab omni carne} Ediplum sapere. Quasi dicat. Nisi idem sapiatis. deum honorare ^{z ab omni carne} non poteritis.

ficacionis. vt ceteri equi- ^{z ab omni carne} ficent uel iam edificati ^{z ab omni carne} conferunt. Inuicem in- ^{z ab omni carne} deus ad gentilem. z ge- ^{z ab omni carne} tilis ad iudeuz.

Offenditur. Per- ^{z ab omni carne} turbatus nescies quid ^{z ab omni carne} teneat. ^{z ab omni carne} Offendit. qui a fide ^{z ab omni carne} recta discedit. ^{z ab omni carne} Infirmatur. qui ^{z ab omni carne} non recedit. sed dubi- ^{z ab omni carne} tare incipit. ^{z ab omni carne} Fidem. Quia cre- ^{z ab omni carne} dis omnia esse munda ^{z ab omni carne} z edenda. ^{z ab omni carne} Dabe corā deo ^{z ab omni carne} vt pacem serues cum ^{z ab omni carne} fratre. qd e vtile apud ^{z ab omni carne} deum. ^{z ab omni carne} Beatus. Beatus ^{z ab omni carne} dicit qui non facit ali- ^{z ab omni carne} ud. qd qd vtile probat ^{z ab omni carne} sed illum proprio iudi- ^{z ab omni carne} cio censet damnandum ^{z ab omni carne} qui qd dicit se debere ^{z ab omni carne} facere no facit. ^{z ab omni carne} Omne autem ^{z ab omni carne} quod no est ex fi- ^{z ab omni carne} de. Non tamen omne ^{z ab omni carne} qd fit cum fide bonuz ^{z ab omni carne} est. quia ignorantia que ^{z ab omni carne} e ex culpa nocet. ^{z ab omni carne} Omnis vita infideli ^{z ab omni carne} um peccatum e: z nihil ^{z ab omni carne} bonum sine sumo bo- ^{z ab omni carne} no. vbi deest agnitio ^{z ab omni carne} veritatis eterne falsu ^{z ab omni carne} virtus e etiam in opti- ^{z ab omni carne} mis moribus. ^{z ab omni carne} Opera que videtur ^{z ab omni carne} probabilia. pter fidem ^{z ab omni carne} sic sut vt magne vires ^{z ab omni carne} z curfus celerimus ex ^{z ab omni carne} tra viam. ^{z ab omni carne} Non ex fide. Fi- ^{z ab omni carne} des vestra vult vt ho- ^{z ab omni carne} mo agat hoc qd bene ^{z ab omni carne} intelligit esse agenduz ^{z ab omni carne} z peccatu est qd aliter ^{z ab omni carne} fit qz pbatum est.

Non enim e re- ^{z ab omni carne} dei e. et po. Non v- ^{z ab omni carne} sus aboz. sed concupi- ^{z ab omni carne} scentia refrenanda est. ^{z ab omni carne} Non interest. quid ali- ^{z ab omni carne} mento? vel quantum p ^{z ab omni carne} congruentia hominu ^{z ab omni carne} z psona suz z pro vali- ^{z ab omni carne} tudinis suz necessitate ^{z ab omni carne} quis capiat. sed qz faci- ^{z ab omni carne} le z lcto animo careat ^{z ab omni carne} bis. cum bis vel opoz- ^{z ab omni carne} tet vel necesse e carere.

Gaudiu. Non v- ^{z ab omni carne} tias in epulis vt multi ^{z ab omni carne} solent sed in spiritu san- ^{z ab omni carne} cto. hoc gaudiu orit de ^{z ab omni carne} fraterna pace. sicut de ^{z ab omni carne} disceptatione ira. vbi ^{z ab omni carne} no est spiritus. quia in ^{z ab omni carne} solis pacificis e. cuius ^{z ab omni carne} etia gratia hec tria sunt ^{z ab omni carne} in aliquo. iu- ^{z ab omni carne} sticia. paz z gaudium.

Placet deo. Secundu ^{z ab omni carne} qd gaudiu e in spiritu ^{z ab omni carne} sancto. Probatus habe- ^{z ab omni carne} tur hominibus secundu ^{z ab omni carne} iusticiam. z pace etiam. ^{z ab omni carne} qz disceptatio discordia ^{z ab omni carne} parit ideo dimittis teme- ^{z ab omni carne} rarijs iudicij sectemur ^{z ab omni carne} qz pacis no discordie. ^{z ab omni carne} z que edi-

ficacionis. vt ceteri equi- ^{z ab omni carne} ficent uel iam edificati ^{z ab omni carne} conferunt. Inuicem in- ^{z ab omni carne} deus ad gentilem. z ge- ^{z ab omni carne} tilis ad iudeuz.

Offenditur. Per- ^{z ab omni carne} turbatus nescies quid ^{z ab omni carne} teneat. ^{z ab omni carne} Offendit. qui a fide ^{z ab omni carne} recta discedit. ^{z ab omni carne} Infirmatur. qui ^{z ab omni carne} non recedit. sed dubi- ^{z ab omni carne} tare incipit. ^{z ab omni carne} Fidem. Quia cre- ^{z ab omni carne} dis omnia esse munda ^{z ab omni carne} z edenda. ^{z ab omni carne} Dabe corā deo ^{z ab omni carne} vt pacem serues cum ^{z ab omni carne} fratre. qd e vtile apud ^{z ab omni carne} deum. ^{z ab omni carne} Beatus. Beatus ^{z ab omni carne} dicit qui non facit ali- ^{z ab omni carne} ud. qd qd vtile probat ^{z ab omni carne} sed illum proprio iudi- ^{z ab omni carne} cio censet damnandum ^{z ab omni carne} qui qd dicit se debere ^{z ab omni carne} facere no facit. ^{z ab omni carne} Omne autem ^{z ab omni carne} quod no est ex fi- ^{z ab omni carne} de. Non tamen omne ^{z ab omni carne} qd fit cum fide bonuz ^{z ab omni carne} est. quia ignorantia que ^{z ab omni carne} e ex culpa nocet. ^{z ab omni carne} Omnis vita infideli ^{z ab omni carne} um peccatum e: z nihil ^{z ab omni carne} bonum sine sumo bo- ^{z ab omni carne} no. vbi deest agnitio ^{z ab omni carne} veritatis eterne falsu ^{z ab omni carne} virtus e etiam in opti- ^{z ab omni carne} mis moribus. ^{z ab omni carne} Opera que videtur ^{z ab omni carne} probabilia. pter fidem ^{z ab omni carne} sic sut vt magne vires ^{z ab omni carne} z curfus celerimus ex ^{z ab omni carne} tra viam. ^{z ab omni carne} Non ex fide. Fi- ^{z ab omni carne} des vestra vult vt ho- ^{z ab omni carne} mo agat hoc qd bene ^{z ab omni carne} intelligit esse agenduz ^{z ab omni carne} z peccatu est qd aliter ^{z ab omni carne} fit qz pbatum est.

Non enim e re- ^{z ab omni carne} dei e. et po. Non v- ^{z ab omni carne} sus aboz. sed concupi- ^{z ab omni carne} scentia refrenanda est. ^{z ab omni carne} Non interest. quid ali- ^{z ab omni carne} mento? vel quantum p ^{z ab omni carne} congruentia hominu ^{z ab omni carne} z psona suz z pro vali- ^{z ab omni carne} tudinis suz necessitate ^{z ab omni carne} quis capiat. sed qz faci- ^{z ab omni carne} le z lcto animo careat ^{z ab omni carne} bis. cum bis vel opoz- ^{z ab omni carne} tet vel necesse e carere.

Gaudiu. Non v- ^{z ab omni carne} tias in epulis vt multi ^{z ab omni carne} solent sed in spiritu san- ^{z ab omni carne} cto. hoc gaudiu orit de ^{z ab omni carne} fraterna pace. sicut de ^{z ab omni carne} disceptatione ira. vbi ^{z ab omni carne} no est spiritus. quia in ^{z ab omni carne} solis pacificis e. cuius ^{z ab omni carne} etia gratia hec tria sunt ^{z ab omni carne} in aliquo. iu- ^{z ab omni carne} sticia. paz z gaudium.

Placet deo. Secundu ^{z ab omni carne} qd gaudiu e in spiritu ^{z ab omni carne} sancto. Probatus habe- ^{z ab omni carne} tur hominibus secundu ^{z ab omni carne} iusticiam. z pace etiam. ^{z ab omni carne} qz disceptatio discordia ^{z ab omni carne} parit ideo dimittis teme- ^{z ab omni carne} rarijs iudicij sectemur ^{z ab omni carne} qz pacis no discordie. ^{z ab omni carne} z que edi-

ficacionis. vt ceteri equi- ^{z ab omni carne} ficent uel iam edificati ^{z ab omni carne} conferunt. Inuicem in- ^{z ab omni carne} deus ad gentilem. z ge- ^{z ab omni carne} tilis ad iudeuz.

Offenditur. Per- ^{z ab omni carne} turbatus nescies quid ^{z ab omni carne} teneat. ^{z ab omni carne} Offendit. qui a fide ^{z ab omni carne} recta discedit. ^{z ab omni carne} Infirmatur. qui ^{z ab omni carne} non recedit. sed dubi- ^{z ab omni carne} tare incipit. ^{z ab omni carne} Fidem. Quia cre- ^{z ab omni carne} dis omnia esse munda ^{z ab omni carne} z edenda. ^{z ab omni carne} Dabe corā deo ^{z ab omni carne} vt pacem serues cum ^{z ab omni carne} fratre. qd e vtile apud ^{z ab omni carne} deum. ^{z ab omni carne} Beatus. Beatus ^{z ab omni carne} dicit qui non facit ali- ^{z ab omni carne} ud. qd qd vtile probat ^{z ab omni carne} sed illum proprio iudi- ^{z ab omni carne} cio censet damnandum ^{z ab omni carne} qui qd dicit se debere ^{z ab omni carne} facere no facit. ^{z ab omni carne} Omne autem ^{z ab omni carne} quod no est ex fi- ^{z ab omni carne} de. Non tamen omne ^{z ab omni carne} qd fit cum fide bonuz ^{z ab omni carne} est. quia ignorantia que ^{z ab omni carne} e ex culpa nocet. ^{z ab omni carne} Omnis vita infideli ^{z ab omni carne} um peccatum e: z nihil ^{z ab omni carne} bonum sine sumo bo- ^{z ab omni carne} no. vbi deest agnitio ^{z ab omni carne} veritatis eterne falsu ^{z ab omni carne} virtus e etiam in opti- ^{z ab omni carne} mis moribus. ^{z ab omni carne} Opera que videtur ^{z ab omni carne} probabilia. pter fidem ^{z ab omni carne} sic sut vt magne vires ^{z ab omni carne} z curfus celerimus ex ^{z ab omni carne} tra viam. ^{z ab omni carne} Non ex fide. Fi- ^{z ab omni carne} des vestra vult vt ho- ^{z ab omni carne} mo agat hoc qd bene ^{z ab omni carne} intelligit esse agenduz ^{z ab omni carne} z peccatu est qd aliter ^{z ab omni carne} fit qz pbatum est.

Ut adiuuet i o. Multi minimi dñi con gregant vnanimis fi unt magni. z multoz pces ipossibile e vt nō ipetrēt. Si ergo eū vi dere cupiūt: orent vt li beratū eū recipiāt cum gaudio charitatis.

Accepta. Ut illi in tellecta charitate illi erga se eū illo vnani mes deo gratias agāt Magnus enī pfectus est a: cuius ministerio multi facti legi deum laudant.

De pacis. Chri stus qui ait. Pacem meā do vobis: pacem meā relin. vo. qui cum suis vltq ad cōsumma tionē seculi: ita z cum istis. Sicut ipse ait uo bilicū sum oibus dieb vltq ad p̄mātōz sc̄li

tuideis. Itq illis hoc placuit. scz facere cōmūio nem sanctis qui sunt in hierusalē. i. cū p̄fecero opus ministratōis ministrare t̄ eis. Doc autem cum cōsūmauero. z assigna uero eis fru ctum hunc: p̄ficiscar per vos in hi spaniam. Sciens autē quoniam t̄iam diu voto ita vt vobis multū p̄dero p bene dictionē christi t̄ueniens ad vos. t̄ in abundantia s̄hec ē virtus signoz qua confirmati sunt standē re ipsa s̄z id benedictionis christi veniam. Ob secro igitur vos fratres p̄ domnū nostrū hiesum christum. et p̄ chari tatem spiritus. vt adiuuetis in ora tionibus vestrīs p̄ me ad dominū vt liberer ab infidelibus qui sunt i iudēa z obsequij t̄ mei oblatio ac cepta fiat i hierosolimis factis: vt s̄hoc dicit vt ostēdat oia eū dei volūtate se agere veniam ad vos in gaudio per vo luntatem dei. z refrigerer vobiscuz Deus autem pacis sit cum omni bus vobis amen.

C. XVI. Commēdo au tem vobis p̄hebem foro rem nostram que est in ministerio ecclesie que est in cenchrīs. vt eam suscipiatis in domino digne san ctis. z assistatis ei in quocunqz ne gocio vestri indiguerit. Et enim ip sa quoqz assistit multis z mihi ipsi.

C. XVI. Commēdo uo. Amodo multos p̄po nit quibz credere debe ant romani. Ita fa cite vt dixi. hos autem imitami.

Debebe sorore. Debebe diuissima z nobilissima m̄ler fuit q̄ eccliam i loco cēchris ina subltātia sustenta bat. Ea vero t̄c t̄pis p aliquo negocio ro mam p̄fecta ē. p̄ quas forsā hāc misit eplāz

Vel suscipiatis dig. s̄. Ut alij codicel babēt. i. ualde bonette z honorifice.

Aquila. Vir pri scille qui coadiutores pauli romā ad p̄firma tionem eoz venerant. Sic z omēs alij quos salutat.

Ecclesie gētium Quia hi laborant ad p̄fectum gentiū. exhor tantes fidem christi. q̄ etiā picula p̄ apostolo pati nō recusauerunt. vnde romani eis obe dire debent.

tem vobis p̄hebem foro rem nostram que est in ministerio ecclesie que est in cenchrīs. vt eam suscipiatis in domino digne san ctis. z assistatis ei in quocunqz ne gocio vestri indiguerit. Et enim ip sa quoqz assistit multis z mihi ipsi. Salutate p̄iscam z aquilaz adiu tores meos in christo hiesu. qui p̄ anima mea suas t̄ ceruices suppo suerunt. Quibus non solum ego gratias ago: sed z cūctē ecclesie gē tium. et domesticam eoz ecclesiam Salutate ephenezuz dilectū mibi qui ē primitiu⁹ ecclesie asiē in chri sto hiesu. Salutate mariam. que multuz laborauit in vobis. Salu

tate andronicum z iuliam cogna tos z concaptiuos meos. qui sunt nobiles i aplis. qui z ante me fue rat in christo hiesu. Salutate am pliatum dilectum mihi in domino Salutate vrbantum i adiutorē no strum i christo hiesu z stachin⁹ dile ctum meum. Salutate appellem qui sunt ex aristoboli domo. Sa lutate herodionem cognatū meuz Salutate eos qui sunt ex narcissi domo qui sunt in domino. Salu tate triphenam z triphosam que laborant in domino. Salutate psi dam charissimam meam. que tum laborauit in domino. Salu tate rufum in domino electum. z asincretum. phlegontam. hermen patrobam. herman. z qui cum eis sunt fratres. Salutate philologū z iuliam. z nereum. z sororem eius z olimpiadē. z omnes qui cum eis sunt sanctos. Salutate iuicem in osculo sancto. Salutate vos om nes ecclesie christi. Rogo autem vos fratres vt obseruetis eos qui doctrinā quā vos didicistis faciūt z declinate ab illis. Diuiscemodi enim christo domino non seruiūt. sed suo ventri. Et per dulces sermones z benedictiones seducūt corda innocentium. Vestra enim obediētia in omnē locū diuulgata

Appelles. Per tetationes inuentus est fidelis in christo. z si nō suus amicus. uel parti ceptis operis.

Aristobol⁹. So lebat p̄gregare fratres i christo. quos salutat adeo. p̄bans factū illi⁹

Er narcissi. Nar cillus dicit fuisse p̄sbi ter. qui p̄grinādo cō firmabat sanctos frēs qui q̄ p̄sens tunc non aderat. suos salutat. z quia nō omnīū illorūz merita nouerat. discer nit. subdens qui sunt i domo. i. eos quos di gnos videritis.

Laborauit. La bor hic de quo crebri⁹ apostol⁹ ē in exhorta tione z in misterio san ctōz z in p̄sura z in e gestate. p̄pter deum.

Marez e. et m. Dio sanctitate eius vocat suā matrē. cui⁹ filiū p̄p̄oluit. p̄ ecclesia stico officio.

Et omnes zc. Om nes quibz scribit z q̄s noiat iubet se salutare inuicē in osculo sancto. i. in pace christi. vt re ligiosa sint oscula non carnalia.

Christi. Que i chri sto p̄fidit. nō i alia re.

Ut obserue e. P̄seudo apostolos tāgit. quos i tota eplā cauedos esse monet.

Vestra eni obe. Ideo moneo vitare. qz uestra fides z obedi entia vbiqz laudat. qz estis in capite mūdi. z sic exemplo vestro iaz possent alij cortumpi. Vel rogo vitare. qz le uiter obeditis. qd̄ bo num ē. z inde gaudeo. sed volo vt sitis sapiē tes in bono discernen do. z sine aliqua parte mali.

Deus aut pac. Vos sitis sapietes. deus autem pteret sathanā. i. falsos p̄dicatores. vel quelibet vobis aduersantē hominē vel dyabolū.

Sub pedibus. Et caput. i. primos motus suggestionū p̄ternatis si cut eue in figura ecclesie dictū est.

Gratia. Gratia quā p̄misit i aduentu suo. iam optat eis.

Salutat uos thimo. Tot z tanti cōgaudent vestro cepto. z ideo p̄ seuerare vos decet.

Et uniuersam.

Et supra dixerat omnes ecclesias. Sed hic dicit ecclesiaz alterius p̄uincie. vñ cāius erat

Ei aut qui po.

Sic ego moneo. Et autē qui potest vos cōfirmare sit gloria. a q̄ solo omnia. In quo e pistole notat summa.

Secundum remyst. Mysterium di

cit incarnationē christi zc. que eternis t̄pibus erant abscondita. quia licet ex aliqua pte anti quis patribus fuissent cognita: plene tamē a nullo fuerūt scita. quo usqz suo tēpe p̄ ipsum christuz sunt reuelata

Scripturis p̄phetarū ab eo referat. testimo nium dantibus hnic p̄ dicationi. patefactū in cunctis gentibus ad obediendū. i. vt obedi ant fidei bene op̄do.

taciti. alijs. sed cogni ti soli deo. qz z si sit mo do hominibus reuela tum. tamē soli deo co gnitū ē. quia solus no uit cur ita factū ē. In quo reprimit inquisito res qui querūt cur tan tum distulit deus. cur tot gentes p̄re p̄misit.

Eterni dei. Solus deus p̄prie eternus di cit. quia sine initio. z si ne sine. n̄ sic ignis eter nus. qui licet sine fine initū tamē habet. Il la ē ergo v̄a eternitas que ē vera immortalitas hęc ē illa summa incō mutabilitas. quā solus deus habet q̄ imitari omuino nō potest. ali ud est enim aliqd non mutari. cū possit mutari. aliud aut non posse p̄sus mutari. Sic ergo hō dz bonus. nō tñ sicut deus. de quo dictū ē. Nemo bonus nisi solus deus. Sic hō dicit immortalis anima. nō tamē sicut deus. de quo dictū est. Solus habet immortalitatem. Sic z homo dicit sapiēs. non tamen sicut deus. de quo dictū est. Soli deo sapiētī. Sic dicit ignis eternus. nō tñ sicut deus. cuius solius i mortalitas ipsa ē vera eternitas.

Soli deo sa. Dic error quibusdā surrepit arbitrantibus solū patrem hic significari z ipsum solū vere sapientē esse. cū tamen nō sit dictū. soli sapi enti patri. sed soli sapiētī deo. z deus vnus ipsa trinitas. vt sic intelligam⁹ solū deum sapientē sicut intelligim⁹ solū deū potentē. i. patrē z filiū z sp̄ri tūsanctum. qui ē vnus z solus deus. cui soli seruire iubemur. Si tñ dixisset apostolus Soli sapiētī patri. Non tamē sic separet filiū vel sp̄ritūsanctū z Sicut in apod. de filio le gis. qui habet nomē scriptū. qd nemo scit nisi ipse

Recideo tamē dicit pater nescire hoc nomē. a quo z filius inseparabilis. Si

est. **Haudeo igitur in vobis.** Sed

z **simplices in malo.** Deus autem

pacis conterat sathanā sub pedib⁹

vestris velociter. **Gratia domini**

nostri hiesu christi vobiscum. **Sal**

utat vos thimothe⁹ frater z adiu

tor meus. z luc⁹ z iason. z sosipa

ter cognati mei. **Saluto vos ego**

tercius qui scripsi epistolā hanc in

domino. **Salutat vos cāius ho**

spes meus. z vnuerſa ecclesia i do

mino. **Salutat vos crastus** arca

rius ciuitatis. z **quarius frater.**

Gratia domini nostri hiesu christi

cū omnibus vobis amen. **Ei autē**

qui potēs est vos **firmare iuxta**

euangelium meū z predicationem

hiesu christi secundū reuelationē

mysterij tēporibus eternis taciti.

Ad nunc patefactū ē p̄ scripturas

p̄phetarum. Secundū eterni dei

p̄ceptū z obedientiā fidei. in cun

cut ergo scit pater. qd nemo scire dictus est nisi filius. quia inseparabiles sunt pater z filius. Sic etiā si dictū esset soli sapiētī patri simul intelligi deberet z filius z sp̄ritūsanctus. qz inseparabiles sunt.

Cui honor. Si auferas cui: absoluta ē lectio. **Beat⁹ Aug.** dicit appo ni z tractat quomodo debeat accipi.

Aug. Ad addit cui gloria: cū sufficeret ei gloria: inusitata nostre lingue locutio ē. nō sensus ambiguus. Idē ē dicere iusitato ordine verborū: ei glo

ria p̄ hiesu christū cui gloria. Ad ē v̄sitato ordine. ei gloria: cui p̄ hiesum christū gloria.

Der christū ē gloria patri. i. clara cū laude noticia. qz p̄ cū innotuit hominibus deus trini tas. qd est mysterium

ctis gentibus cogniti. soli sapienti

deo. p̄ hiesum christū. cui honor: z

gloria in secula seculorū.

Epistola pauli ad Romanos

Finis. Prologus in epistolam ad Corinthios Incipit.

Epistola pri

ma ad chozinthios

multas causas diuer

sasqz complectitur.

Quarum partē relatione fratrum

cognouit ap̄lus. Partim ipsoz co

rinthioz sunt literis idicate. Non

nullas vero p̄ officij sui cura: aut

ordinat: aut emēdat z varijs cura

tionibus medef. diuersa infirmita

te languentibus. Nam apud eos

primū curaf dissensionis vicū. qd

multi pseudo apostolorū intulerūt

vnitatem scindētes ecclesie. vt pro

prij nomis facerent sectatores. qd

his exprobrat verbis apostolus.

Doc autē dico. qd vnusquisqz ve

strum dicit: Ego quidē sum pauli.

ego autē appollo. ego vero cephe.

ego aut christi. Et ob hoc qdē hoz

se dicit facere nominū mētionē. vt

multo magis erubescāt id se facere

sub falsoz apostolorum noibus.

qd etiam si sub pauli z petri fieret

nomine. displiceret. Secūda cau

sa eius inducī. qui paterne oblit⁹

reuerentię vxorem sibi nō erubuit

facere de nouerca. Ad facinus li

cet fornicationē appellauerit apo

stolus. tamē ita cōdemnauit vt in

vltionē facti autorē talis opis dia

bolo iudicauerit deputandū impo

sita iudicioz z litium tercia questio

ne. Quarto loco matrimonioz iura

tractant hīs. Quinto loco vir

ginitatis consiliū velut e vicino cō

iungit. Sexto loco de eſcarū licen

tia disputat. Septimo atqz octa

uo loco de attondēdo viris: z mu

lieribus velando capite. ac sacra

mentoz cōmunionē p̄cipit. No

no loco emulatio que diuersitate

donoz spiritualium nascebat: sub

eremp
stiga.
mulas
appo
necess
cis cura
mum
aut: vt q
er supio
prias ra
Arca
dum ven
risaric a
a pholo
alij secta
Dor ren
fidem z c
bens cis
dicipula
tis i christ
tō vere dū
occantū d
cū omnib⁹
qd vere iio
tūb p̄mū
domini nō
reuerentiōz
dent.
ni loco ip
tūmē tranq
bis z pa
mino hie
a quo omni
i deo m